

OPS

perusasteen opetussuunnitelma

2010 – 2011

SISÄLLYS

PERUSASTEEN OPINNOT EIRAN AIKUISLUKIOSSA	2
OHJEEKSI OPISKELUUN SUOMALAISEN PERUSASTEEN KOROTTAJILLE JA TÄYDENTÄJILLE ..	2
FIRST STEPS, PERUSASTEEN OHJELMA MAAHANMUUTTAJILLE	3
PERUSASTEEN TUNTIJAKO kurseittain (suomi äidinkielenä)	6
VALMISTAVA OPETUS lv 2010-2011 aloittaville	7
PERUSASTEEN TUNTIJAKO ennen lv 2010-2011 aloittaneille (suomi toisena kielenä)	8
PERUSASTEEN TUNTIJAKO kurseittain lv 2010-2011 aloittaville (suomi toisena kielenä)	9
ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS (äi)	10
SUOMI TOISENA KIELENÄ (s2)	13
ENGLANTI (ena)	27
RUOTSI (rub)	34
SAKSA (saa)	37
VENÄJÄ (vea)	37
MATEMATIIKKA (ma)	37
USKONTO (ue)	46
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO (et)	46
LUONNONTIETEISIIN VALMISTAVA OPETUS.....	48
BIOLOGIA (bi)	50
MAANTIETO (ge)	53
FYSIIKKA (fy)	56
KEMIA (ke)	62
HISTORIA (hi)	65
YHTEISKUNTAOPPI (yh)	69
TIETOTEKNIikka (atk).....	72
LISÄOPETUKSEN (10-LUOKKA) RYHMÄNOHJAAJAN TUNNIT (kyk)	74

PERUSASTEEN OPINNOT EIRAN AIKUISLUKIOSSA

Eiran aikuislukio tarjoaa perusasteen opetusta ja siihen valmistavaa opetusta aikuisille, jotka eivät ole oppivelvollisia. Opiskelu voi olla tutkintotavoitteista tai yhden aineen opiskelua, ns. aineopiskelua.

Perusasteen opetus palvelee erityisesti kolmea eri ryhmää

- tutkintotavoitteista perusasteen opetusta tarvitsevat maahanmuuttajataustaiset 17-23 –vuotiaat opiskelijat (päiväopetus)
- suomalaisen perusasteen korottajat ja täydentäjät
- opiskelijoita, jotka haluavat opiskella vain yhtä ainetta, esim. suomea toisena kielenä iltaopetuksessa (työssä käyvät ja rinnasteiset opiskelijat)

Valmistava opetus 1000 tunnin ohjelmana on suunnattu 17-23 –vuotiaille tutkintotavoitteisiin perusasteen opintoihin tähtääville maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille, jotka aloittavat suomen alkeistasolta. Valmistavan opetuksen jälkeen siirrytään perusopintoihin, jos edellytykset riittävät.

Suomen tai englannin alkeiskursseja tarvitsevat aineopiskelijat opiskelijat voivat valita valmistavan opetuksen kurseja illalla.

Perusopintojen jälkeen tai jo niiden aikana opiskelijoilla on mahdollisuus ottaa aikuislukion kurseja.

Eiran aikuislukion opetussuunnitelmat perustuvat Opetushallituksen Aikuisten perusopetuksen ja lukiokoulutuksen perusteisiin 2004. Maahanmuuttajataustaisille suunnatussa valmistavassa opetuksessa on aineksia valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteista 2009 sekä aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetussuunnitelman perusteista 2010. Erityisesti laajassa suomi toisena kielenä -opetuksessa on otettu huomioon myös Opetushallituksen suositus opetussuunnitelmaksi aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen, jotta opinnot täyttäisivät hyvän kotoutumiskoulutuksen kriteerit ja sopisivat myös rinnasteisiksi opinnoiksi.

OHJEEKSI OPISKELUUN SUOMALAISEN PERUSASTEEN KOROTTAJILLE JA TÄYDENTÄJILLE

Aloita aina opiskelusi keskustelulla opinto-ohjaajan kanssa.

Perusasteen opiskelijaa koskevat valtaosin ne ohjeet, joita on annettu Opiskeluoppaassa, johon on syytä tutustua huolellisesti.

Seuraavassa lyhyesti perusasteen opiskelijaa koskevia asioita.

Perusasteen opiskelija – varsinainen opiskelija

Perusasteen tutkintoon tähtäävä opiskelija on ns. varsinainen opiskelija, jolloin opiskelu on maksutonta, lukuun ottamatta materiaalimaksua (10 euroa). Perusasteen opiskelijan alaikäraja on pääsääntöisesti 17 vuotta.

Oppikirjat

Perusasteen opiskelijat voivat lainata kurssikirjat koulun kurssikirjalainaamosta (toimiston yhteydessä). Kirjaa lainattaessa maksetaan 10 euron pantti.

Koulumatkat

Koulumatkoja varten on mahdollista saada opiskelija-alennuslippu; opiskelun tulee tällöin olla täyspäiväistä (vähintään 3 kurssia/jakso). Alennuslippua varten tarvittavan opiskelutodistuksen saa toimistosta.

Opit-tunnus

Kaikki opiskelijaksi ilmoittautuneet saavat ns. Opit-tunnuksen. Tunnuksella opiskelija saa käyttöönsä sähköpostin, verkkokurssien oppimisympäristön ja WSOY:n Opit-ympäristöön kuuluvat laajat oppimateriaalit.

Wilma-tunnus

Opiskelija saa toimistosta ns. Wilma-tunnuksen; sen avulla hän voi ilmoittautua kursseille ja tarkistaa opintosuorituksensa opintorekisteristä.

Kurssitarjottimessa perusasteen kurssit on merkitty pienillä kirjaimilla (ä =äidinkieli, ena=englanti, ma=matematiikka jne.).

Perusasteen todistus ja oppimäärä

Perusasteen todistus antaa oikeuden hakea ammattikouluun tai lukioon. Peruskoulun todistuksen saa, kun on käynyt kaikkien oppiaineiden pakolliset kurssit ja suorittanut yhteensä vähintään 44 kurssia. Ks. tuntijako s. 5.

Perusasteen arvosanojen korottaminen

Eiran aikuislukiossa on mahdollista korottaa perusasteen arvosanoja. Korottaja tekee ennen opintojen aloitusta opinto-ohjaajan kanssa korotussuunnitelman, jonka mukaan lukuvuosi etenee. Mikäli opintosuunnitelmaan tarvitaan muutoksia, opiskelijan täytyy välittömästi ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan. Opinto-ohjaajilla on tämän oppaan lisäksi erilliset kirjalliset ohjeet korottajille.

FIRST STEPS, PERUSASTEEN OHJELMA MAAHANMUUTTAJILLE

- **Valmistava opetus**
- **Perusaste -päiväopetus**
- **Perusaste -iltaopetus**
- **Lisäopetus (10-luokka)**

Valmistava opetus

Opiskelijoille, jotka eivät vielä osaa suomea, on aluksi tarjolla perusasteelle valmistavaa opetusta. Opetusta on 1000 tuntia ja se sisältää suomea, englantia, yhteiskuntatietoutta, matematiikkaa ja muita aineita.

Tämän opiskelun suorittamisen jälkeen opiskelija voi hakea perusasteen opetukseen.

Perusaste -päiväopetus

Perusasteen koulutus on tarkoitettu nuorille aikuisille, joilla ei ole vielä peruskoulutason opintoja omasta maastaan tai Suomesta. Se sopii myös sellaisille, joilla on jo jonkin verran lukion tai ammattikoulun opintoja omasta maasta, mutta kielitaito ei riitä jatkamaan opintoja Suomessa. Koulutukseen otetaan ensisijaisesti 17 – 23-vuotiaita.

Alle 17-vuotiaita hyväksytään ainoastaan erityisistä syistä. Opiskelussa tarvitaan hyvää luku- ja kirjoitustaitoa latinalaisilla kirjaimilla sekä matematiikan alkeistaitoja.

Perusopetuksen päiväryhmiin ei oteta opiskelijoita, jotka haluavat opiskella vain joitain yksittäisiä aineita, esim. suomen kieltä.

Perusaste -iltaopetus

Iltaopiskelijoille on laaja suomen kielen (s2) kurssitarjonta sekä englannin tarjonta.

First Steps -iltaopetuksen puolella on myös mahdollisuus opiskella yksittäistä ainetta. Hakulomakkeen täyttäneille lähetetään kutsu tasotestiin, jonka jälkeen ilmoitetaan opiskelupaikan saamisesta. Yksittäisen aineen opiskelija maksaa rekisteröityessään aineopiskelijan lukuvuosimaksun 80 €.

Perusasteen opetussisältö

- 9 kurssia suomen kieltä (valmistavan opetuksen jälkeen)
- 8 kurssia englannin kieltä (valmistavan opetuksen jälkeen)
- 8 kurssia matematiikkaa (valmistavan opetuksen jälkeen)
- biologiaa, historiaa, fysiikkaa, kemiaa, maantietoa, elämänskatsomustietoa, yhteiskuntaoppia ja muita perusopetuksen kursseja.

Yhteensä vähintään 44 kurssia.

Opetus järjestetään suomeksi ja kestää noin kaksi – kolme vuotta, jos opiskelija aloittaa suomen kielen opinnot alkeista.

Opetus järjestetään viidessä jaksossa.

Lisäopetus (10-luokka)

10-luokka on tarkoitettu yli 17-vuotiaille opiskelijoille, jotka ovat käyneet suomalaista peruskoulua, mutta eivät ole saaneet päättötodistusta ja niille, jotka haluavat korottaa päättötodistuksen numeroita. 10-luokka sopii myös sellaisille opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet peruskoulun omassa maassaan ja osaavat jo melko paljon suomea.

Eiran aikuislukion maahanmuuttajien perusasteen opiskelijat voivat opiskella kymppiluokalla peruskoulun viimeisen vuoden. Kymppiluokalle voivat hakea myös muista peruskouluista tulevat yli 17-vuotiaat.

Kymppiluokalla on yhteistä suomen kielen ja opiskelutaitojen opiskelua 5 kurssia. Sen lisäksi opiskelija suorittaa valitsemiaan peruskoulun tai lukion kursseja.

Opintojen eteneminen

Valmistavasta opetuksesta perusasteen loppuun suorittamiseen.

Valmistava opetus, 1 vuosi

Suomen kielen ja yhteiskuntatiedon opiskelua noin 6 tuntia päivässä.
Matematiikkaa 4 valmistavaa kurssia, englantia 4 valmistavaa kurssia.
Muita aineita kuten tietotekniikkaa ja ryhmänohjaajan tunteja.

1. vuosi

- Suomen kielen opiskelua
- matematiikkaa ja englantia
- lisäksi aloitetaan muiden aineiden opiskelu.

2. vuosi

- Ensimmäisenä vuonna aloitettujen aineiden opetus jatkuu.
- Suomen kieltä opiskellaan edelleenkin kaksi tuntia päivässä
- Näiden lisäksi opiskellaan historiaa, fysiikkaa, kemiaa, biologiaa, maantietoa ja yhteiskuntaoppia
- uskontoa ja elämänskatsomustietoa.

3. vuosi

- 10-luokka – suomen kielen ja muiden aineiden opiskelu jatkuu.
- Tämän lisäksi voidaan opiskella lukiokursseja suomeksi tai englanniksi.

Lisätietoja

Aila Haapaniemi, opinto-ohjaaja, puh. (09) 4542 2726, aila.haapaniemi@eiraedu.com

Minna Dallyn, opinto-ohjaaja, puh. (09) 4542 2735, minna.dallyn@eiraedu.com

Lukuvuoden 2010 – 2011 opetusjaksot

Jakso 1: 25.8.2010-18.10.2010

Jakso 2: 19.10.2010-3.12.2010

Jakso 3: 7.12.2010-11.2.2011

Jakso 4: 14.2.2011-7.4.2011

Jakso 5: 11.4.2011-27.5.2011

Päätoiminen opiskelija hyötyy taloudellisesti.

Työtön opiskelija: Ota selvää jo ennen kouluun hakemista, onko työvoimatoimistosta mahdollista saada kotoutumistukea. Opiskelu voidaan rinnastaa työvoimapolitiittiseen suomen kielen opiskeluun. Työttömät maahanmuuttajat laativat yhdessä TE-toimiston ja koulun kanssa opintosuunnitelman, joka on osa kotoutumissuunnitelmaa. Opetukseen osallistuminen on silloin pakollista.

Alle 30-vuotias opiskelija saa alennusta bussi- ja junalipuista.

PERUSASTEEN TUNTIJAKO kursseittain (suomi äidinkielenä)

Opiskelijan täytyy suorittaa vähintään 44 kurssia, johon sisältyvät kaikki pakolliset kurssit.

Lisäksi vähimmäiskurssimäärään sisältyy valinnaisia kursseja ja vapaaehtoisia kursseja.

Pakolliset

äidinkieli ja kirjallisuus	äi1	äi 2	äi3	äi4				
A-kieli englanti	ena 1	ena 2	ena 3	ena 4	ena 5	ena 6	ena 7	ena 8
B 1-kieli ruotsi	rub1	rub2	rub3	rub4	rub5	rub6		
matematiikka	ma 1	ma 2	ma 3	ma 4	ma 5	ma 6	ma 7	ma 8
uskonto tai et	et 1							

Yhteiskunnalliset ja luonnontieteelliset aineet

Tästä joukosta on valittava kursseja vähintään 4 ainetta ja vähintään 8 kurssia

yhteiskuntaoppi	yh 1	yh2						
historia	hi1	hi3						
fysiikka	fy 1	fy2						
kemia	ke 1	ke 2						
biologia	bi1	bi3						
maantieto	ge 1	ge 3						

Vapaaehtoiset kurssit

äidinkieli ja kirjallisuus	äik1							
tietotekniikka	atk1	atk 2						
kuvataide	ku 1	ku 2						
B2-kieli	1	2	3					
A2-kieli	1	2	3	4	5	6	L*	

L*=Lukion A-kielen 1. kurssi

VALMISTAVA OPETUS lv 2010-2011 aloittaville

Valmistava opetuksen ohjelma kestää yhden vuoden (5 jaksoa) ja sen laajuus on 1000 tuntia. Opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma tehdään tasotestauksen, henkilökohtaisen etenemisen ja kurssitarjottimen perusteella.

Opiskelija voi edetä valmistavan opetusohjelman aikana jo perusasteen kursseille.

Valmistavan opetuksen yksittäisiä kursseja tarjotaan myös perusasteen muussa tarjonnassa.

suomi toisena kielenä	s2v1	s2v2	s2v3	s2v4	s2v5	s2v6	s2v7	s2v8
	s2k1	s2k2	s2k3	s2k4				
	s2kh1	s2kh2	s2kh3	s2kh4	s2kh5	s2kh6		
englanti	env 1	env2	env3	env4				
matematiikka	mav1	mav2	mav3	mav4				
yhteiskuntaopin ja historian valmistava opetus	yhv1	yhv 2	yhv 3					
ympäristö- ja luonnontiedon valmistava opetus	luv 1	luv 2						
tietotekniikka	atk 0							

Lisäksi valmistavassa opetuksessa on ryhmänohjaajan tunteja ja toiminnallista opetusta, kuten kädentaitoja ja liikuntaa.

PERUSASTEEN TUNTIJAKO ennen lv 2010-2011 aloittaneille (suomi toisena kielenä)

Opiskelijan on suoritettava vähintään 44 kurssia, joihin sisältyvät kaikki pakolliset kurssit. Lisäksi vähimmäiskurssimäärään sisältyy valinnaisia kursseja.

pakollinen kurssi / compulsory course valinnainen kurssi / optional course

Pakolliset aineet / Compulsory subjects

Suomi toisena kielenä + yhteiskuntatietous:

keskitaso

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

perusaste

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Englanti / English:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Matematiikka

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Uskonto tai elämäkatsomustieto

1	2	3
---	---	---

Yhteiskunnalliset ja luonnontieteelliset aineet:

Tästä joukosta on valittava vähintään neljä (4) ainetta ja vähintään 8 kurssia

Historia

1	2	3
---	---	---

Fysiikka

1	2
---	---

Kemia

1	2
---	---

Biologia

1	2
---	---

Maantieto

1	2
---	---

Yhteiskuntaoppi

1	2
---	---

Vapaaehtoiset aineet / Optional subjects

Suomen kirjoituskurssi

1	2
---	---

Suomen keskustelukurssi

1	2
---	---

Suomen kielen rakennekurssi

1	2
---	---

Suomen kielen verkkokurssi

1

Suomen kielen lukemisen kurssi

1

Tietotekniikka

0	1	2
---	---	---

s2-reaalikirssi

1	2	3
---	---	---

Kuvaamataito

1	2
---	---

PERUSASTEEN TUNTIJAKO kurseittain lv 2010-2011 aloittaville **(suomi toisena kielenä)**

Opiskelijan täytyy suorittaa vähintään 44 kurssia, johon sisältyvät kaikki pakolliset kurssit.

Lisäksi vähimmäiskurssimäärään sisältyy valinnaisia kursseja ja vapaaehtoisia kursseja.

Pakolliset 29 kurssia

suomi toisena kielenä	s2k5	s2k6	s2k7	s2k8					
	s2p1	s2p2	s2p3	s2p4	s2p5				
	s2kh7	s2kh8	s2kh9						
englanti	ena 1	ena 2	ena 3	ena 4	ena 5	ena 6	ena 7	ena 8	
matematiikka	ma 1	ma 2	ma 3	ma 4	ma 5	ma 6	ma 7	ma 8	
uskonto tai et	et 1								

Yhteiskunnalliset ja luonnontieteelliset aineet

Tästä joukosta on valittava kursseja vähintään 4 ainetta ja vähintään 8 kurssia

yhteiskuntaoppi	yh 1	yh2	
historia	hi1	hi 2	hi3
fysiikka	fy 1	fy2	
kemia	ke 1	ke 2	
biologia	bi1	bi3	
maantieto	ge 1	ge 3	

Vapaaehtoiset kurssit

s2:n ja realin integroidinturssit	s2kre 1	s2kre2	s2kre3
tietotekniikka	atk1	atk 2	
kuvataide	ku 1	ku 2	
s2 kirjoituskurssit	s2kki1	s2kki2	
s2 keskustelukurssit	s2kke 1	s2kke 2	
s2 rakennekurssit	s2kra 1	s2kra 2	
s2 lukeminen	s2klu 1		
s2verkko	s2kv1		

Aiemmin opintonsa aloittaneet voivat siirtyä uuteen tuntijakoon tai ottaa uuden tuntijaon mukaisia vapaaehtoisia kursseja.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS (äi)

Opetuksen tavoitteet

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- syventää kieltä, kirjallisuutta ja viestintää koskevia perustietojaan sekä oppii käyttämään niihin liittyviä käsitteitä
- kehittää viestintä- ja vuorovaikutustaitojaan
- kehittää ilmaisuaan sekä puheessa että kirjoituksessa
- osaa eritellä, tulkita, arvioida, hyödyntää ja tuottaa erilaisia tekstejä
- oppii kirjoitetun kielen normeja ja ymmärtää kirjakielen tarpeellisuuden
- osaa käyttää erilaisia tietolähteitä ja arvioida tiedon luotettavuutta
- rakentaa kirjallisuuden tuntemustaan ja sen avulla ajatteluaan ja mielikuvitustaan sekä maailmankuvaansa
- nauttii kulttuurin ja taiteen moninaisuudesta
- kasvaa suvaitsevaiseksi eri kieltä puhuvia kohtaan.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

äi1 Äidinkielen ja kirjallisuuden perusteita (ei opeteta lv 2010 – 2011)

äi2 Tekstien rakenteita ja merkityksiä (ei opeteta lv 2010 – 2011)

äi3 Tekstien erittelyä ja tulkintaa

äi4 Suomen kielen ja kirjallisuuden ominaispiirteitä

Valtakunnalliset valinnaiset kurssit

äi5= Puheviestintä (ei opeteta lv 2010 – 2011)

Koulukohtaiset kurssit

äik1=Perusasteen äidinkielen kertaus (aik. äi6)

Oppimateriaali

Oppikirjana on Äidinkielen ja kirjallisuuden tietokirja 7 – 9: Salasana (WSOY), tekijät: Saure, Toivakka, Lehti ja Levola.

Lisäksi kursseilla voidaan käyttää opettajan tai opiskelijoiden valmistamaa materiaalia. Myös erilaiset julkaisut, audiovisuaalinen ja verkkomateriaali voivat toimia opiskelun tukena.

äi1 ÄIDINKIELEN JA KIRJALLISUUDEN PERUSTEITA

(ei opeteta lv 2010 – 2010)

äi2 TEKSTIEN RAKENTEITA JA MERKITYKSIÄ

(ei opeteta lv 2010 – 2011)

äi3 TEKSTIEN ERITTELYÄ JA TULKINTAA

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää vuorovaikutustaitojaan keskustelussa ja omien näkemystensä ilmaisussa
- löytää keskeisen sisällön erilaisista teksteistä
- tottuu työstämään omia tekstejään
- tarkastelee lauseita rakenteellisina ja toisiinsa liittyvinä yksikköinä
- tutustuu eri genreihin.

Keskeiset sisällöt

- keskustelua televisiosarjojen maailmasta, teatterista ja elokuvista
- asiategstien referointi, juonitiivistelmä
- arvostelun kirjoittaminen
- lauseenjäsenet, pää- ja sivulause
- kirjallisuuden perusanalyysi: aihe, juoni, henkilö, aika ja paikka
- lyhyt kaunokirjallisen tekstin erittely
- kirjallisuuden eri genrejä: esimerkiksi dekkari, scifi, kauhu, fantasia, elämäkerta, ihmissuhderomaani

äi4 SUOMEN KIELEN JA KIRJALLISUUDEN OMINAISPIIRTEITÄ

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää taitojaan ilmaisijana
- oppii perusasiat suomen kielestä, sen vaihtelusta ja muuttumisesta
- motivoituu huoltamaan tuottamiaan tekstejä
- oppii hankkimaan tietoa eri lähteistä
- tutustuu Suomen kirjallisuuden vaiheisiin.

Keskeiset sisällöt

- suomen kielen vaiheet ja sen asema muiden kielten joukossa
- keskeisiä teoksia Suomen kirjallisuudesta
- valinnaisista romaaneista keskustelua ja kirjoittamista
- oman tekstin huoltaminen tarkoitukseen sopivaksi
- laajahko kirjoitelma tietolähteiden pohjalta

äi5 PUHEVIESTINTÄ

(valinnainen kurssi) (ei opeteta lv 2010 – 2011)

äik1 PERUSASTEEN ÄIDINKIELEN KERTAUS (aik. äi6)

(koulukohtainen kurssi)

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on varmistaa, että opiskelija hallitsee perusasteen oppimäärän vaatimat tiedot ja taidot.

Keskeiset sisällöt

Sisällöt ja vaadittava näytöt räätälöidään opiskelijoiden tarpeen mukaan.

Päätöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Vuorovaikutustaidot

Opiskelija

- haluaa ja rohkenee ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti sekä ryhmän jäsenenä että yksin esiintyessään
- osoittaa päättelevän ja arvioivan kuuntelemisen taitoa
- osaa ottaa ideointi- ja ongelmanratkaisukeskusteluissa sekä muissa ryhmäviestintätilanteissa puheenvuoron ja esittää ehdotuksen, kannanoton, kysymyksen, lisätietoja ja perusteluja
- edistää ryhmän pääsyä tavoitteeseen sekä osaa toimia rakentavasti myös silloin, kun asioista ollaan eri mieltä

- tuntee keskeisimmät puhutun ja kirjoitetun kielimuodon erot ja ottaa huomioon viestintätilanteen, vastaanottajan ja välineen muun muassa kielimuotoa valitessaan; hän pystyy vaihtamaan oman puhekielensä tarvittaessa yleispuhekieliseksi
- pystyy havainnoimaan ja arvioimaan äidinkielen taitojaan: hän ottaa vastaan palautetta ja hyödyntää sitä omien taitojensa kehittämiseksi, hän antaa myös rakentavaa palautetta toisille ja työskentelee tavoitteellisesti sekä yksin että ryhmässä.

Tekstien tulkinta ja hyödyntäminen

Opiskelija

- osaa keskustella erilaisten tekstien kanssa: hän osaa kysyä, tiivistää, kommentoida, väittää vastaan, esittää tulkintoja ja arvioita sekä pohtia tekstien yhteyksiä omiin kokemuksiinsa ja ajatuksiinsa
- tuntee erilaisten tekstien käyttömahdollisuuksia ja osaa suunnistaa monenlaisessa tekstiympäristössä
- lukee tekstejä, myös media- ja verkkotekstejä, tarkoituksenmukaista lukutapaa käyttäen
- tuntee tavallisten tekstityyppien keskeiset ominaisuudet ja erottaa niitä tekstikokonaisuuksista
- tunnistaa tavallisia kaunokirjallisuuden, median ja arjen tekstilajeja
- osaa vertailla tekstejä, löytää sisällön ydinasiat sekä tekijän mielipiteen ja sen perustelut
- pystyy tiivistämään fiktiivisen tekstin juonen, laatimaan henkilökuvia sekä seuraamaan henkilöiden ja heidän suhteittensa kehitystä
- osaa kuvata runoa ja esittää siitä ajatuksia
- tietää, että tekstillä on tekijä ja tarkoitus, jotka vaikuttavat sen sisältöön, muotoon ja ilmaisuun
- pystyy tekemään havaintoja tekstien visuaalisista ja auditiivisista keinoista
- pystyy tekemään havaintoja kielen keinoista ja huomaa esimerkiksi sanavalintojen, käytetyn kuvakielen, lausemuotojen sekä tyyliarvoltaan erilaisten ilmausten yhteyksiä tekstin tarkoitukseen ja sävyyn
- pystyy käyttämään opetettuja kielitiedon käsitteitä kieltä havainnoidessaan ja kirjallisuustietoa fiktiivisiä tekstejä käsitellessään.

Tekstien tuottaminen ja tiedonhallintataidot

Opiskelija

- osaa käyttää kirjastoa, tieto- ja kaunokirjallisia teoksia, tietoverkkoja sekä suullisesti välitettyä tietoa tiedonhankinnassaan; hän osaa valita lähteensä ja myös ilmoittaa ne
- tuntee puhe-esityksen ja kirjoitelman laadintaprosessin ja soveltaa tietojaan tekstejä tuottaessaan
- kokoaa esitykseensä riittävästi aineksia, jäsentelee niitä sekä tuo asiasta esille olennaisen; hänen tekstinsä ajatuskulkua on helppo seurata
- pystyy laatimaan suullisia ja kirjoitettuja tekstejä eri tarkoituksiin, muun muassa kuvauksia, kertomuksia, määritelmiä, tiivistelmiä, selostuksia, kirjeitä, hakemuksia, yleisönosastokirjoituksia ja muita kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä
- pystyy tuottamaan tekstinsä sekä käsin että tekstinkäsittelyohjelmalla ja muutenkin hyödyntämään työskentelyssään tietotekniikkaa ja viestintävälineitä

- osaa hyödyntää kielitietoaan tekstien tuottamiseen ja tehdä tyylillisiä, sanastollisia ja rakenteellisia valintoja, osaa säädellä virkkeiden rakennetta ja pituutta sekä tiivistää tekstiään
- soveltaa teksteihinsä tietoaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroista, kohteliaisuuskeinoista ja oikeinkirjoituskäytännöistä.

SUOMI TOISENA KIELENÄ (s2)

Oppiaineen kuvaus

Opiskelijoille, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame, voidaan opettaa äidinkieltä ja kirjallisuutta suomi toisena kielenä oppimäärän mukaan. Lähtökohtana on opiskelijan toisen kielen osaamisen taso sekä kielellinen taso ja ympäristö; hän omaksuu suomen kieltä myös muissa opinnoissaan ja opiskelutilanteiden ulkopuolella, jolloin suomen kielestä tulee vähitellen hänen toinen käyttö- ja sivistyskielensä oman kielen rinnalla. Suomen kielen opetuksen tehtävä on auttaa opiskelijaa tiedostamaan osaamisensa ja syventämään sitä. Opetus tukee muiden aineiden opiskelua lisäämällä sanavarastoa ja kartuttamalla kulttuuritietoutta.

Harjoituskursseilla vahvistetaan varsinaisten kurssien sisältöjen hallintaa

PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS (s2v, s2k)

Tavoitteet

Aikuisten maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus lähtee suomen kielen alkeista. Sen aikana on tarkoitus saavuttaa perusopetuksessa tarvittava suomen kielen taito. Tavoitteena on, että oppilas saavuttaa taitotason A 2.1- A2.2.

Kurssit

Valmistavaan opetukseen kuuluvat suomen kielen valmistavat kurssit s2v1-s2k4 sekä niihin liittyvät koulukohtaiset harjoituskurssit, joilla vahvistetaan sisältöjen hallintaa.

Uusien opiskelijoiden suomen kielen taito testataan, ja he pääsevät aloittamaan osaamistaan vastaavalla tasolla.

Kaikilla opiskelijoilla on oltava tullessaan riittävä luku- ja kirjoitustaito omalla äidinkielellään ja kyky opiskella latinalaisia aakkosia käyttäen.

PERUSOPETUS (s2k, s2p)

Tavoitteet

Perusopetuksen aikana on tarkoitus saavuttaa ne tavoitteet, jotka on asetettu aikuislukiossa annettavalle suomi toisena kielenä -opetukselle. Suomen opiskelu Eiran aikuislukiossa on suunniteltu palvelemaan myös maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelman tarpeita.

Opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- saa sellaiset kielelliset ja tiedolliset valmiudet, että hän tulee toimeen jokapäiväisissä viestintätilanteissa, työelämässä ja jatko-opinnoissa
- saa tukea muiden oppiaineiden opiskeluun

-

osaa arvioida omaa kielitaitoaan ja oppimistarpeitaan ja saa välineitä kielitaitonsa kehittämiseen

- arvostaa kaksi- ja monikielisyyttä, tuntee suomalaisen kulttuurin ominaispiirteet ja osaa verrata niitä omaan kulttuuriinsa.

Aihekokonaisuudet

Aikuislukuioiden opetussuunnitelman perusteissa mainitut aihekokonaisuudet ovat aiheina perusasteen kursseilla seuraavasti:

- aktiivinen kansalaisuus kurssilla s2k5, s2k6 ja s2k7
- yrittäjäyys kurssilla s2k8 ja s2k7
- kestävä kehitys ja hyvinvointi kurssilla s2k8
- kulttuuri-identiteetti ja monikulttuurisuus kursseilla s2p1
- viestintä- ja mediaosaaminen kurssilla s2k5

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia työskentelymenetelmiä. Oppijaa valmennetaan alusta alkaen omaan suulliseen ja kirjalliseen tuottamiseen. Kursseilla keskustellaan, harjoitellaan käytännön viestintätilanteita ja tehdään pari- ja ryhmätöitä opettajajohtoisen opiskelun lisäksi. Kurssiin voi kuulua myös vierailuja. Suomen kursseilla harjoitellaan myös yleisiä kielenopiskelutaitoja, kuten kuuntelu- ja tekstinymmärtämistaitoja, erilaisia tehtävätyyppejä ja kirjoittamisen lajeja.

Suoritustavat

Kurssi suoritetaan osallistumalla aktiivisesti opetukseen, tekemällä vaaditut kurssitehtävät ja suorittamalla hyväksytysti kirjallinen loppukoe. Opiskelija ei voi osallistua loppukokeeseen, mikäli hänellä on yli neljä poissaoloa, joista hän ei ole antanut hyväksyttävää selitystä. Koulukohtaisissa kursseissa ja s2p5-kurssilla poissaoloja voi olla enintään kolme. Perusasteen suomi toisena kielenä -kursseja ei voi tenttiä.

Kurssit

Suomen opiskelija suorittaa perusasteen aikana 12 suomen pakollista kurssia.

Pakollisia ovat kaikki suomen kurssit s2k5-8 ja s2p1–5. Kurssit suoritetaan järjestyksessä. Harjoituskursseilla s2kh syvennetään sisältöjen hallintaa.

Kirjoituskurssit, keskustelukurssit, rakennekertauskurssit ja verkkokurssi ovat vapaaehtoisia. Keskustelukurssi 1 (s2kke1), kirjoituskurssi 1 (s2kki1) ja rakennekertauskurssi 1 (s2kra1) on tarkoitettu s2v7- s2k6 -kurssilaisille.

Verkkokurssi (s2kv1), keskustelukurssi 2 (s2kke2), kirjoituskurssi 2 (s2kki2) ja rakennekertauskurssi 2 (s2kra2) ja lukemisen kurssi (s2klu1) on suunnattu s2k7 – s2p5 -kurssilaisille.

Opiskelija ei voi siirtyä seuraavalle kurssille, mikäli hänellä on hylätty arvosana (4) kahdelta peräkkäiseltä jaksolta tai jos hänelle on kertynyt hylättyjä arvosanoja yhteensä kolmelta kurssilta.

Uusien opiskelijoiden suomen kielen taito testataan, ja he pääsevät aloittamaan opintonsa osaamistaan vastaavalta tasolta, jolloin edeltävät kurssit katsotaan suoritetuksi.

Kurssikohtaisen arvosanan määräytyminen

Perusasteen suomen opetuksen arviointi nojaa Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen taitotasoihin. Arviointi on jatkuvaa ja perustuu monipuoliseen näyttöön. Se kattaa kaikki kielitaidon osa-alueet: kuullun ymmärtäminen, puhuminen, luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen.

Kurssikohtainen arvosana ja sitä kautta päättöarvosana muodostuu seuraavan peruserätyksen mukaan:

- kuullun ymmärtäminen 15 %
- puhuminen 15 %
- kirjallinen koe 60 %
- tuntiaktiivisuus ja osallistuminen ryhmä- ja paritöihin, opiskelutaidot ja annettujen tehtävien suorittaminen 10 %

Eri kurssien arvioinnissa voi olla eroja, joista kerrotaan kurssin alussa jaettavassa kurssiesittelyssä. Opiskelija saa palautetta osaamisestaan ja oppimistarpeistaan kirjallisissa kokeissa, tehtävän palautuksissa ja tuntitilanteissa.

Valmistavassa opetuksessa arviointi voidaan antaa myös sanallisena ja suoritettu/hylätty –merkinnällä. Harjoituskurssit arvioidaan suoritettu/hylätty –merkinnällä.

Arvosanaa voi korottaa

- suorittamalla kurssin uudestaan
- osallistumalla perusasteen korotustenttiin 5. jaksossa
- koepäivänä sopimalla korottamisesta silloin kyseistä kurssia opettavan opettajan kanssa hyvissä ajoin ennen kurssin koepäivää. Tämä mahdollisuus on käytettävissä vain perusasteen kursseilla.

Myös arvosanaansa korottavien opiskelijoiden kuullunymmärtämis- ja puhumistaidot otetaan huomioon arvosanaa annettaessa.

Päättöarvosanan määräytyminen

Saadakseen hyvän päättöarvosanan (8) opiskelijan on yllettävä keskimäärin taitotasoasteikon tasoille B.1.1 – B 1.2, mutta hänen osaamisensa voi vaihdella osa-alueittain. Arvosana lasketaan keskiarvona kaikista perusasteen pakollisista kursseista. Suomen kielen kursseissa saa olla enintään 4 hylättyä kurssiarvosanaa.

Valmistava opetus (s2v)

s2v1 VUOROVAIKUTUS JA LÄHIYMPÄRISTÖ

Tavoitteet

Opiskelija oppii tunnistamaan ja tuottamaan suomen kielen äänneitä. Hän osaa esittäytyä, tervehtiä, kiittää ja pyytää anteeksi, asioida kaupassa ja kysyä hintaa. Hän pystyy kertomaan perustiedot itsestään. Hän tuntee muutamia tavallisimpia verbejä ja oppimisympäristön sanasto tulee tutuksi. Taitotaso A1.2.

Sisällöt

Yksinkertaiset vuorovaikutustilanteet ja lähiympäristön sanasto. Suomen kielen ääntäminen, aakkoset, persoonapronominit, olla-verbi (positiivinen ja negatiivinen), vokaaliharmonia. Numerot, mittayksiköt, tervehdykset, maat, kansallisuudet, kielet, vaatteet ja värit.

Kurssitehtävä

Kirjoitustehtävänä henkilötietolomakkeen täyttäminen.

Oppimateriaali

Hyvin menee!1. Kappaleet 1-2. Opettajan oma materiaali.

s2v2 AIKA, PERHE JA KOTI

Tavoitteet

Opiskelija tuntee vuoden- ja kellonajat, kuukaudet, viikonpäivät, ilmansuunnat ja ruokien ja ruokailuvälineiden nimiä. Hän osaa kertoa säästä, perheestä ja asumisesta. Taitotaso A1.2.

Sisällöt

Tavallisimpia adjektiiveja, aika, olla-verbin imperfekti (positiivinen). Kysymyssanoja.

Kurssitehtävä

Kirjoitustehtävä "Sää ja vuodenaajat kotimaassani" ja "Minun asuntoni". Lyhyen viestin kirjoittaminen .

Oppimateriaali

Hyvin menee !1 Kappaleet 3-4. Opettajan oma materiaali.

s2v3 OMISTAMINEN

Tavoitteet

Opiskelija osaa kertoa kenelle jokin kuuluu tai kenen jokin esine on. Hän ymmärtää helppoja tekstejä ja selviytyy helpoissa arkitilanteissa. Taitotaso A1.2.

Sisällöt

Omistusrakenne. Genetiivi ja omistusliitteet alustavasti. Sanavartaloita (ei astevaihtelua). Monikon nominatiivi alustavasti. Asiointitilanteet.

Kurssitehtävä

Pieni kirjoitustehtävä.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 1. Kappale 5 ja opettajan oma materiaali.

s2kh1 HARJOITUSKURSSI 1

Sisällöt

Kurssien s2v1-3 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

s2kh2 HARJOITUSKURSSI 2

Sisällöt

Saneluharjoitukset, äänne- ja kirjainvastaavuuden harjoittelu ja kirjoittamistaitojen vahvistaminen.

s2v4 AMMATTI, TYÖ, VAPAA-AIKA

Opiskelija osaa ilmaista aikaa, kertoa opiskelusta, työelämästä ja harrastuksista. Hän oppii tunnistamaan astevaihtelun periaatteet verbeissä. Taitotaso A1.3.

Sisällöt

Vapaa-aika ja harrastukset. Kulkuneuvot. Opiskelu- ja työpäivän kulku. Ammattinimikkeet. Työpaikat. Verbityyppien 1-6 preesenstaivutus (positiivinen ja negatiivinen). Astevaihtelu verbityypeissä.

Kurssitehtävä

Kirjoitustehtävä päiväohjelmasta.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 1. Kappale 6-7 ja opettajan oma materiaali.

s2v5 ARKISIA ASIOINTITILANTEITA JA TERVEYDENHOITO

Tavoitteet

Opiskelija osaa kertoa voinnistaan ja kykenee selviytymään yksinkertaisissa asiointitilanteissa. Hän ymmärtää helppoja jokapäiväiseen elämään liittyviä tekstejä. Taitotaso A 1.3.

Sisällöt

Asiointitilanteita kaupassa, ravintolassa, lääkärissä, ajan varaaminen. Pääverbi + toinen verbi. Partitiivin yksikkö, (opetellaan tunnistamaan objektin sijamuoto eri lausetyypeissä), ruokasanastoa, kehon osat, sairauksien nimiä Pronominien partitiivi.

Kurssitehtävä

Lyhyen viestin kirjoittaminen "Sairaana".

Oppimateriaali

Hyvin menee !1. Kappaleet 8-9 ja opettajan oma materiaali.

s2v6 KODIN HUOLTO, TUNTEMUSTEN ILMAISEMINEN

Tavoitteet

Opiskelija tuntee tavallisimpia tunteita ilmaisevia verbejä. Hän oppii asioimaan huoltoyhtiön kanssa. Taitotaso A1.3.

Sisällöt

Tavallisimpia tunne- ja olotilaa ilmaiseviä verbejä. Työkalu- ja korjaussanastoa. Ajan ilmauksia. Genetiivi ja omistusliitteet, nesessiivilause (opetellaan tunnistamaan objektin sijamuoto nesessiivilauseeseen yhteydessä). Astevaihtelun periaate nomineissa.

Kurssitehtävä

Lyhyen viestin kirjoittaminen.

Oppimateriaali

Hyvin menee!1. Kappaleet 10–11 ja opettajan oma materiaali.

s2kh3 HARJOITUSKURSSI 3

Sisällöt

Kurssien s2v4-6 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

s2v7 KOHTELIAS PYYTÄMINEN JA MIELIPITEEN ILMAISEMINEN

Tavoitteet

Opiskelija osaa kysyä paikkaa ja kertoa, missä jokin on. Hän oppii lukemaan aikatauluja ja kuvaamaan lähiympäristöä. Hän oppii ilmaisemaan ja perustelemaan mielipiteensä keskusteluissa. Hän osaa kirjoittaa selkeitä ja ymmärrettäviä viestejä. Taitotaso A 2.1.

Sisällöt

Jokapäiväiseen elämään liittyvät asiointitilanteet. Paikallissijat. Matkustussanastoa. Kaupunki- ja luontosanastoa. Lisää genetiivistä, postpositioita. Mielipiteen perusteleminen fraaseina.

Kurssitehtävä

Kirjoitustehtävä matkustamisesta. Kutsukirjeen kirjoittaminen.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 1. Kappaleet 12–14 ja opettajan oma materiaali.

s2v8 KÄSKYJEN, OHJEIDEN JA VAROITUKSIEN ANTAMINEN

Tavoitteet

Opiskelija oppii tuntemaan käskymuodon, hän osaa itse tehdä käskyjä, mutta osaa käyttää myös kohteliaisuuskeinoja keskusteluissa, ehdottaa ja sopia. Hänen sanavarastonsa kehittyy. Taitotaso A 2.1.

Sisällöt

Jokapäiväiseen elämään liittyviä tilanteita, imperatiivi, adverbien pääte –sti. Toistuvan ajan ilmaiseminen Ohjeen ja ruokareseptin kirjoittaminen (objektin sijamuoto imperatiivilauseessa). Konditionaalien käyttö alustavasti.

Kurssitehtävä

Ohjeen kirjoittaminen. Ruokareseptin tai lempiruoan valmistusohje.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 1. Kappaleet 15–17 ja opettajan oma materiaali.

s2kh4 HARJOITUSKURSSI 4

Sisällöt

Kurssien s2v7-8 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

s2k1 KERTOMINEN, EHDOTTAMINEN JA KUVAILU

Tavoitteet

Opiskelija pystyy kertomaan ja kirjoittamaan suunnitelmistaan. Hän osaa muodostaa ja käyttää verbaalisubstantiivin muotoa. Opiskelija ymmärtää aktiivi- ja passiivi-

lauseen eron, oppii muodostamaan passiivin preesensin ja tuntee passiivimuodon käyttötavat suomen kielessä. Hän syventää taitojaan kertojana. Taitotaso A 2.1.

Sisällöt

Verbien rektioita, informaatioverbejä, persoonapronominien sijamuotoja, substantiivi-minen. Passiivin preesensin muodostaminen ja käyttö. Imperfekti reseptiivisesti. Juhlaperinne Suomessa ja opiskelijan kotimaassa sekä tutustumista merkkihenkilöihin ja liputuspäiviin.

Kurssitehtävä

Oman kulttuurin juhlaperinteistä kertominen suullisesti.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 1. Kappaleet 18-19 ja opettajan oma materiaali.

s2k2 ASIOINTITILANTEITA

Tavoitteet

Opiskelija osaa analysoida lauseiden rakentumista ja osaa muodostaa erilaisia lausetyyppejä. Hän syventää tietojaan kielen rakenteesta ja kehittyi tekstien tuottajana. Taitotaso A 2.1.

Sisällöt

Monikon nominatiivi ja nominien astevaihtelu, 3.infinitiivi, erilaisia lausetyyppejä. Konjuktioit, pää- ja sivulauseet. Lisää kauppa- ja asiointisanastoa.

Kurssitehtävä

Kirjoitustehtävä kotimaan juhlatavoista.

Oppimateriaali

Hyvin menee!1. Kappaleet 20-21 ja opettajan oma materiaali.

s2kh5 HARJOITUSKURSSI 5

Tavoitteet

Kurssien s2k1-2 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

s2k3 HENKILÖHISTORIA JA TARINAT

Tavoitteet

Opiskelija osaa ilmaista mennyttä aikaa, kertoa ja kirjoittaa tapahtumista menneisyydessä, käyttää henkilöhistoriaan liittyviä verbejä ja ajan ilmauksia. Hän kehittää vuorovaikutus- ja kirjoitustaitojaan. Taitotaso A 2.2.

Sisällöt

Henkilöhistoria ja tarinat. Merkkihenkilöt ja liputuspäivät. Oman tekstin rakentaminen. Positiivinen ja negatiivinen imperfekti. Lisää ravintolasanastoa ja asiointifraaseja. Objektia kooten ja kerraten.

Kurssitehtävä

Kirjoitelma omasta tai sukulaisen elämästä.

Oppimateriaali

Hyvin menee!1. Kappaleet 22-23 ja opettajan oma materiaali.

s2k4 TEKSTIN YDIN, HARRASTUKSET JA SUOMEN LUONTO

Tavoitteet

Opiskelija harjoittelee erilaisten tekstien (lehtiartikkeleiden, tarinoiden, satujen) lukua ja oppii löytämään keskeisen sisällön erilaisista teksteistä. Hän tottuu työstämään omia tekstejään ja tarkastelemaan omaa kielenkäyttöään. Opiskelijan keskustelutaito kehittyy; hän osaa jatkaa keskustelua kysymyksillä. Hän tuntee paikalliset harrastusmahdollisuudet ja osaa kertoa harrastuksistaan sekä ilmaista mielipiteitään. Hän tutustuu Suomen luontoon. Taitotaso A 2.2

Sisällöt

Monityyppisten tekstien lukua, kertomista ja kirjoittamista oman lukukokemuksen näkökulmasta. Ryhmä- ja parityöskentelytaidot. Uusien sanojen kartuttamista. Verbien aikamuodot ja käyttö: preesensin ja imperfektin kertausta. Verbien rektioita luettujen tekstien pohjalta. Harrastukset ja niihin liittyvä sanasto, autoilu ja liikenne. Luontosanastoa. Nominityypit. Monikon partitiivi reseptiivisesti.

Kurssitehtävä

Tarinan tai sadun kertominen suullisesti.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 1. Kappale 24 ja Hyvin menee! 2 Kappale 1 sekä opettajan valitsema materiaali. HUOM! Oppikirja vaihtuu kurssin aikana.

s2kh6 HARJOITUSKURSSI 6

Tavoitteet

Kurssien s2k3-4 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

s2k5 MIELIPITEEN ILMAISU, MEDIA JA AJANKÄYTTÖ

Tavoitteet

Opiskelija osaa keskustella ajankäytöstä, perustella mielipiteitään, tehdä omia ehdotuksia ja antaa tarvittaessa neuvoja esim. liikenteessä. Hän tuntee suomalaista mediaa. Opiskelija osaa tulkita taulukoita ja tilastoja. Taitotaso A 2.2.

Sisällöt

Matkailuun liittyvä sanasto. Mediaan tutustumista. Konditionaalnin preesens (myös passiivissa). Perfekti (suhteessa imperfektiin). Järjestysluvut.

Kurssitehtävä

Kirjoitelma (n. 100 sanaa).

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappaleet 2-4. Opettajan materiaali.

s2k6 KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ

Tavoitteet

Opiskelija pystyy kertomaan henkilöhistoriastaan, erityisesti opiskeluhistoriastaan. Suomalainen koulutusjärjestelmä ja ammatit tulevat tutuiksi. Opiskelija pystyy keskustelemaan suunnitelmistaan ja toiveistaan. Hän tuntee työelämää hakeutumista ja oppii hoitamaan asioitaan myös puhelimitse entistä paremmin. Opiskelija tutustuu suomalaiseen asumiseen. Taitotaso A 2.2.

Sisällöt

Suomalaiseen koulutusjärjestelmään tutustumista. Työelämään ja ammatteihin liittyvää sanastoa, työhakemukseen tutustumista. Yrittäjyys Suomessa. Henkilöhistoriasta kertominen. Kertomusten lukemista. Työhaastatteluun ja ansioluetteloon tutustuminen. Lehti-ilmoituksiin tutustumista. Opetellaan kirjoittamaan koulutushakemus ja täyttämään työnhakulomake. Puhelinkeskustelut ja niissä käytettävät fraasit. Passiivin perfekti, puhekielen me-passiivi, relatiivipronomini. Essiivi ja translatiivi. Monikon partitiivi, predikatiivi kokoavasti

Kurssitehtävä

Jonkin ammatin esittely suullisesti.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappaleet 5-7. Opettajan materiaali.

s2kh7 HARJOITUSKURSSI 7

Tavoitteet

Kurssien s2k5-6 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

s2k7 HISTORIA JA YHTEISKUNTA

Tavoitteet

Opiskelija saa käsityksen Suomen historiasta, suomalaisesta yhteiskunnasta ja sen toiminnasta. Hän oppii ymmärtämään historiasta kertovia tekstejä. Opiskelija ymmärtää ylä- ja alakäsitteiden suhteen. Opiskelija oppii keinoja suostutella ja tapoja kieltäytyä. Taitotaso A.2.2.

Sisällöt

Suomen historian pääpiirteet ja suomalaisen yhteiskunnan toiminta. Lisää työkalujen nimiä ja niiden käyttöön liittyviä verbejä. Pluskvamperfekti, i-monikko.

Kurssitehtävä

Ryhmäkeskusteluun osallistuminen.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappaleet 8-9, 17. Opettajan materiaali.

s2k8 MAANTIETO, MATKAILU JA LUONTO

Tavoitteet

Opiskelija oppii tuntemaan enemmän Suomen maantietoa, matkailua ja luontoa. Hän osaa kertoa oman maansa maantiedosta ja matkailukohteista. Opiskelija osaa ehdottaa, pyytää ja ilmaista pakkoa. Hän oppii kirjoittamaan monenlaisia viestejä. Opiskelija tutustuu kaunokirjalliseen tekstiin. Taitotaso A 2.2 – B 1.1.

Sisällöt

Suomen ja opiskelijan kotimaan maantieto, matkailu ja luonto. Ilmastonmuutos ja luonnonsuojelu. Lisää adjektiiveja. Adjektiivien vertailu. Pienoisnovellin/pienoisnovellien lukeminen.

Kurssitehtävä

Suullinen esitys (n. 10 min.) omasta kotimaasta esitelmänä tai ryhmätehtävänä.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappale 10. Pienoisnovellit ja muu opettajan materiaali.

s2kh8 HARJOITUSKURSSI 8

Tavoitteet

Kurssien s2k7-8 sisältöjen syventäminen ja taitojen vahvistaminen.

Perusasteen kurssit (p-kurssit)

s2p1 MONIKULTTUURINEN SUOMI

Tavoitteet

Opiskelija osaa arvostaa omaa kieltään ja kulttuuriaan. Hän tuntee suomen kielen alkuperää sekä kieli- ja kulttuurivähemmistöjä. Hän hallitsee kohteliaisuuskeinojen

käytön ja tietää, mistä on sopivaa puhua eri tilanteissa. Asiatekstien lukeminen tulee sujuvammaksi. Opiskelija ymmärtää, kuinka teksti rakentuu, ja hän tuntee koheesiokeinojen käyttöä. Opiskelija oppii laatimaan mielipidekirjoituksia. Taitotaso B 1.1.

Sisällöt

Monikulttuurinen Suomi; globalisaatio. Perinteiset kieli- ja kulttuurivähemmistöt Suomessa ja niiden synty. Keskustelujen aiheina edellisten lisäksi ovat mm. erilaiset pulmatilanteet ja niiden ratkaisu. Luetaan uutisia ja eri aineiden oppikirjatekstejä. asiatekstien tyyli, rakenne ja sisältö. Opetellaan laatimaan mielipidekirjoituksia. Asiatekstien tyyli, rakenne ja sisältö. Adverbien vertailu. Aikamuotojen kertaus. VA- ja NUT-partisiippien sekä agenttipartisiippirakenteen ymmärtäminen.

Kurssitehtävä

Mielipidekirjoitus.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappaleet 11–12, 18 osittain. Opettajan ja opiskelijoiden tuomat materiaalit.

s2kh9 HARJOITUSKURSSI 9

Tavoitteet

Kurssin s2p1 sisältöjen syventäminen ja vahvistaminen.

S2p2 UUTISIA, OPPIKIRJATEKSTEJÄ JA MUITA ASIAATEKSTEJÄ

Tavoitteet

Opiskelija motivoituu seuraamaan ja lukemaan uutisia suomen kielellä. Hänelle tulee tutuksi, kuinka Suomessa ennen elettiin, ja hänen käsityksensä Suomen historiasta ja suomalaisesta yhteiskunnasta tarkentuu. Opiskelijan opiskelutekniikka kehittyy. Taitotaso B 1.1.

Sisällöt

Luetaan uutisia ja muita lehtitekstejä sekä oppikirjatekstejä. Suomen lähihistoria. Tehdään miellekartta valmiista (esim. historia-aiheisesta) tekstistä ja pohditaan, kuinka sen avulla voidaan tehdä lyhyt referaatti ja kuinka miellekarttaa voi käyttää opiskelussa. Passiivin imperfekti (myös puhekielen me-passiivi). Passiivin TTAVA- ja TTU-partisiippimuotojen ymmärtäminen.

Kurssitehtävä

Opiskelija kertoo esim. miellekarttaa apuna käyttäen jonkin asiatekstin sisällön.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappale 13. Opettajan materiaali.

s2p3 SUOMALAINEN KAUNOKIRJALLISUUS

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu suomalaiseen kaunokirjallisuuteen. Hän rohkaistuu lukemaan ja analysoimaan suomenkielistä kaunokirjallisuutta, jota luetaan helpotettuna ja osin autenttisenä. Opiskelija tunnistaa eri tyyllilajeja ja rekistereitä. Hän oppii keskustelussa käytettäviä ilmauksia. Opiskelija tutustuu suomalaisiin sanontoihin ja sananlaskuihin. Taitotaso B 1.1 - B 1.2.

Sisällöt

Suomalainen kirjallisuus. Keskustelussa käytettävät ilmaukset, sanonnat ja sananlaskut. Lauseenvastikkeiden (referatiivinen) ymmärtäminen.

Kurssitehtävä

Suullinen esitys.

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappale 14. Opettajan materiaali.

s2p4 NOVELLIANALYYSI

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu novelleihin. Hän rohkaistuu lukemaan ja analysoimaan novelleja, jota luetaan helpotettuna ja osin autenttisenä. Opiskelija tunnistaa eri tyyllilajeja ja rekistereitä. Taitotaso B 1.1 – B 1.2.

Sisällöt

Novellien lukeminen. Lauseenvastikkeiden (temporaalinen, modaalinen ja finaalinen) ymmärtäminen.

Kurssitehtävä

Pienimuotoinen novellianalyysi.

Oppimateriaali

Opettajan materiaali. Opinto-ohjaajalta saatavia materiaaleja mahdollisuuksien mukaan.

s2p5 TAITEEN SIIVIN, KOOTEN JA KERRATEN

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu suomalaiseen näyttämö-, elokuva- ja kuvataiteeseen sekä musiikkiin. Myös nuorisokulttuuri tulee opiskelijalle tutuksi. Opiskelija osaa pukea tunteensa ja aistimuksensa suomenkieliseen muotoon ja ilmaista myös erimielisyyttä. Opiskelija harjaantuu kohtaamaan monenlaisia suullisia ja kirjallisia suomen kielen koetehtäviä. Opiskelija oppii syyn ja seurauksen ilmaisemista. Hän oppii ymmärtämään ja antamaan varoituksia ja neuvoja. Johto-oppiin tutustuminen auttaa opiskelijaa hahmottamaan paremmin sanojen välisiä suhteita, ja johdinainesten tunnistaminen helpottaa monien vieraiden sanojen ymmärtämistä. Taitotaso B 1.1 - B 1.2.

Sisällöt

Suomalainen näyttämö-, elokuva- ja kuvataide sekä musiikki – myös elämyksellisesti. Tutustutaan nuorisokulttuuriin, esim. musiikkiin. Opetellaan käyttämään tunteisiin, aistimukseen ja havaintoihin liittyviä ilmauksia. Monipuolista koetehtävätyyppeihin tutustumista ja muuta ammatillisen koulutuksen pääsykokeeseen valmentautumista. Harjoitellaan argumentointia suullisesti ja kirjallisesti. Johto-oppia. Kielen rakenteita kooten ja kerraten. Loppukokeena on valtakunnallinen s2-päätökoe tai samantyyppinen koe.

Kurssitehtävä

Referaatti / tiivistelmä (n.150 sanaa).

Oppimateriaali

Hyvin menee! 2. Kappale 16. Opettajan materiaali.

Koulukohtaiset keskustelu-, kirjoitus- ja rakennekurssit

s2kke1 KESKUSTELUKURSSI 1

Tavoitteet

Opiskelija pystyy perusteltuun mielipiteen ilmaisuun. Hän osaa kuunnella aktiivisesti ja osallistua esim. opetuskeskusteluun muiden aineiden oppitunneilla. Hän osaa reagoida oikea-aikaisesti. Hän kykenee asioimaan suomen kielellä.

Sisällöt

Keskustelua ajankohtaisista tai muuten oppilaita kiinnostavista aiheista. Opiskelijoiden opiskelemien muiden aineiden aihepiirit.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu/hylätty -merkinnällä.

s2kki1 KIRJOITUSKURSSI 1

Tavoitteet

Opiskelija harjoittelee erityyppisten lyhyiden tekstien tuottamista. Opiskelija tutustuu erilaisten tekstien rakenteeseen ja ymmärtää kirjoittamisen prosessiluonteen.

Sisällöt

Opiskelija harjoittelee pienien viestien kirjoittamista. Hän harjoittelee lyhyiden tekstien tuottamista tutuista aihepiireistä, esim. perhe, koti, koulu, vapaa-aika. Opiskelija tutustuu mielipiteen ilmaisemiseen ja perustelemiseen kirjallisesti.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen ja kurssilla annettujen tehtävien tekeminen ovat edellytyksiä kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu/hylätty –merkinnällä.

s2kra1 RAKENNEKERTAUSKURSSI 1

Tavoitteet

Opiskelija saa tarvitsemaan kokoavaa kertausta tähän asti oppimistaan rakenneasioista ja osaa käyttää suomen kielen keskeisiä rakenteita.

Sisällöt

Monipuolinen rakenteiden harjoittelu kirjallisesti ja suullisesti.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu/hylätty –merkinnällä.

s2kv1 VERKKOKURSSI

Tavoitteet

Opiskelija harjoittelee tiedon etsimistä internetistä, verkkokeskustelua ja kirjoittamista sekä kertaa keskeisiä rakenneasioita.

Sisältö

Tietojen hakeminen internetistä, keskustelu verkkoympäristössä erilaisista aiheista ja interaktiivisten rakennetehtävien tekeminen.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen verkkokeskusteluihin sekä verkkotehtävien tekeminen ja palauttaminen ovat edellytyksiä kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu (S)/hylätty (H) –merkinnällä. 19

s2kke2 KESKUSTELUKURSSI 2

Tavoitteet

Opiskelija kehittää taitoaan ilmaista ja perustella mielipiteitään. Hän pystyy keskustelemaan ajankohtaisista asioista. Hän kiinnittää huomiota omaan ilmaisuunsa ja ymmärtää myös sanattoman viestinnän merkityksen. Opiskelija harjoittelee työpaikka- tai pääsykoehaastattelua.

Sisällöt

Keskustelua ajankohtaisista tai muuten oppilaita kiinnostavista aiheista. Argumentointi. Sanaton viestintä. Kulttuurierot viestinnässä. Haastattelu. Puhekielen piirteitä kokoavasti.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu/hylätty -merkinnällä.

s2kki2 KIRJOITUSKURSSI 2

Tavoitteet

Opiskelija kehittää taitojaan kirjoittaa erityyppisiä pitkiäkin tekstejä. Hän oppii erottamaan asiatyylin tuttavallisesta kielestä. Opiskelija oppii käyttämään tekstin koheesiokeinoja. Opiskelija ymmärtää kirjoittamisen prosessiluonteen.

Sisällöt

Opiskelija harjoittelee kirjoittamaan erilaisia viestejä, epävirallisia ja virallisia kirjeitä tai hakemuksia. Opiskelija harjoittelee mielipidetekstin sekä vastineen kirjoittamista. Hän harjoittelee myös pitempien tekstien, aineiden, kirjoittamista eri aiheista tai aineiston pohjalta.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen ja tehtävien tekeminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssin voi suorittaa myös verkkokurssina. Kurssi arvioidaan suoritettu / hylätty –merkinnällä.

s2kra2RAKENNEKERTAUSKURSSI 2

Tavoitteet

Opiskelija harjoittelee suomen kielen keskeisiä rakenteita ja ongelmakohtia. Hän saa monipuolista kertausta tähän asti oppimistaan rakenneasioista. Kurssi voidaan järjestää myös verkkokurssina.

Sisällöt

Suomen kielen rakenteiden kokoava kertaus ja harjoittelu kirjallisesti sekä suullisesti tai verkossa.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu/hylätty –merkinnällä.

s2klu1 LUKEMISEN KURSSI

Tavoitteet

opiskelija vahvistaa taitojaan ymmärtää erityyppisiä vaativiakin asiatekstejä, kuten oppikirjatekstejä, uutisia ja lehtiartikkeleita.

Sisällöt

Opiskelija harjoittelee erityyppisten tekstien analysoimista ja tiedon hakemista tekstistä. Opiskelija kehittää taitoaan vastata tekstistä esitettyihin kysymyksiin ja harjoittelee referoimista sekä tekstin kommentoimista.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen kurssille ja tehtävien tekeminen ovat edellytyksiä kurssin hyväksyttävälle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu / hylätty –merkinnällä.

Koulukohtaiset suomi toisena kielenä (s2) ja reaalin integrointikurssit

s2kre1 SUOMEN JA BIOLOGIAN INTEGROINTIKURSSI

Tavoitteet

Opiskelija saa tukea biologian opiskeluun. Hänen sanastonsa ja käsitemaailmansa biologiassa kasvaa ja hänen kielelliset valmiutensa opiskella ainetta vahvistuvat. Opiskelijan opiskelutekniikat, kuten muistiinpanotekniikka, paranevat.

Sisältö

Sanastoharjoitukset, käsitekartat ja biologian oppikirjatekstien analysointi. Lyhyen esseevastauksen harjoittelu.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen ja tehtävien tekeminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu / hylätty –merkinnällä.

s2kre2 SUOMEN JA HISTORIAN INTEGROINTIKURSSI

Opiskelija saa kielellistä tukea ja opiskelutaitoja historian opiskeluun. Hänen sanastonsa ja käsitemaailmansa historian osalta kasvaa ja hän oppii käyttämään historian aineenopetuksessa käytettäviä työkaluja. Hänen kielelliset valmiutensa opiskella ainetta vahvistuvat. Opiskelijan opiskelutekniikat, kuten muistiinpanotekniikka, paranevat.

Sisältö

Historian oppikirjatekstit, käsitekartat, aikasanat ja sanasto. Yleiset opiskeluvalmiudet ja muistiinpanotekniikka. Lyhyen esseevastauksen harjoittelu.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen ja tehtävien tekeminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu / hylätty –merkinnällä.

s2kre3 SUOMEN JA MAANTIEDON INTEGROINTIKURSSI

Tavoitteet

Opiskelija saa kielellistä ja opiskelutaidollista tukea maantiedon opiskeluun.

Sisältö

Maantiedon oppikirjatekstit ja käsitteet. Yleiset opiskeluvalmiudet reaali-aineissa.

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen ja tehtävien tekeminen on edellytys kurssin hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan suoritettu / hylätty –merkinnällä.

ENGLANTI (ena)

Oppiaineen kuvaus

Englannin opetus kehittää opiskelijoiden kulttuurien välisen viestinnän taitoja: se antaa kieleen ja sen käyttöön liittyviä tietoja ja taitoja ja tarjoaa mahdollisuuden kehittää englantia puhuvan yhteisön kulttuuria koskevaa tietoisuutta, ymmärtämystä ja arvostusta. Oppiaineessa otetaan erityisesti huomioon myös eurooppalainen identiteetti ja eurooppalainen monikielisyys ja -kulttuurisuus. Englannin opetus antaa

opiskelijoille valmiudet kielen omaehtoiseen opiskeluun korostamalla sitä, että viestintätaidon saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Englannin kieli oppiaineena on taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Tavoitteet

Oppiaineen tavoitteena on, että opiskelija pystyy kirjoittamaan suppeita viestejä ja luettelomaisia kuvauksia hyvin tutuista aiheista

- tuntee englanninkielistä kulttuuria ja ymmärtää sitä omaa kulttuuriastaansa vasten
- osaa viestiä ja toimia englanninkielisessä kulttuurissa hyväksyttävällä tavalla tavanomaisissa arkipäivän tilanteissa
- tiedostaa arvojen kulttuurisidonnaisuuden
- käyttää erilaisia kielen opiskelulle tyypillisiä työtapoja ja strategioita ja osaa arvioida työskentelyään ja kielitaitoaan suhteessa tavoitteisiin sekä osaa tarvittaessa muuttaa työskentelytapojaan sekä
- ymmärtää pääajatuksia ja keskeisiä yksityiskohtia myös laajempaa yleistietoa sisältävästä kuullusta tai luetusta, selvästi jäsennetystä tekstistä
- selviytyy myös hiukan vaativammista epävirallisista keskustelutilanteista sekä pystyy kertomaan suullisesti ja kirjallisesti arkisista asioista, jotka sisältävät myös jonkin verran yksityiskohtia
- tiedostaa joitakin keskeisiä eroja englannin eri varianteista.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Kielen osaamisen taso taitotasokuvausasteikon mukaan

Kuullun ymmärtäminen B1.1

Puhuminen A2.2

Tekstin ymmärtäminen B1.1

Kirjoittaminen A2.2

Tavoitteena on myös, että opiskelija

- tuntee kohdekielen kielialueen elämänmuotoa ja historiaa
- käyttää säännöllisesti kielten opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja.

Aihekokonaisuudet

Perusasteen A-englannin oppimäärän kursseilla käsitellään kaikkia aihekokonaisuuden teemoja esimerkiksi seuraavasti:

- aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys (ena3, ena6, ena7)
- kestävä kehitys ja hyvinvointi (ena4, ena7)
- kulttuuri-identiteetti ja monikulttuurisuus (ena8)
- teknologia ja yhteiskunta (ena6, ena7)
- viestintä- ja mediaosaaminen (ena5)

Työskentelymenetelmät

Työskentelyn lähtökohtana on suotuisan ja turvallisen ilmapiirin luominen.

Työskentely pohjautuu oppilaita aktivoiviin menetelmiin, jotka harjoittavat monipuolisesti eri kielellisiä toimintoja. Opetuskieli on englanti, mutta tarvittaessa voidaan tarjota suomenkielistä tukimateriaalia.

Opiskelustrategioihin kiinnitetään huomiota jokaisella kurssilla, opiskelijoita ohjataan löytämään oma oppimistyylinsä, tunnistamaan vahvuutensa ja kehittymistarpeensa. Opetuksessa pyritään huomioimaan erilaiset oppijat.

Työskentelymenetelmissä ja lähtökohdissa pyritään huomioimaan sekä tutkintoa tavoittelevat opiskelijat että aineopiskelijat.

Tuntityöskentelyn ohella opiskelijoita ohjataan itseohjautuvuuteen ja vastuuseen omasta oppimisesta: hyvään tulokseen pääseminen edellyttää aktiivista kielen käyttöä oppitunneilla sekä huomattavaa panostusta itsenäiseen opiskeluun oppituntien ulkopuolella.

Kurssien suoritustavat

Pakolliset englannin kurssit voi suorittaa lähiopetuksena tai tenttimällä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

- ena1 Perhe ja lähiympäristö
- ena2 Sosiaaliset verkostot
- ena3 Asioiminen ja palveluiden käyttö
- ena4 Erilaisia elinympäristöjä
- ena5 Vapaa-aika ja harrastukset
- ena6 Työ ja opiskelu
- ena7 Terveys ja hyvinvointi
- ena8 Kulttuuri ja kansainvälisyys

Valtakunnallinen syventävä kurssi (valinnainen)

- ena9 Kuuntelen ja ymmärrän kuulemaani (ei tarjota lv 2010 – 2011)

Suosittelava kurssien suoritusjärjestys

Englannin pakolliset kurssit (ena1-8) suositellaan suoritettaviksi numerojärjestyksessä. Valinnainen kurssi (ena9) suositellaan suoritettavaksi pakollisten kurssien jälkeen.

Oppiaineen arviointi ja arvosanan määräytyminen

Kaikki kurssit arvioidaan numeroilla. Arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten mukaisesti. Arviointi tapahtuu kurssiin kuuluvien

osasuoritusten (esim. kuuntelukoe, kotiaine, sanakoe), loppukokeen (sisältää tehtäviä kurssin aihepiirin sanastosta, käsitellyistä kielioppirakenteista, tekstin ja kuullun ymmärtämisestä), tuntiaktiivisuuden (esim. pari-/ryhmätyöskentely) sekä opiskelijan itsearvioinnin perusteella.

Englannin kielen oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten kurssien aritmeettisen keskiarvon mukaan.

Pakolliset kurssit

Aiheita käsitellään oman maan, englanninkielisen kulttuurialueen ja kielestä ja sekä myös laajemmasta näkökulmasta niin, että opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus vertailuihin sekä tilaisuus monipuolisesti hyödyntää aikuisen ihmisen kokemusmaailmaa opiskeltavan aineksen omaksumisessa. Kullakin kurssilla voidaan käsitellä myös muita aiheita opiskelijoiden harrastuneisuuden, aikuisten vaihtelevien elämäntilanteiden ja toisaalta ajankohtaisuuden vaatimusten huomioon ottamiseksi.

Opiskelijoille tarjoutuu jokaisella kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten, vaikka painotukset vaihtelevat kurseittain. Opetuksessa keskitytään keskeiseen sanastoon sekä lauseenmuodostuksen ja viestinnän kannalta kullekin kielelle ominaiseen keskeiseen kielioppiin. Äidinkielen ja englannin kielen viestinnän eroihin ja eroja selittäviin kulttuurisiin tekijöihin kiinnitetään huomiota. Kulttuurisen herkkyyden kehittymiseksi opiskelijoita ohjataan tiedostamaan oman toiminnan ja omien arvostuksien kulttuurisidonnaisuus.

Aikuisopiskelijoiden opiskelutaitoihin kiinnitetään huomiota jokaisella kurssilla. Heitä ohjataan tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijöinä ja kielen opiskelijoina. Heitä ohjataan käyttämään myös strategioita, jotka ovat tarkoituksenmukaisia heidän oman kehittymistarpeensa ja kulloisenkin opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta.

ENGLISH (env, ena)

English with English as the teaching language at lower secondary level is divided into two phases. Phase1 is a pre –secondary level, env1 env2 env3 env4

Phase 2 follows courses ena 1 ena 2 ena3 ena4 ena5 ena6 ena7 ena8.

Description

The course is based on a broad and integrated multi-syllabus approach. The lessons include grammar and language functions together with vocabulary, listening, writing, sounds and speaking. It is integrated in that each strand of the course design forms the overall theme and topic of each lesson. Each lesson emphasizes a communicative purpose in the utilization of these skills.

Aims

Effective communication including socio-cultural competence, balanced with the pivotal position of grammar and language functions form the key elements of the course. The course places emphasis on the needs of beginner and elementary learners striving to give them a thorough grounding at a manageable pace.

Content

As well as a systematic approach to grammar, students are exposed to examples of natural authentic English in both reading and listening tasks. Exposing the students

to challenging examples of real-life English in the context of the classroom helps them to prepare for real-life situations. Fluency is emphasised in speaking activities either in pairs or groups. Writing is based on guided paragraph writing providing a systematic grounding of the skill leading to opportunities for creative writing.

Source material

Essential Grammar in Use, Raymond Murphy. Cambridge University press

Courses env1, env2, env3, env4, New Headway Beginner

Courses ena1, ena2, ena3, ena4 New Headway Elementary

Courses ena5, ena6, ena7, ena8 New Headway Pre-Intermediate

The books have been chosen in particular for their strong cross-cultural contexts. Thus providing a stimulating input and an opportunity for cross-cultural exchanges and discussion among our culturally diverse student base.

Evaluation

Tests are every six weeks with the emphasis on grammar, writing and vocabulary.

Course components:

New Headway Beginner

env1

Units 1-3 WHO ARE YOU? PERSONAL INFORMATION

Asking and saying names. Greeting people. Where are you from. The alphabet. What is this? What do you like? Social expressions. Countries. Jobs

Grammar and functions

Asking and spelling names. Numbers 1-100. Yes no questions. I am, you are, this, that, these, those. Possessives: my your, Present simple. Negatives. Short answers.

env2

Units 4-6 IT'S MY LIFE, FAMILY AND FRIENDS

Family and friends. On the phone. Describing a friend. It's my life; Sports. Food. Drinks. Languages and nationalities. Every Day; The time. Lifestyle. Places I like. A postcard from Dublin

Grammar and functions

Possessive adjectives. Possessive 's. Has/have. Present Simple I/you/they. Questions. Negatives. A/an

env3

Units 7-10 WHERE I LIVE AND WHAT DO I DO

Everyday English. Where I live. When I was born. Happy birthday. Having a good time. Sports and leisure. Filling in forms.

Grammar and functions

Object pronouns; it, them, this, that. Questions and answers; How, what, why, how much, when, because. There is/are. Prepositions; in, on, under, next to. Saying years. Was/were born. Past Simple-regular and irregular. Questions and negatives. Short answers; Yes he did, no he didn't.

env4

Units 11-14 EVERYDAY LIFE

We can do it. I can speak Spanish, I can use a computer. Food; in a restaurant. Fish, vegetables. I'd like a coffee. Colours. Clothes. Describing a person. Transport and travel; bicycle, underground. Pack your bags, we're going on holiday.

Grammar and functions

Can/can't. Requests and offers; Can you tell me the time? Can I help you? Want, like and would like. Verbs and adverbs. Verbs and nouns that go together. Present Simple and Continuous. Questions and negatives. Present Continuous for future. Revision of tenses; present, past and future.

New Headway Elementary

ena1

Units 1-4 FAMILY AND YOUR ENVIRONMENT

Talking about your family. Meeting people. In a café. Countries. Food and drink. The world of work; The man with thirteen jobs. My favourite season. Asking about your friends and relatives. Leisure activities

Grammar and functions

Verb to be. Possessive adjectives; my, your, his, her. Questions and negatives. Negatives and short answers.; No she isn't. Present simple. Questions and negatives.

ena2

Units 5-8 SOCIAL NETWORKS/SITUATIONS

Talking about where you live. Homes around the world. Things in the house; armchair, lamp. Places; the cinema, the pub. On the phone. A questionnaire; what can you do? Everyday English. Talented teenagers. Then and now. The year I was born. Special occasions. How did you meet?

Grammar and functions

There is/are. How many/much. Prepositions of place. Things in the house. Some/any. This/that/these/those. Giving directions. Can/can't. Was/were. Could. Was born. Past Simple, regular and irregular verbs. Time expressions; last night, yesterday morning. Past Simple negatives and questions.

ena3

Units 9-12 DEALING WITH SERVICES

Food you like. Food around the world. My favourite national food. Shopping; In a clothes shop. Life's an adventure; dangerous sports. Interviews. World weather. Describing people. Future plans.

Grammar and functions

Count and uncount nouns. I like/ I'd like. A/some. Much/many. Comparatives, superlatives. Have got. Asking for directions. City and country adjectives. Phonetic symbols. Words that rhyme. Present continuous. Whose is it? Possessive pronouns. Going to. Infinitive of purpose. Describing feelings.

ena4

Units 13-14 YOUR LIVING ENVIRONMENT

All around the world. How people live. Venice. What have you done in your life? Describing your country. Describing feelings. Telling a story. A short story. At the airport.

Grammar and functions

Question forms; why? Which? how much? how many? Adjectives and adverbs; quick, good, well. Present Perfect Tense. Ever, never. Yet and just. Present Perfect v Past Simple. Past participles. Writing an e-mail. Revision of tenses.

New Headway Pre- Intermediate

ena5

Units 1-3 FREE TIME AND HOBBIES

What do you do in your freetime, your hobbies and interests. Visiting cities in Europe, an extract from a story, special dates and occasions, clothes, talking about future plans, eating at a restaurant, shopping, Exchanging information about lifestyles.

Grammar and functions

Past simple irregular verbs, yes no questions, wh-questions, expressions of time, present simple or present continuous, possessive and reflexive pronouns, adjectives to describe objects, should shouldn't sympathising, making comparisons..

ena6

Units 4-6 WORK AND STUDY

The market place. Working in markets around the world. What do you want to do? Talking about teenage problems and advice. Filling in a form. Talking about towns, London. The best things in life are free. A city break. Jobs for the boys and girls.

Grammar and functions

Quantity; much many. Future intentions; going to will and present continuous future. Articles. What...like? Comparative and superlative adjectives. As...as. Relative pronouns; who/that/which/where.

ena7

Units 7-9 HEALTH AND WELL BEING

At the doctors, a cold, it hurts. Giving advice. Parents and children. Fame, famous families. Everyday English. Talking about you. Leaving home. Going places; directions. Travel addicts. Going nowhere.

Grammar and functions

Present Perfect and Past Simple. For...since. Tense revision. Word endings. Pronunciation and word stress. Have to. Should. Must. Word collocation. Book reviews. Time clauses; as soon as, when, while, until. First conditional. Might. Directions. Hot verbs.

ena8

Unit 10-12 CULTURE AND INTERNATIONALISM

The global village. South Africa, Russia. The North Pole. Everyday English. Things that changed the world. Whisky is made in Scotland. Supervolcanoes. A crossroads in life; making decisions. Trying your best, the USA.

Grammar and functions

Passives. Verbs and nouns that go together. Second conditional, might. Present Perfect Continuous. Present Perfect Simple versus Present Perfect Continuous. Literal phrasal verbs. Social expressions. Exclamations with so and much. Idiomatic phrasal verbs.

RUOTSI (rub)

Oppiaineen kuvaus

Ruotsin kielen opetus kehittää opiskelijoiden kulttuurien välisen viestinnän taitoja. Se antaa heille ruotsin kieleen ja sen käyttöön liittyviä tietoja ja taitoja sekä tarjoaa heille mahdollisuuden kehittää pohjoismaista yhteiskuntaa ja kulttuuria koskevaa tietoisuuttaan, ymmärtämystään ja arvostustaan. Se auttaa opiskelijoita syventämään tietojaan kaksikielisestä Suomesta. Ruotsin kielen opetus antaa opiskelijoille valmiudet ruotsin kielen omaehtoiseen opiskeluun saattamalla heidät ymmärtämään, että viestintätaidon saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista viestinnällistä harjoittelua. Ruotsin kieli oppiaineena on taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Opetuksen tavoitteet

B-oppimäärän opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- osaa kertoa perustietoja itsestään ja lähipiiristään ja viestiä arkipäivän tavanomaisissa puhetilanteissa tarvittaessa puhekumppanin apuun tukeutuen
- ymmärtää jokapäiväisen elämän tapahtumia käsittelevää tekstiä ja puhetta tilanneyhteyden tukemana
- pystyy kirjoittamaan lyhyitä viestejä tutuissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa
- ymmärtää suomenruotsalaista, ruotsalaista ja muuta pohjoismaista elämänmuotoa
- viestii ruotsinkielisen kulttuurin edustajien kanssa jokapäiväisissä tilanteissa ruotsinkieliselle kulttuurille luontevalla tavalla
- käyttää erilaisia kielen opiskelulle tyypillisiä työtapoja ja strategioita ja osaa arvioida työskentelyään ja kielitaitoaan suhteessa tavoitteisiin ja osaa tarvittaessa muuttaa työskentelytapojaan.

Arviointi

Kurssin arvosana määräytyy tuntiaktiivisuuden ja kurssin keskeisiä alueita testaavan loppukokeen perusteella. Loppuarvosana on kurssiarvosanojen aritmeettinen keskiarvo.

Perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Kielen osaamisen taso perusasteen pakollisten kurssien jälkeen taitotasokuvauksen mukaan:

B1-oppimäärä

Kuullun ymmärtäminen

A2.1

- Pystyy ymmärtämään yksinkertaista puhetta tai seuraamaan keskustelua aiheista, jotka ovat hänelle välittömän tärkeitä.
- Pystyy ymmärtämään lyhyiden, yksinkertaisten, itseään kiinnostavien keskustelujen ja viestien (ohjeet, kuulutukset) ydinsisällön sekä havaitsemaan aihepiirin vaihdokset tv-uutisissa.
- Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää normaalilla nopeudella ja selkeästi puhuttua yleiskielistä puhetta, joka usein täytyy lisäksi toistaa.

Puhuminen

A1.3

- Osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään. Selviytyy kaikkein yksinkertaisimmista vuoropuheluista ja palvelutilanteista. Tarvitsee joskus puhekumppanin apua.
- Kaikkein tutuimmat jaksot sujuvat, muualla tauot ja katkokset ovat hyvin ilmeisiä.
- Ääntäminen voi joskus tuottaa ymmärtämisiongelmiä.
- Osaa rajallisen joukon lyhyitä, ulkoa opeteltuja ilmauksia, keskeisintä sanastoa ja perustason lauserakenteita.
- Alkeellisessakin puheessa esiintyy paljon peruskielioppivirheitä

Tekstin ymmärtäminen

A2.1

- Ymmärtää yksinkertaisia ja kaikkein tavanomaisinta sanastoa sisältäviä tekstejä (yksityiskirjeitä, pikku-uutisia, arkisimpia käyttöohjeita).
- Ymmärtää tekstin pääajatuksen ja joitakin yksityiskohtia parin kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa paikantaa ja verrata yksittäisiä tietoja ja pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn kontekstin avulla.
- Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hidasta.

Kirjoittaminen

A1.3

- Selviytyy kirjoittamalla kaikkein tutuimmissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa.
- Osaa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä (yksinkertaisen postikortin, henkilötiedot, yksinkertainen sanelu).
- Osaa kaikkein tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään tai konkreetteihin tarpeisiin. Osaa kirjoittaa muutamia yksilauseisia virkkeitä.
- Alkeellisessakin vapaassa tuotoksessa esiintyy monenlaisia virheitä.

Tavoitteena on myös, että opiskelija

- tuntee oman ja kohdekulttuurin keskinäisiä suhteita, eroja ja yhtäläisyyksiä sekä historiallisia juuria käyttää säännöllisesti kielen opiskelun ja oppimisen kannalta tehokkaita työtapoja.

Kurssit

Kurssien aiheita käsitellään oman maan ja kulttuurin ja suomenruotsalaisen ja pohjoismaisen kulttuurialueen kannalta niin, että opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus vertailuihin. Aiheiden käsittelyssä otetaan lisäksi huomioon aihekokonaisuudet. Kullakin kurssilla voidaan käsitellä myös muita aiheita aikuisopiskelijoiden elämäkokemuksen, työelämän ja harrastuneisuuden ja toisaalta ajankohtaisuuden vaatimusten huomioon ottamiseksi.

Opiskelijoilla tulee olla jokaisella kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten, vaikka painotukset vaihtelevat kurseittain.

Opiskelijoiden opiskelutaitoihin kiinnitetään huomiota jokaisella kurssilla aikuisen oppimiseen liittyvät erityispiirteet huomioiden. Heitä ohjataan tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijöinä ja kielen opiskelijoina. Heitä ohjataan käyttämään strategioita, jotka ovat tarkoituksenmukaisia heidän oman kehittymistarpeensa ja kulloisenkin opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta.

Pakolliset kurssit (6 kurssia)

Perusasteen pakolliset kurssit suoritetaan rub1 – rub6–kursseilla. Perusasteen pakolliset kurssit voi myös korvata kolmella lukion kurssilla: RUBK1, RUB1 ja RUB2, jotka vastaavat kuutta perusasteen kurssia.

rub1 PERHE JA LÄHIYMPÄRISTÖ

Kurssilla aloitetaan ruotsin kieleen tutustuminen. Äänteitä, intonaatiota, sanastoa ja lauseen perusrakennetta painotetaan. Aihepiireinä ovat yksinkertaisten henkilötietojen antaminen ja itseä koskevien perustietojen kertominen. Harjoiteltava kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Rakenteita harjoitellaan alustavasti. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja suullista viestintää, mutta myös tekstin ymmärtämisen ja kirjoittamisen harjoittelu käynnistyvät.

Oppimateriaali

Turpeinen Kaija: Lycka till! (Otava)

rub2 SOSIAALISET VERKOSTOT

Kurssin aihepiireinä ovat erilaiset sosiaaliset tilanteet perheen, suvun ja ystävien kesken. Kurssilla harjoitellaan epävirallisissa sosiaalisissa tilanteissa tarvittavaa yksinkertaista kieltä, kuten tervehdyksiä, keskustelun aloittamista, kysymistä ja vastaamista. Painopiste on puheen ymmärtämisen ja suullisen taidon lisäämisessä. Rakenteiden harjoittelemisessa keskitytään ruotsinkielisen lauseen perusidean hahmottamiseen.

Oppimateriaali

Turpeinen Kaija: Lycka till! (Otava)

rub3 ASIOIMINEN JA PALVELUIDEN KÄYTTÖ

Kurssin aihepiireinä ovat palveluiden käyttö ja tarjoaminen. Esimerkiksi puhelinasiointia, neuvomista, tiedusteluja ja ostosten tekoa harjoitellaan. Edelleen painotetaan puheen ymmärtämistä ja suullista viestintää. Samalla harjoitellaan

tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista. Myös lausetyyppien valikoimaa laajennetaan ja monipuolistetaan.

Oppimateriaali

Turpeinen Kaija: Lycka till! (Otava)

rub4 SOSIAALISET TILANTEET, PERHESUHTEET

Kurssin aihepiireinä ovat voinnin ja kuulumisten tiedustelu, asuminen erilaisissa ympäristöissä sekä perhesuhteista kertominen. Puheen ymmärtämisessä ja puheilmaisuudessa tarvittavan kieliaineksen lisäksi harjoitellaan myös suorasanaisten tekstin ymmärtämistä ja tuottamista. Rakennevalikoimaa laajennetaan.

Oppimateriaali

Hakkarainen Marja et al.: Hälligång 1 (Otava)

rub5 VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET

Kurssin aihepiirejä ovat harrastukset, liikunta, ajanviete ja juhlat sekä niihin liittyvät palvelut. Puhumisen, puheen ymmärtämisen ja lukemisen taitojen ohella painotetaan myös kieltä, jota voidaan hyödyntää kirjallisessakin esityksessä, esimerkiksi aiempien tapahtumien kertomisessa.

Oppimateriaali

Hakkarainen Marja et al.: Hålligång 1 (Otava)

rub6 TYÖ JA OPISKELU

Kurssilla tutustutaan keskeisimpään työhön ja työtilanteissa toimimiseen liittyvään kieleen. Aihealueita ovat esimerkiksi työpaikan hankkiminen, haastattelut, jokin ammattiala ja työyhteisö. Toisena aihepiirinä käsitellään koulutusta, opiskelua ja ammattiin valmistumista. Kieliaineksen valinnassa huomioidaan myös muodollisten tilanteiden vaatimaa sanastoa ja rakenteita. Kielenkäyttötilanteissa huomioidaan sekä suullinen että kirjallinen viestintä.

Oppimateriaali

Hakkarainen Marja et al.: Hålligång 1 (Otava)

SAKSA (saa)

Perusasteella ei järjestetä erillisiä saksan kursseja. Opiskelijat sijoitetaan lukion alkeista alkaville kursseille (SAB).

Kurssisisältö

Ks. Lukion opetussuunnitelma: Äidinkieli ja kirjallisuus, Suomi toisena kielenä, Kielet

VENÄJÄ (vea)

Perusasteella ei järjestetä erillisiä venäjän kursseja. Opiskelijat sijoitetaan lukion alkeista alkaville kursseille (VEB).

Kurssisisältö

Ks. Lukion o petussuunnitelma: Äidinkieli ja kirjallisuus, Suomi toisena kielenä, Kielet

MATEMATIIKKA (ma)

Matematiikan opetuksella kehitetään aikuisopiskelijan kykyä havaita ja ymmärtää matematiikan merkitys maailmassa, tehdä perusteltuja päätelmiä ja harjoittaa matematiikkaa nykyisten ja tulevien elämäntilanteidensa tarpeita vastaavasti rakentavasti ajattelevana ja asioista välittävänä kansalaisena.

Perusopetuksessa matematiikan opetuksen tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia matemaattisen käsitteiden, ajattelutapojen sekä yleisimmin käytettyjen ratkaisumenetelmien oppimiseen. Opetuksen tulee kehittää aikuisopiskelijan luovaa ja täsmällistä ajattelutapaa ja sen tulee ohjata aikuisopiskelijaa oivaltamaan asioita ja asiayhteyksiä sekä etsimään ratkaisuja ongelmiin. Lisäksi opetuksen tulee ohjata tavoitteelliseen toimintaan ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen.

Matematiikan opetuksen on edettävä systemaattisesti, ja sen tulee luoda kestävä pohja matematiikan käsitteiden ja rakenteiden omaksumiselle. Konkreettisuus toimii tärkeänä apuvälineenä yhdistettäessä aikuisopiskelijan kokemuksia ja ajattelu- järjestelmiä matematiikan abstraktiin järjestelmään. Arkipäivän tilanteissa eteen tulevia ongelmia, joita on mahdollista ratkoa matemaattisen ajattelun tai toiminnan avulla, tulee hyödyntää tehokkaasti. Tieto- ja viestintätekniikkaa tulee käyttää aikuisopiskelijan oppimisprosessin tukemisessa.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ma1 Luvut ja laskutoimitukset I
ma2 Luvut ja laskutoimitukset II
ma3 Lausekkeet
ma4 Yhtälöt
ma5 Geometria
ma6 Prosenttilasku, todennäköisyys ja tilastot
ma7 Funktiot
ma8 Geometria ja trigonometria

Valtakunnallinen valinnainen kurssi

ma9 Lausekkeita ja yhtälöitä II

Koulukohtaiset kurssit

mav1 Peruskoulun opintoihin valmistava kurssi I
mav2 Peruskoulun opintoihin valmistava kurssi II
mav3 Peruskoulun opintoihin valmistava kurssi III
mav4 Peruskoulun opintoihin valmistava kurssi IV

Kurssien suoritusjärjestys

Kurssit ma1 – ma4 tulee suorittaa tässä järjestyksessä. Tämän jälkeen kurssit ma5, ma6 ja ma7 voi suorittaa missä tahansa järjestyksessä. Kurssilla ma8 tarvitaan lisäksi kurssin ma5 taitoja.

Peruskoulun päättöarvosanan korottajille

Peruskoulun valmiin päättöarvosanan korottajien tulee suorittaa kurssit ma6, ma7 ja ma8.

Opetuksen tavoitteet

Matematiikan opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija oppii

- ymmärtämään matemaattisten käsitteiden ja sääntöjen merkityksen sekä oppii näkemään matematiikan ja reaalimaailman välisiä yhteyksiä
- laskutaitoja ja ratkaisemaan matemaattisia ongelmia
- loogista ja luovaa ajattelua
- soveltamaan erilaisia ajatteluprosesseja ja menetelmiä tiedon hankintaan
- ilmaisemaan ajatuksensa yksiselitteisesti ja perustelemaan toimintaansa ja päätelmiään
- esittämään kysymyksiä ja päätelmiä havaintojen perusteella
- näkemään säännönmukaisuuksia
- loogista ajattelua vaativia toimintoja, kuten vertailua, järjestämistä, mittaamista, rakentamista, mallintamista, sääntöjen ja riippuvuuksien etsimistä sekä niiden esittämistä
- käyttämään luokittelua ja järjestämistä työkaluna sekä ajattelua tukevia piirroksia ja välineitä
- kombinatoristen ongelmien ratkaisemista eri menetelmillä
- tuntemaan matematiikan historiaa
- keskittyneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä toimimaan ryhmässä.

Arviointi

Matematiikassa arvioidaan opetussuunnitelman perusteissa esitettyjen kurssikohtaisten matematiikan tietojen ja niiden soveltamistaitojen saavuttamista.

Päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Ajattelun ja työskentelyn taidot

Opiskelija

- huomaa eri tapauksien yhtäläisyydet ja säännönmukaisuudet
- osaa käyttää puheessaan loogisia elementtejä kuten ja, tai, jos niin, ei, on olemassa, ei ole olemassa
- osaa päätellä yksinkertaisten väitelauseiden totuusarvon
- osaa muuntaa yksinkertaisen tekstimuodossa olevan ongelman matemaattiseen esitysmuotoon ja tehdä suunnitelman ongelman ratkaisemiseksi, ratkaista sen ja tarkistaa tuloksen oikeellisuuden
- osaa myös käyttää luokittelua matemaattisten ongelmien ratkaisuisissa
- osaa esittää järjestelmällisesti mahdolliset ratkaisuvaihtoehdot taulukkoa taikka puu-, polku- tai muuta diagrammia käyttäen.

Luvut ja laskutoimitukset

Opiskelija osaa

- arvioida mahdollista tulosta sekä laatia suunnitelman laskun ratkaisemisesta, ja hänellä on luotettava peruslaskutaito
- korottaa luvun potenssiin, jonka eksponenttina on luonnollinen luku ja pystyy jakamaan luvun alkutekijöihinsä
- ratkaista tehtäviä, joissa tarvitaan neliöjuurta
- käyttää prosenttilaskua ja muita laskutoimituksia arkielämässä eteen tulevien ongelmien ratkaisussa.

Algebra

Opiskelija osaa

- ratkaista ensimmäisen asteen yhtälön
- sieventää algebrallisia lausekkeita ja kertoa polynomin vakiolla
- potenssien laskutoimitukset
- muodostaa yksinkertaisesta arkielämään liittyvästä ongelmasta yhtälön ja ratkaista sen algebrallisesti tai päättelemällä
- käyttää yhtälöparia yksinkertaisten ongelmien ratkaisemiseen
- arvioida tuloksen järkevyyttä sekä tarkastaa ratkaisunsa eri vaiheet.

Funktiot

Opiskelija

- osaa määrittää pisteen koordinaatit koordinaatistosta
- osaa laatia taulukon lukupareista annetun säännön mukaan
- osaa ratkaista lineaarisen funktion nollakohdan
- osaa jatkaa lukujonoa annetun säännön mukaan ja pystyy kertomaan sanallisesti yleisen säännön annetun lukujonon muodostumisesta
- tietää suoran yhtälön kulmakertoimen ja vakion merkityksen sekä osaa määrittää kahden suoran leikkauspisteen piirtämällä.

Geometria

Opiskelija osaa

- tunnistaa eri geometriset muodot ja tuntee niiden ominaisuudet
- soveltaa oppimiansa piirin, pinta-alan ja tilavuuden laskutapoja
- käyttää harppia ja viivoitinta yksinkertaisten geometrinen konstruktioiden tekemiseen

- löytää yhdenmuotoisia ja yhteneviä sekä symmetrisiä kuvioita ja pystyy soveltamaan tätä taitoa kolmioiden ja nelikulmioiden ominaisuuksien tutkimisessa
- soveltaa kahden kulman välisiä yhteyksiä yksinkertaisissa tilanteissa
- käyttää Pythagoraan lausetta ja trigonometriaa suorakulmaisen kolmion osien ratkaisemiseen
- suorittaa mittauksia ja niihin liittyviä laskelmia arkielämässä sekä osaa muuntaa tavanomaisimpia mittayksiköitä.

Tilastot ja todennäköisyys

Opiskelija osaa

- lukea erilaisia taulukoita ja diagrammeja sekä osaa määrittää annetusta aineistosta frekvenssit, keskiarvon, mediaanin ja tyyppiarvon
- määrittää mahdollisten tapausten lukumäärän ja osaa järjestää yksinkertaisen empiirisen tutkimuksen todennäköisyydestä sekä ymmärtää todennäköisyyden ja satunnaisuuden merkityksen arkielämän tilanteissa.

Arvosanan määräytyminen

Jokaisen kurssin lopussa pidetään loppukoe. Kurssit arvostellaan numeroin 4 – 10 tai osallistunut (O) (jos opiskelija ei ole päässyt loppukokeeseen eikä kurssin aikana annettu näyttö riitä arvosanaan 4) tai keskeyttänyt (K). Lopullisissa kurssinumeroissa otetaan huomioon myös oppitunneilla tapahtuva jatkuva näyttö.

Päätötodistuksen matematiikan arvosana on kurssinumeroiden aritmeettinen keskiarvo kokonaislukuna.

Pakollisista ja valinnaisista kursseista opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään 2 mikäli hän on suorittanut 6-8 matematiikan kurssia tai 3 mikäli hän on suorittanut 9 kurssia tai enemmän.

Peruskoulun valmiin päättöarvosanan korottajien tulee suorittaa kurssit 6,7 ja 8. Uusi päättöarvosana on näiden kurssinumeroiden aritmeettinen keskiarvo kokonaislukuna.

Kurssit

Kaikilla kursseilla harjoitellaan seuraavia ajattelun taitoja ja menetelmiä:

- loogista ajattelua vaativia toimintoja, kuten vertailua, järjestämistä, mittaamista, rakentamista, mallintamista, sääntöjen ja riippuvuuksien etsimistä sekä niiden esittämistä
- vertailussa ja riippuvuuksissa tarvittavien käsitteiden tulkintaa ja käyttöä
- matemaattisten tekstien tulkintaa ja tuottamista
- todistamisen pohjustamista: perusteltuja arvauksia ja kokeiluja, systemaattisia yrityksiä ja erehdyksiä, vääräksi osoittamista, suoraa todistusta
- luokittelun ja järjestämisen käyttöä työkaluna
- kombinatoristen ongelmien ratkaisemista eri menetelmillä
- ajattelua tukevien piirrosten ja välineiden käyttöä
- matematiikan historiaa.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään vaihtelevia työskentelymenetelmiä. Matematiikan luonne tieteenä korostaa tutkivia, ongelmalähtöisiä ja vuorovaikutteisia työskentelymenetelmiä. Työskentelymenetelmien valinnassa pyritään tukemaan opiskelijaa itseohjautuvuuteen, omalle tyylille sopivien työskentelytapojen etsimiseen ja tietoverkkojen käyttöön.

Valmistava vaihe (mav)

mav- kurssien tehtävänä on matemaattisen ajattelun kehittäminen sekä matemaattisten käsitteiden ja mallien omaksumiselle tarpeellisten perustietojen ja –taitojen luominen ja varmentaminen suomen kielellä.

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät matemaattiset taidot pärjätäkseen valmistavan vaiheen jälkeen alkavilla matematiikan kursseilla. Erityisesti, että opiskelija

- ymmärtää luonnollisen luvun käsitteen
- ymmärtää kymmenjärjestelmän paikkajärjestelmänä
- tuntee lukujen merkityksen määrän ja järjestyksen ilmaisemisessa, osaa vertailla lukuja ja tuntee erilaisia lukujonoja
- hallitsee luonnollisten lukujen peruslaskutoimitukset
- tuntee geometrian peruskäsitteet ja yksinkertaisten tasokuvioiden perusominaisuudet
- osaa tulkita yksinkertaisia taulukoita ja diagrammeja

Tavoitteena on muiden matematiikan opetuksen tavoitteiden ohella, että aikuisopiskelija

- saa myönteisiä ja hyödyllisiä kokemuksia matemaattisten käsitteiden muodostamisesta ja käyttämisestä
- oppii tunnistamaan ja tuottamaan matemaattisia merkityksiä ja symboleita käyttäen suullista ja kirjallista suomen kieltä
- saa tilaisuuden vahvistaa selkiyttää aiemmin hankittuja matemaattisia taitojaan
- osaa käyttää matemaattisia tietojaan ja taitojaan myös arkielämässä

Opintojen päättyessä opiskelija

- näkee matemaattisten käsitteiden ja sääntöjen yhteyden reaali maailman ilmiöihin ja osaa kuvata niitä matemaattisesti mm. vertailulla, luokittelulla, järjestämällä, mittaamalla
- ymmärtää kymmenjärjestelmän
- hallitsee peruslaskutoimitukset ja osaa arvioida tuloksen suuruusluokan ja mielekkyyden
- osaa muodostaa ja jatkaa yksinkertaisia lukujonoja
- ymmärtää mittaamisen periaatteen ja hallitsee keskeisimmät arkielämän suureet: pituus, massa, aika, hinta
- tunnistaa yksinkertaisten geometrinen kuvioiden ominaisuuksia ja osaa laskea kolmioiden ja nelikulmioiden piirejä
- osaa lukea aikatauluja sekä yksinkertaisia taulukoita ja diagrammeja
- hallitsee peruslaskutoimitusten suorittamisen sekä kynällä ja paperilla että laskimella
- hallitsee osittelu-, liitanta- ja vaihdantalakien soveltamisen sekä ymmärtää laskujärjestyksen ja sulkeiden käytön

Koulukohtaiset kurssit

mav1 PERUSKOULUN OPINTOIHIN VALMISTAVA KURSSI I

Kurssilla opiskellaan matematiikan peruslaskutoimituksia ja esitellään matematiikan perusteita. Pääpaino on mekaanisilla harjoituksilla.

Keskeiset sisällöt

- lukukäsite, lukujen ominaisuudet: vertailu ja suuruusjärjestykseen asettaminen
- kymmenjärjestelmän rakentuminen paikkajärjestelmänä

- lukusuoran käsite
- luonnollisten lukujen yhteen-, vähennys-, kerto- ja jakolasku
- lukujonoja
- sanallisia tehtäviä
- matematiikan sanastoa, puhuttu ja kirjoitettu kieli
- päässälaskut

Oppimateriaali

Opettajan materiaali

mav2 PERUSKOULUN OPINTOIHIN VALMISTAVA KURSSI II

Kurssilla opiskellaan matematiikan peruslaskutoimituksia ja esitellään matematiikan perusteita.

Keskeiset sisällöt

- matematiikan sanastoa, puhuttu ja kirjoitettu kieli
- murtoluvun, desimaaliluvun ja negatiivisen luvun käsitteet sekä soveltaminen arkielämän tilanteissa
- sulkeet ja laskujärjestys
- mittaamisen periaate, pituus, massa, aika, hinta
- pyöristäminen
- kellonaikalaskut
- sanallisia tehtäviä
- päässälaskut

Oppimateriaali

Opettajan materiaali

mav3 PERUSKOULUN OPINTOIHIN VALMISTAVA KURSSI III

Harjoitellaan geometrian peruskäsitteitä. Pääpaino on mekaanisella harjoittelulla ja konkreettialla.

Keskeiset sisällöt

- geometrian peruskäsitteet: piste, jana, murtoviiva, suora, kulma ja niiden yhteydet yksinkertaisimpiin kuvioihin
- geometrian kuvioden piirtäminen ja niiden ominaisuuksien tutkiminen
- kulman mittaaminen
- avaruuskappaleet
- kolmion ja nelikulmion piiri
- pinta-alan käsite (suorakulmion yhteydessä)
- tilavuuden käsite (suorakulmaisen särmiön yhteydessä)
- mittayksiköt ja yksikkömuunnokset

Oppimateriaali

Opettajan materiaali

mav4 PERUSKOULUN OPINTOIHIN VALMISTAVA KURSSI IV

Kurssilla esitellään muita keskeisiä valmistavan vaiheen jälkeen tarvittavia matematiikan tietoja ja taitoja. Pääpaino on mekaanisilla harjoituksilla.

Keskeiset sisällöt

- koordinaatisto
- yksinkertaisten taulukoiden ja diagrammien tutkiminen
- keskiarvo

- prosenttien käsite ($p\%$ jostakin ja kuinka monta prosenttia jokin on jostakin)
- potenssin ja neliöjuuren käsite
- muuttujan käsite
- vastaluvun, käänteisluvun ja itseisarvon käsite
- kertausta

Oppimateriaali

Opettajan materiaali

Pakolliset kurssit

ma1 LUVUT JA LASKUTOIMITUKSET I

Kurssilla käsitellään lukujoukkoja ja peruslaskutoimituksia. Lisäksi käsitellään jaollisuutta ja lukujonoja. Kurssilla painotetaan päässälaskutaitoja.

Keskeiset sisällöt

- luonnolliset luvut, kokonaisluvut, rationaaliluvut ja reaaliluvut
- kerrataan vastaluku, itseisarvo, käänteisluku
- peruslaskutoimitusten varmentaminen (laskujärjestys)
- lukusuora, lämpömittari
- laskutoimitukset negatiivisilla luvuilla, merkkisäännöt
- pyöristäminen ja arviointi
- aikalaskut, aikaväli
- alkuluku, luvun jakaminen alkutekijöihin, lukujen jaollisuussääntöjä
- lukujonojen tutkimista ja muodostamista

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma2 LUVUT JA LASKUTOIMITUKSET II

Kurssilla opiskellaan murtolukulaskuja, arviointia ja laskimen käyttöä sekä potenssilaskuja ja tutustutaan juurikäsitteeseen.

Keskeiset sisällöt

- kerrataan murtoluvun käsite
- murtolukujen supistaminen ja laventaminen
- murtolukujen yhteen-, vähennys-, kerto- ja jakolaskut
- kerrataan potenssi, eksponenttina kokonaisluku
- potenssilauseke ja sen sieventäminen
- juuren käsite ja laskutoimituksia neliöjuurella
- laskimen käyttö

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma3 LAUSEKKEET

Kurssilla opiskellaan polynomien laskutoimituksia.

Keskeiset sisällöt

- kerrataan keskeisimmät potenssilausekkeiden sievennykset
- muuttujan käsite, lausekkeen arvon laskeminen
- lausekkeiden sieventäminen
- polynomien käsite, polynomien yhteen-, vähennys- ja kertolasku

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma4 YHTÄLÖT

Kurssilla opiskellaan yhtälöiden ratkaisua, tutustutaan suhteeseen ja verrannollisuuteen, ratkaistaan verrantoja ja vaillinaisia toisen asteen yhtälöitä.

Keskeiset sisällöt

- yhtälön käsite
- ensimmäisen asteen yhtälön ratkaiseminen
- epäyhtälö (epäyhtälömerkit ja yksinkertaisten epäyhtälöiden ratkaiseminen)
- suhde ja verrannollisuus
- verrantoyhtälö
- suoraan ja kääntäen verrannollisuus
- sanalliset sovellukset
- vaillinaisen toisen asteen yhtälön ratkaiseminen (muotoa $ax^2 + c = 0$)

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma5 GEOMETRIA

Kurssilla opiskellaan tasogeometrian perusteita.

Keskeiset sisällöt

- geometrian peruskäsitteet
- tasokuvioiden nimeäminen ja luokittelu
- kolmioihin ja nelikulmioihin liittyviä käsitteitä (tasasivuinen kolmio, suorakulmainen kolmio, tasakylkinen kolmio, suunnikas, lävistäjä, korkeusjana, ...)
- geometrista konstruointia (piirtämistä harpilla, viivaimella sekä piirtokolmiolla)
- kulmien välisiä yhteyksiä (vieruskulmat, ristikulmat, samankohtaiset kulmat)
- säännölliset monikulmiot
- ympyrä ja siihen liittyvät käsitteet
- tasokuvioiden piirin ja pinta-alan laskeminen
- pituuden ja pinta-alan mittayksiköt ja yksikkömuunnokset

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma6 PROSENTTILASKU, TILASTOT JA TODENNÄKÖISYYS

Kurssilla opiskellaan prosenttilaskut sekä todennäköisyyden ja tilastojen perusteita.

Keskeiset sisällöt

- kerrataan prosentin käsite
- prosenttiluvun ja prosenttiarvon laskeminen
- muutos- ja vertailuprosentti
- yhtälöt ja prosenttilasku
- frekvenssi ja suhteellinen frekvenssi
- keskiarvon, tyyppiarvon ja mediaanin määrittäminen
- hajonnan käsite
- diagrammien tulkinta
- tietojen kerääminen, muuntaminen ja esittäminen käyttökelpoisessa muodossa
- todennäköisyyden käsite

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma7 FUNKTIOT

Kurssilla käsitellään funktioita ja yhtälöpareja

Keskeiset sisällöt

- lukuparin esittäminen koordinaatistossa
- riippuvuuden havaitseminen ja sen esittäminen muuttujien avulla
- funktion käsite
- yksinkertaisten funktioiden tulkitseminen ja niiden kuvaajien piirtäminen koordinaatistoon
- funktion kuvaajan tutkimista: funktion nollakohta, suurin ja pienin arvo, kasvaminen ja väheneminen
- lineaarinen funktio
- yhtälöparin ratkaiseminen graafisesti ja algebrallisesti

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

ma8 GEOMETRIA JA TRIGONOMETRIA

Kurssi syventää tasogeometrian taitoja ja tutustuttaa kappaleiden peruskäsitteisiin.

Keskeiset sisällöt

- yhdenmuotoisuus ja yhtenevyys
- esitellään symmetria suoran ja pisteen suhteen sekä yhtenevyyskuvaukset
- Pythagoraan lause
- trigonometriaa ja suorakulmaisen kolmion ratkaiseminen
- tilavuuden mittayksiköt ja niiden muuntaminen
- kappaleiden nimeäminen ja luokittelu
- kappaleen tilavuuden ja pinta-alan laskeminen

Oppimateriaali

Kolmio, matematiikan tietokirja: Latva ym. (Tammi)

Kolmio, matematiikan harjoituksia 1-10: Latva ym. (Tammi)

Valtakunnallinen valinnainen kurssi

ma9 LAUSEKKEITA JA YHTÄLÖITÄ

Kurssi syventää opiskelijan laskutaitoja erityisesti polynomeissa, yhtälöissä ja rationaalilausekkeissa.

Keskeiset sisällöt

- polynomien yhteen- ja vähennyslaskun kertaus
- polynomien kertolaskun kertaus
- binomikaavat
- polynomien jakolasku
- polynomien jakaminen tekijöihin
- rationaalilausekkeen sieventäminen
- yhtälöitä

USKONTO (ue)

Perusasteella ei järjestetä erillisiä uskonnon kursseja. Opiskelijat sijoitetaan lukion kursseille (UE).

Kurssisisältö

Ks. Opetussuunnitelma: Reaali, Matematiikka ja tietotekniikka, Taito- ja taideaineet

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO (et)

Elämäkatsomustieto oppiaineena on perustaltaan monitieteinen. Se hyödyntää ihmis-, yhteiskunta- ja kulttuuritieteitä. Elämäkatsomustiedon opetuksessa ihmisiä pidetään luonnollisina, tajunnallisina ja kulttuurisina olentoina, jotka kokevat, luovat ja uusintavat merkityksiä keskinäisessä kanssakäymisessään. Inhimilliset käytännöt ja katsomukset ovat yksilöiden, yhteisöjen ja traditioiden vuorovaikutuksen tulosta.

Elämäkatsomustiedon opetus rakentuu ihmiskäsitykselle, joka korostaa ihmisten mahdollisuutta elää vapaina ja keskenään tasavertaisina, aktiivisina ja tavoitteellisina. Oppiaineen opetuksessa painotetaan ihmisten kykyä tutkia maailmaansa ja laajentaa sitä koskevaa tietämystään sekä yhteisellä toiminnallaan tietoisesti ohjata

elämäänsä. Näistä lähtökohdista oppiaine tukee ja auttaa jäsentämään opiskelijoiden elämäkatsomusta ja identiteettiä sekä heidän yhteisöllisiä hyvän elämän ihanteitaan ja käytäntöjään.

Opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- oppii arvioimaan ja rakentamaan identiteettiään ja elämäkatsomustaan
- vahvistaa itseluottamustaan ja laajentaa keinojaan elämänhallintaan sekä kehittää valmiuksiaan elinikäiseen oppimiseen ja sivistymiseen
- kehittää eettistä arvostelukykyyään ja katsomuksellista harkintaa sekä kykyä tunnistaa arkipäivän tilanteiden eettiset ulottuvuudet
- omaksuu ja sisäistää ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, maailmanlaajuisen oikeudenmukaisuuden ja kestävän kehityksen periaatteita kantaen vastuuta itsestään, toisista ihmisistä, yhteiskunnasta ja luonnosta
- laajentaa katsomuksellista ja kulttuurista yleissivistystään oppien tuntemaan eri kulttuureissa tärkeinä pidettyjä arvoja, uskomusjärjestelmiä ja elämäkatsomuksellisia ratkaisuja sekä niiden taustoja ja välittymistä sekä oppien arvioimaan tieteiden vaikutusta elämäntapaamme.

Aihekokonaisuudet

Jokainen kurssi toteuttaa neljää aihepiiriä: ihmissuhteet ja moraalinen kasvu, itseluottamus ja kulttuuri-identiteetti, yhteisö ja ihmisoikeudet sekä ihminen ja luonto.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään opiskelijoitten kielitaidosta riippuen monipuolisia työskentelymenetelmiä, keskeisimpinä kuitenkin opetuskeskustelua, kyselevää opetusta ja esittävää opetusta. Myös yhteistoiminnallista oppimista, pari- ja ryhmätyötä sekä yksilöllisiä kirjallisia tuotoksia käytetään opiskelun edistämiseksi, mikäli ryhmän taidot antavat siihen mahdollisuuden

Suoritustavat

Kurssit suoritetaan osallistumalla aktiivisesti opetukseen, tekemällä vaaditut tehtävät, ja suorittamalla hyväksytysti kirjallisen loppukokeen. Loppukokeeseen osallistumista ei sallita, mikäli opiskelija on ollut poissa enemmän kuin kolme kertaa, jos hän ei ole antanut hyväksyttävää selitystä. Pakollista kurssia ei voi tenttiä. Valinnaiset kurssit voi myös tenttiä, mikäli lähiopetusta ei järjestetä. Tällöin opiskelijan tulee tehdä myös tenttimisoikeuden saamiseen vaadittavat tenttijätehtävät.

Pakollinen kurssi

et1 ELÄMÄNKATSOMUKSEN PERUSTEET

Kurssikuvaus

Kurssi auttaa opiskelijaa ymmärtämään oman elämäkatsomuksen sisältöä, kulttuurisidonnaisuutta, merkitystä oman elämän hallinnalle, vaikutusta eettisiin valintoihin ja suhdetta menneeseen ja tulevaan.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii arvioimaan ja rakentamaan identiteettiään ja elämäkatsomustaan
- vahvistaa itseluottamustaan ja laajentaa keinojaan oman elämänsä hallintaan
- laajentaa kykyään tunnistaa arkielämän eettisiä ongelmatilanteita ja kehittää eettistä arviointikykyään
- oppii tuntemaan merkittäviä, nykyajassa vaikuttavia maailmankatsomuksia ja niiden historiaa

Keskeiset sisällöt

- elämäkatsomuksen sisältö ja osa-alueet
- elämäkatsomuksen moninaisuus ja oma elämäkatsomus
- etiikan pääsuuntia ja elämän peruskysymyksiä
 - o velvollisuusetiikka
 - o seurausetiikka
 - o sopimusetiikka
- nykyajan vaikuttavia maailmankatsomuksia ja niiden historiaa
 - o islam, kristinusko, hinduismi, buddhismi
 - o liberalismi, sosialismi
- elämäkatsomuksen merkitys elämänhallinnalle
- oman ja yhteisen menneisyyden arvioiminen sekä myönteinen tulevaisuuteen suuntautuminen

Valinnaiset kurssit

et2 KATSOMUSKULTTUURI

(ei opeteta lv 2010 – 2011)

et3 YHTEISÖN ETIIKKA

(ei opeteta lv 2010 – 2011)

Arviointi ja oppiaineen arvosanan määräytyminen

Elämänkatsomustiedon arvioinnissa painotetaan tiedon omaksumisen ja ymmärtämisen lisäksi kykyä ilmaista katsomuksellisia asioita kriittisesti, monipuolisesti ja suvaitsevasti. Kurssin suorittaminen edellyttää säännöllistä, aktiivista tuntityöskentelyä, annettujen tehtävien suorittamista ja kurssikokeen hyväksytyä suorittamista. Kurssi arvostellaan numeroin, jolloin arvosanan määrittämisessä tulee ottaa huomioon opiskelijoitten eritasoinen suomenkielen taito. Päätösarviointia annettaessa pitää ottaa huomioon valtakunnallisen opetussuunnitelman ohjeet päätösarvioinnin kriteereistä arvosanalle 8 ja suhteuttaa muut arvosanat niitä silmällä pitäen.

Päätösarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Ihmissuhteet ja moraalinen kasvu

Opiskelija

- osaa nähdä yhteyden arvovalintojen ja hyvän elämän välillä
- tunnistaa etiikan peruslähtökohtia ja osaa arvioida toimintaa eettisestä näkökulmasta esimerkiksi tekijän tarkoituksen ja teon seurauksien suhteen sekä vastuun ja oikeuksien käsitteiden kautta
- kykenee tunnistamaan ongelmien eettisen ulottuvuuden ja esittämään eettisiä ratkaisuja
- ymmärtää elämänkatsomuksen merkityksen tietoiselle elämänhallinnalle

Ihminen ja maailma

Opiskelija

- ymmärtää kestäväen kehityksen ja maailmanlaajuisen oikeudenmukaisuuden periaatteet
- tuntee ympäristöetiikan lähtökohtia
- osaa arvioida yksilön toimintaa ja eettistä asemaa suhteessa ympäristöön
- ymmärtää yhteiskunnallisten ratkaisujen pitkän tähtäimen vaikutuksia, myös maailmanlaajuisesti.

LUONNONTIETEISIIN VALMISTAVA OPETUS (luv)

Ympäristö- ja luonnontieto on biologian, maantiedon, fysiikan ja kemian tiedonaloista koostuva integroitu oppiainekokonaisuus. Lisäksi siihen on liitetty terveystiedon opetusta. Opetuksessa opiskelijaa valmennetaan peruskoulun biologian, maantiedon, fysiikan ja kemian opiskeluun. Opiskelija oppii kuvailemaan, luokittelemaan ja analysoimaan omia havaintojaan abstraktilla kielellä (tarkat käsitteet ja luonnontieteelle tyypilliset verbit).

Tämän oppiainekokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin liittyy kiinteästi myös kestäväen kehityksen, turvallisuuden sekä teknologian hallintaan liittyviä tavoitteita ja sisältöjä. Alkuvaiheen opetuksen erityisenä tavoitteena on myös, että opiskelija oppii tuntemaan ja ymmärtämään luontoa ja rakennettua ympäristöä, luonnonilmiöitä, ihmisten erilaisuutta sekä terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Opetus

antaa valmiuksia jäsentää luonnontieteellistä maailmankuvaa sekä tehdä jokapäiväisiä valintoja.

Pakolliset kurssit

Iuv1 LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Keskeiset sisällöt

- Kartat ja niiden käyttö
- Eurooppa
- Suomi, Pohjoismaat ja Balttia
- Eliöt ja niiden luokittelu
- Kasvit ja kasvien rakenne
- Suomen eläimet ja eläinten rakenne
- Ihminen
- Ympäristö

Tavoitteet

Opiskelija osaa

- käyttää karttaa, tunnistaa ilmansuunnat, nimetä Pohjoismaat ja Baltian maat sekä löytää ne kartalta
- jakaa asiat elolliseen ja elottomaan, selittää käsitteen eliö ja luokitella eliöitä sekä tunnistaa eliöiden keskeisimmät osat
- tunnistaa kasvisolun ja eläinsolun, tunnistaa Pohjois-Euroopan yleisimpiä kasveja ja eläimiä
- tunnistaa ihmisen ja eläinten keskeisimmät rakenteet sekä niihin liittyvät elintoinnit, ymmärtää erilaiset lisääntymistavat
- tunnistaa erilaisia elinympäristöjä, selvittää ilmaston merkityksen pohjoisiin elinympäristöihin, tunnistaa kasvillisuusvyöhykkeet.

Arviointi

suoritettu /hylätty –merkintä

Iuv2 LUONNONTIEDE

Keskeiset sisällöt

- Ekosysteemit
- Luonnon kiertokulku
- Vesi
- Aine ja energia
- Aika ja avaruus
- Kokeellinen luonnontiede
- Kierrätys
- Evoluutio

Tavoitteet

Opiskelija osaa

- tunnistaa erilaiset ekosysteemit, selittää ravintoketjun ja yhteyttämisen merkityksen osana ravintoketjua sekä osaa kuvata erilaisia luonnon kiertokulkuja
- tunnistaa veden olomuodot, selittää veden kemialliset ominaisuudet, erottaa puhtaat aineet seoksista, kertoa ilman koostumuksesta ja ymmärtää termin liuos seosten yhteydessä

- selittää atomin koostumuksen sekä energian ja miten energia liittyy atomeihin sekä materiaan, osaa osoittaa, miten energiaa voi mitata ja tunnistaa eri energian muodot
- tunnistaa aurinkokunnan osaset, ilmakehän kerrokset ja osaa selittää Maapallon synnyn ja evoluution keskeisimmät toimintamekanismit kemiallisesta evoluutiosta lähtien
- selittää sähköä, tunnistaa virtapiirin ja kemian ja fysiikan yleisimmät merkistöt, osaa laskea yksinkertaisia aikoja ja matkoja sekä keskinopeuteen liittyviä laskuja ja osaa selittää kitkan ja painovoiman merkityksen
- suorittaa yksinkertaisen luonnontieteellisen mittauksen sekä aineiden erottamisen erilaisilla kemian menetelmillä ja ymmärtää kemiallisen reaktion
- tunnistaa tuotteiden alkuperän, osaa selittää tuotteiden elinkaaren ja sen, mitä riskejä eri tuoteryhmiin kuuluu ja miten niitä voi käsitellä turvallisesti sekä osaa selittää, miten jätteet kuuluu hävittää

Arviointi

suoritettu /hylätty –merkintä

BIOLOGIA (bi)

Oppiaineen kuvaus

Biologian opetuksessa tutkitaan elämää, sen ilmiöitä ja edellytyksiä.

Opetuksen tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää toimivan eliömaailman rakenteen ja kehityksen, ihmisen osaksi eliömaailmaa sekä ihmisen toiminnan merkityksen ympäristössä. Opetuksessa tutkitaan elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyl- ja solutasolta biosfääriin.

Tavoitteet

Biologian opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- hallitsee biologian keskeiset käsitteet
- tunnistaa elämän tuntomerkit ja osaa jäsentää elämän ilmiöt sekä biologian eri organisaatiotasot molekyylitasolta biosfääriin
- oppii arvostamaan eliökunnan monimuotoisuutta ja ymmärtämään eliöiden sopeutumisen erilaisiin ympäristöihin
- ymmärtää perimän ja evoluution merkityksen eliökunnan kehittämisessä
- perehtyy biologisen tiedonhankinnan ja tutkimuksen menetelmiin sekä osaa arvioida kriittisesti eri lähteistä saamaansa biologista tietoa
- tuntee biotieteiden, esimerkiksi bioteknologian ja lääketieteen sovelluksia
- tuntee ihmiselimistön toiminnan peruspiirteet
- ymmärtää perimän ja ympäristötekijöiden merkityksen terveyden taustana sekä yksilön että ihmiskunnan kannalta
- tiedostaa kestävä kehityksen välttämättömyyden sekä ymmärtää oman vastuunsa elinympäristön tulevaisuudesta.

Työskentelymenetelmät

Biologian kurssien työskentelymenetelminä voidaan käyttää luento-opetusta, ryhmitöitä, keskusteluja, tehtäväharjoituksia, laborointeja tai vierailuvia luennoitsijoita. Tutustumiskäyntejä museoihin tai tutkimuslaitoksiin voidaan myös järjestää.

Valtakunnalliset valinnaiset kurssit

bi1 Elämä ja evoluutio

bi2 Ekosysteemit ja ympäristönsuojelu

bi3 Ihminen

Kursseista on lukuvuosittain tarjolla kaksi.

Suosittelava kurssien suoritusjärjestys

Perusasteen kurssit on hyvä suorittaa numerojärjestyksessä.

Oppiaineen arvosanan määräytyminen

Biologiassa arvioidaan opiskelijan kykyä hallita ja käyttää biologian keskeisiä käsitteitä sekä soveltaa biologisia tietoja. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota luonnontieteellisten lainalaisuuksien sekä syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämiseen, vuorovaikutussuhteiden merkityksen oivaltamiseen sekä kokonaisuuksien hahmottamiseen. Taitojen arvioinnissa painotetaan opiskelijan kykyä käyttää erilaisia lähteitä biologisen tiedon hankinnassa sekä kykyä arvioida tietoa kriittisesti. Arvioinnin kohteena on myös kyky ilmaista tietonsa jäsentyneesti.

Edellä mainittuja taitoja arvioidaan kurssien loppukokeissa monipuolisten tehtävien avulla, sekä kurssien aikana kotiesseiden, tutkielmien, ryhmätöiden ja muun tuntityöskentelyn avulla.

bi1 ELÄMÄ JA EVOLUUTIO

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää eliöiden rakennetta ja toimintaa
- osaa kuvata elämän perusilmiöitä
- ymmärtää evoluution toimintaperiaatteen
- tuntee ihmisen evoluution vaiheet

Keskeiset sisällöt

- solun rakenne ja toiminta
- elämän perusilmiöt ja edellytykset
- eliökunnan synty ja kehitys sekä eliökunnan järjestelmä
- biotekniikan mahdollisuudet ja niihin liittyvät eettiset kysymykset

Oppimateriaali

LUONNONKIRJA 7 – 9. Elämä ja evoluutio: Holopainen ym. (WSOY).

bi2 EKOSYSTEEMIT JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- hahmottaa ekosysteemien rakennetta ja toimintaa
- oppii tunnistamaan ympäristömuutoksia, pohtimaan niiden syitä ja esittämään ongelmien ratkaisumahdollisuuksia
- ymmärtää ympäristönsuojelun keskeiset tavoitteet ja luonnonvarojen kestävästä käytön periaatteet sekä osaa arvostaa luonnon monimuotoisuutta.

Keskeiset sisällöt

- ekosysteemit, niiden rakenne ja toiminta
- metsä- tai vesiekosysteemi, niiden ravintoverkostot ja keskeiset lajit
- kestävä metsä- ja vesitalous
- ympäristönsuojelun sisältö ja tavoitteet
- jokamiehenoikeudet

Oppimateriaali

LUONNONKIRJA 7 – 9. Ympäristö: Holopainen ym. (WSOY).

bi3 IHMINEN

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa selvittää ihmisen perusrakenteen ja keskeiset elintoiminnot sekä ymmärtää seksuaalisuuden biologisen perustan
- tuntee perinnöllisyyteen liittyviä keskeisiä käsitteitä

Keskeiset sisällöt

- ihmisen rakenne ja keskeiset elintoiminnot
- perimän ja ympäristön merkitys ihmisen ominaisuuksien kehittämisessä
- terveelliset ja kuluttavat elintavat sekä ympäristön terveystriskit

Oppimateriaali

LUONNONKIRJA 7 – 9. Ihminen: Holopainen ym. (WSOY).

Päätösarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Elämä ja evoluutio

Opiskelija osaa

- erottaa toisistaan kasvi- ja eläinsolun sekä nimetä keskeisiä solurakenteita ja mainita niiden tehtäviä
- selvittää fotosynteesin ja kuvata sen merkityksen eliökunnan kannalta
- kuvata kasvien, eläinten, sienten ja mikrobien lisääntymistä
- selostaa evoluution peruspiirteet ja ihmisen evoluution vaiheet
- jäsentää eliökunnan pääryhmiin ja perustella ryhmittelyn.

Ekosysteemit ja ympäristönsuojelu

Opiskelija osaa

- selvittää ekosysteemin perusrakenteen ja toiminnan
- kuvata metsä- tai järvityyppejä ja tunnistaa niiden keskeisiä lajeja
- kuvata esimerkein luonnon monimuotoisuutta ja perustella sen merkitystä ekologisen kestävyuden kannalta sekä tuntee metsien kestäväen käytön periaatteet
- selvittää ympäristönsuojelun tavoitteita ja merkitystä
- mainita esimerkkejä luonnonympäristön muuttumisesta ja tietää, millä tavalla voi itse toimia kestäväen kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Ihminen

Opiskelija osaa

- kuvata ihmisen tärkeimpien kudosten, elinten ja elimistöjen rakenteen ja toiminnan pääpiirteet
- selvittää pääpiirteissään sukupuolisolujen synnyn, yhdyntän, hedelmöityksen, raskauden kulun ja synnytyksen
- käyttää periytymiseen liittyviä keskeisiä käsitteitä
- kuvata seksuaalisuuden erilaisia ilmenemismuotoja.

MAANTIETO (ge)

Oppiaineen kuvaus

Maantiede tutkii maapalloa ja sen erilaisia alueita sekä alueellisia ilmiöitä. Maantieteessä integroituvat sekä luonnontieteelliset että yhteiskuntatieteelliset aiheet, joten opetuksessa tarkastellaan elottoman ja elollisen luonnon sekä ihmisen luomien järjestelmien rakennetta ja toimintaa.

Maantiedon opetus kehittää opiskelijan maantieteellistä maailmankuvaa ja ohjaa häntä jäsentämään ympäröivää maailmaa.

Opetuksessa pyritään ohjaamaan opiskelijaa tiedostamaan luonnon ja ihmistoiminnan vuorovaikutussuhteita sekä tarkastelemaan maailmaa muuttavana ja kulttuurisesti monimuotoisena elinympäristönä. Opetuksen tulee lisäksi kehittää opiskelijan valmiuksia toimia aktiivisena ja kestäväan elämäntapaan sitoutuneena kansalaisena.

Tavoitteet

Maantieteen opiskelun tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- osaa hankkia, tulkita ja kriittisesti arvioida maantieteellistä tietoa, kuten karttoja, tilastoja sekä kirjallisia, digitaalisia ja muita medialähteitä sekä osaa hyödyntää monipuolisesti tietotekniikkaa maantieteellisten tietojen esittämisessä
- ymmärtää, mitä alueellisuus, tila ja paikka merkitsevät maantieteessä ja maantieteellisessä ajattelussa
- osaa kuvata luonnon ja ihmistoiminnan alueellisia ilmiöitä, rakenteita ja vuorovaikutussuhteita sekä osaa kriittisesti arvioida ajankohtaisia maailman tapahtumia
- osaa havainnoida, analysoida ja arvioida luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön tilaa, niissä tapahtuvia muutoksia sekä ihmisten hyvinvointia paikallisesti ja maailmanlaajuisesti
- ymmärtää, mitä alueellinen kehittyneisyys merkitsee, ja osaa pohtia mahdollisuuksia ratkaista taloudellisia ja sosiaalisia eriarvoisuusongelmia
- tuntee ja ymmärtää erilaisia kulttuureja sekä suvaitsee ja kunnioittaa erilaisuutta
- tuntee suunnittelun keinoja eri aluetasoilla ja tietää mahdollisuudet vaikuttaa oman ympäristönsä kehitykseen
- osaa toimia ympäröivän maailman kysymyksiin kantaaottavana ja kestäväan kehityksen puolesta toimivana aktiivisena maailmankansalaisena.

Työskentelymenetelmät

Maantieteen opetuksessa käytetään monia erilaisia opetusmenetelmiä edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Opettajakeskeisten menetelmien lisäksi tunneilla voidaan tehdä opintovierailuja, käyttää vierailevia luennoitsijoita sekä harjoittaa opiskelijakeskeisiä menetelmiä (mm. itsenäinen diagrammien tai esseiden laatiminen, pari- ja ryhmätyöt).

Valtakunnalliset valinnaiset kurssit

ge1 Kotiplaneettamme Maa

ge2 Eurooppa

ge3 Suomi maailmassa

Kursseista on vuosittain tarjolla kaksi.

Suosittelava kurssien suoritusjärjestys

Perusopetuksen maantiedon ensimmäinen kurssi (ge1) on hyvä suorittaa opintojen aluksi.

Oppimisen/opitun arviointi

Maantieteessä arvioidaan maantieteellisen ajattelun kehittymistä tietojen ja taitojen suhteen. Arvioinnin kohteina ovat peruskäsitteiden hallinta, valmius perustella maantieteellisiä väittämiä ja kannanottoja sekä taito havaita alueellisia riippuvuuksia.

Arvioinnissa otetaan huomioon myös taito tulkita ja arvioida maantieteellistä tietoa sekä soveltaa maantieteellistä tietoa eri tilanteissa. Arvioitavia taitoja ovat maantieteellisen tiedon analysointi-, käsittely- ja esittämistäidot kuten kartan tulkintataito ja muut graafiset taidot.

Edellä mainittuja taitoja arvioidaan loppukokeiden lisäksi kurssien yhteydessä erilaisten kotitehtävien, tutkielmien, ryhmätöiden tai keskustelujen avulla.

Oppimäärän arviointi

Maantiedon oppimäärän arvosana määräytyy valtakunnallisten valinnaisten kurssien aritmeettisen keskiarvon mukaan.

Päätösarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Maantieteelliset taidot

Opiskelija osaa

- käyttää ja tulkita fyysisiä karttoja ja teemakarttoja
- havainnollistaa maantieteellistä tietoa kuvien, karttojen ja diagrammien avulla.

Maailman jäsentäminen

Opiskelija osaa

- hahmottaa ja jäsentää maailmaa sekä tunnistaa eri maanosien luonnon- ja kulttuurimaantieteelliset piirteet
- kuvata kehittyneisyyseroja maailmassa ja esittää keinoja niistä johtuvien ongelmien ratkaisemiseksi
- soveltaa maantieteellistä tietoa ajankohtaisten tapahtumien analysointiin.

Euroopan jäsentäminen

Opiskelija osaa

- kuvata Euroopan eri alueiden luonnonoloja ja ihmisen toimintaa sekä ymmärtää Euroopan maisemallisen ja kulttuurisen rikkauden
- ymmärtää, että Eurooppa on vuorovaikutuksessa maailman muiden alueiden kanssa.

Suomen jäsentäminen

Opiskelija osaa

- selvittää, miten Suomen luonnonmaisemat ovat muotoutuneet ja miten luonnonolot vaikuttavat ihmisen toimintaan eri alueilla
- selvittää asutuksen ja elinkeinojen alueellisia piirteitä Suomessa
- tunnistaa oman kulttuurin piirteitä sekä tuntee Suomen ja lähialueidenvähemmistökuulttuureja
- kuvata sitä, miten Suomi on vuorovaikutuksessa omien lähialueidensa sekä Euroopan ja koko maailman kanssa

Yhteinen ympäristö

Opiskelija osaa

- selvittää, mitkä ovat keskeiset oman lähiympäristön ja Suomen ympäristöongelmat ja niiden ratkaisumahdollisuudet
- kuvata maapallonlaajuisia ympäristöongelmia ja niiden ratkaisumahdollisuuksia
- kuvata omia vaikutusmahdollisuuksiaan ympäristön tilan parantamiseksi
- selvittää, mitä aluesuunnittelu ja kaavoitus tarkoittavat, sekä tietää kansalaisen mahdollisuudet vaikuttaa osallistuvan suunnittelun keinoin oman ympäristönsä kehitykseen

Kurssin arviointi

Peruskoulun maantiedon kursseilla tehdään harjoitustehtäviä ja koeviikolla suoritetaan loppukoe. Kurssiarvosanaan vaikuttaa kirjallisten tuotosten lisäksi jatkuva näyttö (läsnäolo ja tuntiaktiivisuus).

Valinnaiset kurssit

ge1 KOTIPLANEETTAMME MAA

Kurssikuvaus

Perusopetuksen ensimmäinen kurssi käsittelee maapalloa, maan sisä- ja ulkosyntyisiä tapahtumia, vyöhykkeisyyttä sekä maapallonlaajuisia ympäristöongelmia.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- oppii käyttämään ja tulkitsemaan karttoja, diagrammeja, tilastoja ja muita maantieteellisiä tietolähteitä ja myös itse esittämään ja havainnollistamaan maantieteellistä tietoa
- oppii ymmärtämään luonnon ja ihmisen toiminnan vuorovaikutusta Suomessa, Euroopassa ja muualla maailmassa sekä oppii tietämään syyt, jotka ohjaavat ihmisen toimintojen sijoittumista
- ymmärtää ja osaa arvostaa kulttuurien erilaisuutta Suomessa ja muualla maailmassa
- tuntee aluesuunnittelun keinoja ja tietää, miten itse voi vaikuttaa oman lähiympäristönsä kehittämiseen
- oppii ymmärtämään ja kriittisesti arvioimaan uutistietoa maailmanlaajuisista ympäristö- ja kehityskysymyksistä sekä oppii toimimaan itse kestävän kehityksen mukaisesti.

Keskeiset sisällöt

- maapallon luonnonmaantieteellinen ja kulttuurimaantieteellinen karttakuva
- maan sisäiset ja ulkoiset tapahtumat sekä ihmisen toiminnan alueelliset piirteet maapallolla
- maailman alueellinen jäsentäminen: vyöhykkeisyyden tarkastelu kahden tai useamman maanosan avulla, maanosien luonnonolot ja ihmisen toiminta sekä maapallon erilaiset kulttuurialueet
- maapallonlaajuiset ympäristö- ja kehityskysymykset sekä niiden ratkaisumahdollisuudet

Oppimateriaali

Maapallo – Maailman ympäri: Cantell ym. (WSOY)

ge2 EUROOPPA

Kurssikuvaus

Maantiedon toinen kurssi käsittelee Euroopan luonnon- ja kulttuurimaantiedettä.

Tavoitteet

Tavoitteet noudattelevat ensimmäisen kurssin tavoitteita.

Keskeiset sisällöt

- Euroopan karttakuvan, luonnonolojen, maiseman ja ihmisen toiminnan peruspiirteet sekä niiden vuorovaikutus Euroopan eri alueilla
- Euroopan ympäristö- ja kehityskysymykset
- Euroopan maantieteellinen tarkastelu osana maailmaa

Oppimateriaali

Maapallo – Matkalle Eurooppaan: Cantell ym. (WSOY)

ge3 SUOMI MAAILMASSA

Kurssikuvaus

Kurssi keskittyy Suomen maantietoon.

Tavoitteet

Tavoitteet noudattelevat ensimmäisen kurssin tavoitteita.

Keskeiset sisällöt

- Suomen karttakuva ja maisema
- luonnon ja ihmisen toiminnan vuorovaikutus Suomen eri alueilla sekä rakennettu ympäristö ja perinnemaisemat
- Suomen väestö ja vähemmistökulttuurit
- aluesuunnittelun merkitys ja erilaiset vaikuttamismahdollisuudet omassa lähiympäristössä, kunnassa ja koko Suomessa
- Suomi osana maailmaa: ympäristökysymykset sekä taloudelliset, poliittiset ja kulttuuriset kysymykset
- oman lähiympäristön tai kotikunnan pienimuotoinen tutkiminen: luonnonympäristö, rakennettu ympäristö ja sosiaalinen ympäristö

Oppimateriaali

Maapallo – Suuntana Suomi: Cantell ym. (WSOY)

FYSIIKKA (fy)

Fysiikka on empiirinen luonnontiede, jossa luonnon perusrakennetta ja ilmiöitä pyritään ymmärtämään ja selittämään käyttämällä luonnosta kokeellisin menetelmin saatavaa tietoa.

Tavoitteena on löytää luonnossa yleispäteviä lainalaisuuksia ja esittää ne matemaattisina malleina. Fysiikan opiskelulle luonteenomainen kokeellisuus voi olla aihepiirin, opetuksen vaiheen ja välineiden mukaan opiskelijoiden omakohtaista työskentelyä, opettajan esittämiä demonstraatioita, vierailujen, videoiden tai vain kerronnan kautta tapahtuvaa toimintaa. Kokeellisuudella tuetaan opiskelijaa omaksumaan uusia luonnontieteellisiä käsitteitä, periaatteita ja malleja. Aikuisopiskelijalle voi hänen päivittäisessä toimintaympäristössään tarjoutua

mahdollisuuksia soveltaa oppimaansa fysiikan tarkastelutapaa ja kokeellisuutta käytännössä. Luonnontieteiden opiskelussa tiedon hankkimiseen käytetään kokeellisia menetelmiä, erilaisia tiedon lähteitä sekä tapoja käsitellä tietoa.

Fysikaalisen tiedon lähteenä on ensisijaisesti luonto. Aikuisopiskelijalle luonnontieteellisen tiedon lähteinä ovat lisäksi oppi- ja tietokirjat, digitaaliset tietovarannot ja alan asiantuntijat sekä oma työ ja toimintaympäristö. Fysiikan opetus ohjaa luonnontieteille ominaiseen ajatteluun, tiedonhankintaan, tietojen käyttämiseen sekä tiedon luotettavuuden ja merkityksen arviointiin elämän eri tilanteissa. Opetus antaa oppilaalle valmiuksia keskustella ja kirjoittaa fysiikan ja teknologian tiedonalaan kuuluvista asioista ja ilmiöistä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen sekä auttaa häntä ymmärtämään fysiikan ja teknologian merkityksen jokapäiväisessä elämässä, elinympäristössä ja yhteiskunnassa. Fysiikan opiskelu tukee opiskelijan persoonallisuuden kehittymistä ja maailmankuvan muodostamista.

Valinnaiset kurssit

fy1 Liike ja työ

fy2 Värähdysliike ja lämpö

fy3 Sähkö ja luonnon rakenteet

Suosittelava kurssien suoritusjärjestys

Suositteluaan, että kurssit suoritetaan järjestyksessä fy1, fy2, fy3.

Opetuksen tavoitteet

Fysiikan opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija oppii

- tuntemaan luontoa
- työskentelemään luovasti ja kekseliäästi fysiikan laboratoriossa ja luonnossa hankkiessaan tietoa mittauksia tekemällä sekä muodostamaan yksinkertaisia malleja
- ymmärtämään ja soveltamaan hankkimaansa tietoa
- muodostamaan kokonaiskuvaa fysiikasta sen eri osa alueisiin liittyvän tietämisen, ymmärtämisen ja soveltamisen kautta
- tutkimaan luonnonilmiöitä turvallisesti ja yhdessä toisten kanssa
- suunnittelemaan ja tekemään luonnontieteellisen tutkimuksen, jossa vakioitaan ja varioidaan luonnonilmiöissä vaikuttavia muuttujia ja selvitetään muuttujien välisiä riippuvuuksia
- käyttämään erilaisia graafisia ja algebrallisia malleja ilmiöiden selittämisessä, ennusteiden tekemisessä ja ongelmanratkaisussa myös tieto ja viestintätekniikkaa hyväksi käyttäen
- ymmärtämään keksintöjen vaikutuksen yrittäjyyteen, uuden teknologian luomiseen, yhteiskunnan kehitykseen ja uusien työpaikkojen syntymiseen.

Arviointi

Fysiikassa arvioidaan opetussuunnitelman perusteissa esitettyjen kurssikohtaisten fysiikan tietojen ja niiden soveltamistaitojen saavuttamista. Arvioinnin kohteena ovat myös tiedonkäsittelytaitojen, kokeellisen työskentelyn taitojen sekä muiden opiskelua tukevien taitojen kehittyminen, kuten fysikaalisen ongelman ratkaisuprosessin jäsenetty kuvaaminen.

Arvosanan määräytyminen

Jokaisen kurssin lopussa pidetään loppukoe.

Kurssit arvostellaan numeroin 4 - 10 tai osallistunut (O) tai keskeyttänyt (K).

Lopullisissa kurssinumeroissa otetaan huomioon myös oppitunneilla tapahtuva jatkuva näyttö.

Päättötodistuksen fysiikan arvosana on kurssinumeroiden aritmeettinen keskiarvo kokonaislukuna.

Päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Luonnon tutkimisen taidot

Opiskelija

- osaa työskennellä turvallisesti, ohjeita noudattaen ja yhdessä toisten kanssa
- osaa tehdä luonnontieteellisen tutkimuksen annetun ohjeen mukaan sekä suunnitella yksinkertaisia kokeita, sopia työnjaosta ja tehtävistä sekä osaa asettaa tavoitteita tai päämääriä yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa
- osaa laatia pienimuotoisia tutkimusselostuksia, esittää tulokset esimerkiksi taulukkojen ja graafien avulla sekä tulkita niitä
- osaa tehdä kontrolloidun kokeen ja arvioida koejärjestelyn toimivuutta sekä tulosten luotettavuutta, tarkkuutta ja mielekkyyttä
- tietää, että fysiikka on perusluonnontiede, ja että fysiikan tietoja ja kokeellista tiedonhankintamenetelmää käytetään muissa luonnontieteissä ja tekniikassa.

Liike ja työ

Opiskelija

- osaa tutkia erilaisia vuorovaikutus ja liikeilmiöitä sekä käyttää niitä kuvaavia suureita, kuten aika, matka, nopeus, kiihtyvyyys ja voima
- osaa tehdä graafisia esityksiä sekä tulkita niitä sekä käyttää tasaisen liikkeen mallia liikettä koskevien ennusteiden tekemiseen ja keskinopeuden yhtälöä matkan tai ajan arviointiin ja laskemiseen
- ymmärtää yksinkertaisten mekaanisten koneiden toimintaperiaatteen ja tietää mekaanisten koneiden ja erilaisten rakenteiden sovelluksia
- osaa käyttää kappaleiden ja aineiden ominaisuuksia kuvaavia suureita ja osaa selittää niiden avulla havaitsemiaan ilmiöitä
- tuntee työn ja energian välisen yhteyden
- ymmärtää liikenneturvallisuutta koskevien määräysten fysikaalisen perustan.

Värähdysliike ja lämpö

Opiskelija

- tunnistaa aaltoliikkeitä ja niille luonteenomaisia ilmiöitä
- tunnistaa erilaisia jaksollisia ilmiöitä ja värähtelijöitä ympäristöstään ja niille ominaisia ilmiöitä sekä osaa luonnehtia kyseessä olevia ilmiöitä niitä kuvaavien suureiden avulla
- osaa tutkia valon heijastumista ja taittumista sekä selittää valonsädettä mallina käyttäen erilaisia näkemiseen liittyviä ilmiöitä ja peilien ja linssien toimintaa
- ymmärtää äänen ja valon merkityksen ihmisen ja yhteiskunnan kannalta, esimerkiksi melu ja siltä suojautuminen sekä valo tiedonsiirrossa.
- tunnistaa ympäristöstä lämmön siirtymiseen ja varastoitumiseen liittyviä ilmiöitä ja osaa tulkita niitä
- osaa luonnehtia lämpöopin perusilmiöitä, kuten lämpölaajenemista ja kappaleen lämpenemistä, niitä kuvaavien suureiden ja kokeellisten lakien avulla
- osaa käyttää lämpenemisen, olomuodon muutosten ja lämpölaajenemisen lakeja tarkastellessaan ja selittäessään ympäristössään tapahtuvia lämpöilmiöitä.

Sähkö ja luonnon rakenteet

Opiskelija

- osaa sähkölaitteiden ja lämpöä tuottavien laitteiden turvallisen ja taloudellisen käytön periaatteet sekä osaa arvioida ja laskea eritehoisten sähkölaitteiden käyttökustannuksia
- ymmärtää jännitteen ja sähkövirran välisen yhteyden suljetussa virtapiirissä ja vastuksien vaikutuksen sähkövirran suuruuteen sekä osaa tehdä ennusteita virtapiirin toiminnasta ja käyttää kytkentäkaaviota virtapiirin mallina
- tuntee sovelluksia, kuten sähkölaitteita ja sähköistä viestintää
- tuntee sähköön tuotantoon ja siirtoon liittyviä prosesseja, kuten muuntajan toimintaa, osaa selittää energian muuntumisen voimalaitoksessa sekä arvioida erilaisten voimalaitosten hyötyjä ja haittoja.
- tuntee säteilylajit ja säteilyn vaikutuksia, pystyy erottamaan vaaralliset säteilylajit vaarattomista ja osaa suojautua säteilyltä
- hahmottaa rakenneosien ketjun ja mittasuhteita alkeishiukkasista galakseihin ja osaa havainnollistaa näitä rakenteita ja järjestelmiä sopivilla malleilla
- osaa käyttää keskusteluissaan keskeisiä fysiikan käsitteitä muun muassa energia, vuorovaikutus ja säteily
- ymmärtää energian säilymisen periaatteen sekä osaa antaa esimerkkejä energian muuntumisesta erilaisissa prosesseissa, kuten puun palamisessa ja kiven putoamisessa.

Valinnaiset kurssit

fy1 LIIKE JA TYÖ

Kurssi tutustuttaa fysiikkaan tieteenä ja fysiikan perusilmiöihin ja käsitteisiin.

Kurssin liittyminen aihekokonaisuuksiin

- Hyvinvointi ja turvallisuus
- Liikenneturvallisuus
- Kestävä kehitys
- Energia

Keskeiset sisällöt

- SI järjestelmä, perussuureet
- mittaaminen ja tiedonhankinta fysiikassa, taulukoiden ja graafisten esitysten käyttö
- liike, tasaisen ja tasaisesti kiihtyvän liikkeen mallit, liikenneturvallisuus
- mekaniikan peruslait
- kappaleen massa ja paino, tiheys ja tiheyden vaikutukset esimerkiksi kellumiseen ja kuumailmapallon toimintaan
- vuorovaikutus ja niistä syntyvät voimat sekä niistä aiheutuvat liike ja tasapainoilmiöt sekä niiden esiintyminen ympäristössä, kuten yksinkertaisissa koneissa
- voiman tekemä työ, kuten nostotyö, siirtotyö ja kitkatyö, työn ja energian välinen yhteys
- teho
- mekaaninen energia
- energian säilymlaki

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään vaihtelevia työskentelymenetelmiä. Fysiikan luonne kokeellisena tieteenä korostaa tutkivia, ongelmalähtöisiä ja vuorovaikutteisia työskentelymenetelmiä.

Työskentelymenetelmien valinnassa pyritään tukemaan opiskelijaa itseohjautuvuuteen, omalle tyylille sopivien työskentelytapojen ja tietoverkkojen käyttöön.

Oppikirja

Aine ja energia, fysiikan tietokirja: Aspholm ym (WSOY)

fy2 VÄRÄHDYSLIIKE JA LÄMPÖ

Kurssi tutustuttaa värähdys- ja aaltoliikkeen sekä lämpöopin perusilmiöihin.

Kurssin liittyminen aihekokonaisuuksiin

- Hyvinvointi ja turvallisuus
- Äänen ja säteilyn käyttöön liittyvät riskitekijät "
- Kulttuuri identiteetti ja kulttuurien tuntemus
- Optiikan merkitys maailmankuvan muuttajana
- Kestävä kehitys sekä aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys
- Kurssi antaa valmiuksia energiakäsitteen ymmärtämiseen
- Teknologia ja yhteiskunta sekä viestintä ja mediaosaaminen
- Ääneen, valoon ja sähkömagneettiseen säteilyyn perustuvat tekniset sovellukset

Keskeiset sisällöt

- erilaiset värähdys- ja aaltoliikkeiden perusilmiöt, jaksolliset värähtelijät ympäristössämme sekä aaltoliikkeen synty ja vastaanottaminen sekä havaitseminen, heijastuminen ja taittuminen sekä niihin liittyvät ominaisuudet, suureet ja lait
- ääniaaltojen luonne, merkitys, taajuus ja heijastuminen
- kaikuja kaikuluotaus
- äänen voimakkuus, melu ja ääniturvallisuus
- valon luonne, merkitys ja sovellukset
- esineiden näkyminen, valon nopeus, heijastuminen ja taittuminen, kokonaisheijastus, valo tiedonsiirrossa, varjot, auringonpimennys, kuunpimennys
- optisten laitteiden toimintaperiaatteita, esimerkiksi tasopeilin ja pallopeilien muodostamat kuvat
- silmän näkövirheiden korjaaminen
- kappaleiden ja aineiden lämpenemiseen ja jäähtymiseen liittyvät ilmiöt sekä niiden kuvaaminen tarkoituksenmukaisilla käsitteillä ja laeilla sekä lämpöilmiöiden merkitys ja sovellukset
- lämmön luonne, lämpötila, lämpölaajeneminen
- lämpömäärä, ominaislämpökapasiteetti
- lämmön varastoituminen, johtuminen ja siirtyminen
- sulaminen, kiehuminen
- energian säilyminen ja huononeminen, lämpö energiamuotona

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään vaihtelevia työskentelymenetelmiä. Fysiikan luonne kokeellisena tieteenä korostaa tutkivia, ongelmalähtöisiä ja vuorovaikutteisia työskentelymenetelmiä. Työskentelymenetelmien valinnassa pyritään tukemaan

opiskelijaa itseohjautuvuuteen, omalle tyylille sopivien työskentelytapojen ja tietoverkkojen käyttöön.

Oppikirja

Aine ja energia, fysiikan tietokirja: Aspholm ym (WSOY)

fy3 SÄHKÖ JA LUONNON RAKENTEET

Kurssi tutustuttaa sähkön, magnetismin ja säteilyn peruskäsitteisiin sekä maailmankaikkeuden perusrakenteisiin.

Kurssin liittyminen aihekokonaisuuksiin

Kestävä kehitys

- sähköenergian käyttöön liittyvät tekijät

Hyvinvointi ja turvallisuus

- Sähköturvallisuus
- Säteilysuojelu ja säteilyn hyötykäyttö

Kulttuuri identiteetti ja kulttuurien tuntemus sekä teknologia ja yhteiskunta

Sähköistäminen ja sen vaikutukset

Viestintä ja mediaosaaminen

- Sähköinen viestintä

Keskeiset sisällöt

- kappaleiden väliset sähköiset ja magneettiset voimat
- johteet ja eristeet
- tasavirtapiiri ja virtapiirin peruskäsitteet, kuten sähkövirran kiertokulku, jännite, resistanssi
- jännitteen ja sähkövirran välineen yhteys, Ohmin laki, resistiivisyys, vastusten kytkennät
- sähköenergia, teho ja sähkölaskun muodostuminen, sähköenergian säästö
- sähkövirran vaikutukset, kuten lämpövaikutus, valovaikutus ja kemiallinen vaikutus ja liikeilojen muutokset ja magneettinen vaikutus
- vaihtovirta
- sähkömagneettinen induktio ja sen käyttö energian siirrossa, muuntaja, eri energialajien muuntuminen sähköenergiaksi voimalaitoksissa, erilaisten voimalaitosten etuja ja haittoja
- sähkön käyttö kotona, sähköinen viestintä
- sähköturvallisuus jokapäiväisessä elämässä ja tekniikassa
- luonnon rakenteet ja mittasuhteet, ytimen rakenne, atomin rakenne, aineen rakenne, Aurinkokunta ja maailmankaikkeus
- rakenneosia koossa pitävät vuorovaikutukset sekä energian sitoutuminen ja vapautuminen rakenneosien välisissä prosesseissa
- radioaktiivisten aineiden hajoaminen, fissio ja fuusio, ionisoiva säteily ja muut säteilylajit ja sen vaikutus elolliseen luontoon sekä säteilyltä suojautuminen
- energian muuntuminen energiamuodosta toiseen, energian säilyminen erilaisissa tapahtumissa, kuten puun palamisessa ja kiven putoamisessa

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään vaihtelevia työskentelymenetelmiä. Fysiikan luonne kokeellisena tieteenä korostaa tutkivia, ongelmalähtöisiä ja vuorovaikutteisia työskentelymenetelmiä. Työskentelymenetelmien valinnassa pyritään tukemaan opiskelijaa itseohjautuvuuteen, omalle tyylille sopivien työskentelytapojen ja tietoverkkojen käyttöön.

Oppikirja

Aine ja energia, fysiikan tietokirja: Aspholm ym (WSOY)

KEMIA (ke)

Kemian opetuksen ja oppimisen tarkoituksena on vahvistaa oppilaan luonnontieteellistä ajattelua ja maailmankuvan muotoutumista. Luonnontieteet ovat olennainen osa monipuolista yleissivistystä. Kemian opetus auttaa ymmärtämään jokapäiväistä elämää, luontoa ja teknologiaa. Se antaa valmiuksia tehdä kestävän kehityksen mukaisia päätöksiä arkielämässä sekä kannustaa osallistumaan keskusteluihin, jotka liittyvät energian tuotantoon ja käyttöön, ympäristön tilaan ja sen seurantaan.

Kemia on perusluonnontiede, jonka sisältämiä tietoja tarvitaan kaikilla elämän alueilla. Kemian analyttisyys edistää oppilaan ajattelua ymmärtää luonnon hyväksikäyttöä samalla alkuperäistä luontoa säästäen. Synteettinen puoli kemiasta auttaa oppilasta olemaan aktiivinen uusien materiaalien käytön, valmistuksen ja niihin liittyvien prosessien seuraajana ja parannusehdotusten tekijänä.

Opetuksen kantavana ajatuksena on saada oppilas ymmärtämään kemian kokemusperäinen, empiirinen luonne., josta on apua muiden luonnontieteiden sovelluksia mietittäessä. Kemian merkkikieli, ilmiöiden mallintaminen ja matemaattinen täsmällisyys ilmiöiden selittäjänä ovat olennaisia oppiaineelle. Kemiallisten ilmiöiden tarkastelu ja tulkinta sekä tarvittaessa kokeiden toistettavuus vahvistaa oppilaan käsityksiä luonnontieteistä sekä korostaa niiden antamaa mahdollisuutta ympäristön ongelmien ratkaisuisissa.

Erilaisin työtavoin oppilasta aktivoidaan kemian tietojen hankintaan ja käyttöön omassa elämässään. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisopiskelijan lähtötaso, opiskeluvälmiudet sekä elämän myötä tullut kemiallinen lisätietous, jotka yhdessä luovat pohjan oppilaan myönteiselle edistymiselle kemiaa opiskellessaan.

Opetuksen tavoitteet

Kemian opetuksen tavoitteena on, että aikuisopiskelija

- osaa ja uskaltaa käyttää luonnontieteellisiä tiedonhankintamenetelmiä sekä arvioida tiedon luotettavuutta ja merkittävyyttä
- osaa tulkita ja esittää tutkimustuloksia
- tuntee aineiden ja energian kiertokulkuun ja ekologiseen tasapainoon liittyviä prosesseja sekä ymmärtää niiden merkityksen luonnolle ja ympäristölle
- ymmärtää koko elollisen maailman perustuvan toisiaan seuraaville kemiallisille reaktioille
- ymmärtää kemiallisen evoluution
- osaa käyttää ja tulkita kemian merkkikieltä
- tuntee aineiden ominaisuuksia kuvaavia fysikaalisia ja kemiallisia käsitteitä ja osaa käyttää niitä
- osaa käyttää aineen rakennetta ja kemiallisia sidoksia kuvaavia käsitteitä ja malleja
- ymmärtää aineen rakennetta kemiallisten sidosten ja sidosvoimien avulla
- osaa kuvailla ja mallintaa kemiallisia reaktioita reaktioyhtälöiden avulla
- pystyy soveltamaan tietojaan käytännössä ja valintoja tehdessään
- tuntee kemian ilmiöiden ja niiden sovellusten merkityksen ihmisille ja yhteiskunnalle
- omaa hyvät valmiudet kemian alan koulutukseen ja kemian tietoja vaativaan yleissivistävään koulutukseen, niin kemian ammattikoululinjoille kuin lukiotakin varten.

Aih kokonaisuudet

Aktiivinen kansalaisuus toteutuu kurssilla tutustuttaessa kodin ja elinympäristön jokapäiväisiin aineisiin ja niiden ominaisuuksiin (pesuaineet, lääkkeet) (kurssit ke1 ja ke2) sekä siihen, mitä tulee ottaa huomioon tehdessään valintoja erilaisten kemikaalien käytöstä.

Yrittäjyys korostuu kemian tuotantolaitosten ja laboratoriokokeiden esittelyssä, sekä siinä, miten jokainen voi valmistaa tiettyjä yhdisteitä (kurssit ke1 ja ke2). Kestävä kehitys ja hyvinvointi toteutuvat tuotteiden elinkaaria ja aineiden kiertokulkuja opiskeltaessa (typen, hiilen, hapen, fosforin kiertokulut) (kurssit ke1 ja ke2).

Kulttuuri-identiteetti vahvistuu suomalaisia ja eurooppalaisia tutkijoita ja keksintöjä tutkimalla ja niistä lukemalla (Aristoteles, Demokritos, Nobel, A.I. Virtanen, Mendelejev, Bohr, Berzelius) (kurssit ke1 ja ke2).

Elintarviketeollisuuden, lääketeollisuuden ja öljynjalostusteollisuuden toiminta ja niiden prosessien seuraaminen ja mallintaminen mm. laboratoriokokein vahvistavat teknologista tietämystä ja kemian vahvaa sidonnaisuutta yhteiskuntaan (kurssit k1 ja ke2). Kierrätyksen ja siihen liittyvän kemian tarkastelu auttaa ymmärtämään elinympäristöön liittyvien asioiden ratkaisuja (kurssit ke1 ja ke2).

Työskentelymenetelmät

- keskusteleva ja tutkiva opetus demonstraatioineen tuovat oppiaineen lähelle oppilaan arkipäivää
- painottuminen käytännön kemiaan erilaisten monipuolisten laboratoriotöiden kautta, joita oppilaat tekevät pieninä ryhminä, mahdollistaa oppilaalle kemian sisältöjen perusteellisen ymmärtämisen. Lisäksi ryhmätöet parantavat kemian oppimisen ilmapiiriä ja opettavat oppilaita yhteisöllisyyteen.
- muistiinpanotekniikan kehittäminen piirrosten ja kemian merkkikielen avulla luodaan hyvän pohjan mahdollisia kemian jatko-opintoja tai lukio-opintoja varten.

Valtakunnalliset valinnaiset kurssit

ke1 Elinympäristön kemiaa

ke2 Elämän kemiaa

Suosittelava kurssien suoritusjärjestys

Suositteluaan, että kurssit suoritetaan järjestyksessä ke1, ke2. Kemiaa aikaisemmin opiskellut voi myös aloittaa kurssilla ke2.

Arviointi

Kemiassa arvioidaan opetussuunnitelman perusteissa esitettyjen kurssikohtaisten kemian tietojen ja niiden soveltamistaitojen saavuttamista. Arvioinnin kohteena ovat myös tiedonkäsittelytaitojen, kokeellisen työskentelyn taitojen sekä muiden opiskelua tukevien taitojen kehittyminen.

Arvosanan määräytyminen

Jokaisella kurssilla pidetään välikoe sekä loppukoe.

Kurssit arvostellaan numeroin 4-10 tai osallistunut (O) tai keskeyttänyt(K).

Lopullisissa kurssinumeroissa otetaan huomioon myös laboratoriotöissä annettu näyttö sekä oppitunneilla tapahtuva jatkuva näyttö.

ke1 ELINYMPÄRISTÖN KEMIAA

Keskeiset sisällöt

- turvallinen työskentely laboratoriossa
- kemian varoitusmerkkistö
- atomin rakenne sekä elektronien käyttäytyminen kemiallisten sidosten synnyssä
- alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuuksien ja rakenteiden selittäminen atomimallin avulla
- alkuaineiden ja yhdisteiden merkitseminen, luokittelu ja erottaminen sekä reaktionopeuksien vertailu
- reaktioyhtälöiden käyttö kemiallisten reaktioiden kuvaajana
- reaktioyhtälöiden tasapainottaminen
- ilmakehän aineet ja niiden merkitys ihmiselle ja luonnon tasapainolle
- vesi ja sen ominaisuudet
- palaminen ilmiönä ja palamisen seuraukset
- happamuus ja emäksisyys sekä pH -käsite
- epämetallien ja metallien kemiaa sekä niistä syntyvien yhdisteiden ominaisuuksia
- sähkökemiallisia ilmiöitä ja sovelluksia, kuten sähköpari, elektrolyysi ja niiden sovellukset
- kemian merkkikielen ymmärtäminen kaavoissa ja reaktioyhtälöissä
- Erilaisten kemian laboratoriotöiden tekeminen, joihin kuuluu happamuuteen ja sähkökemiaan liittyviä töitä, kuten indikaattoriliuoksen valmistaminen.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään kemian vaatimia työskentelymenetelmiä.

Oppimateriaali

KemiaChem 1-2, peruskoulun kemia aikuisopetukseen: Välimaa ym

ke2 ELÄMÄN KEMIAA

Keskeiset sisällöt

- hiilivetyjen ja niiden johdannaisten ominaisuuksia sekä merkitys arkipäivän asioissa
- orgaanisten yhdisteiden hapettumisreaktioita ja reaktiotuotteita
- orgaanisten yhdisteiden palaminen
- öljyn ja muiden energialähteiden synty, koostumus ja muokkaus
- muovien kemia
- alkoholien ja karboksyylihappojen synty, ominaisuudet ja käyttö
- fotosynteesi esimerkkinä maailman tärkeimmästä kemiallisesta reaktiosta
- hiilihydraatit, valkuaisaineet ja rasvat sekä niiden merkitys ravintoaineina
- pesuaineiden toiminta
- alkaloidien ja kosmeettisten aineiden kemiaa
- ympäristömyrkköjen kemiallinen tausta ja vaikutuksia
- hiilen kierto
- kemiallinen evoluutio
- kierrätys ja siihen liittyvä kemia
- erilaisten kemian laboratoriotöiden tekeminen, joihin kuuluu yhtenä työnä saippuan valmistus

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään kemian vaatimia työskentelymenetelmiä.

Oppimateriaali

KemiaChem 1-2, peruskoulun kemia aikuisopetukseen: Välimaa ym

Päätöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Opiskelija

- tuntee työturvallisuutta koskevat määräykset, kemikaalien varoitusmerkinnät sekä osaa tulkita käyttöturvallisuustiedotteita
- osaa esittää koe- ja tutkimustuloksia sekä tulkita niitä
- tuntee aineiden kiertoprosesseja ja niiden aiheuttamia ilmiöitä luonnossa ja ympäristössä, esimerkiksi hiilen kiertokulku, kasvihuoneilmiö ja happamoituminen
- tuntee kemian ilmiöiden ja sovellusten merkityksen ihmiselle ja yhteiskunnalle, esimerkiksi fotosynteesin merkityksen elollisen luonnon energiavarannolle sekä korroosion ja korroosiolta suojaamisen merkityksen rakentamisessa ja metalliteollisuudessa
- tuntee ympäristöön vaikuttavia aineita, niiden lähteitä, leviämistapoja ja vaikutuksia ihmisen ja luonnon hyvinvointiin, esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden palamistuotteita ja raskasmetalleja
- tuntee kemian teollisuuden eri aloja, kuten metalli- ja puunjalostusteollisuus sekä niiden tuotteita ja merkityksen jokapäiväisessä elämässä
- osaa tulkita tavaraselosteita, selittää tuotteen elinkaaren ja osaa tehdä valintoja kuluttajana
- osaa käyttää oikeita käsitteitä kuvaillessaan aineiden ominaisuuksia ja kemiallisia ilmiöitä, esimerkiksi happamuutta, sähkönjohtokykyä ja olomuodon muutoksia
- osaa tutkia aineiden ominaisuuksia ja käyttää tuloksia alkuaineiden ja yhdisteiden luokittelussa, tunnistamisessa ja erottamisessa, esimerkiksi epäjalot ja jalot metallit
- osaa kuvata atomia, kemiallisia sidoksia ja yhdisteitä asianmukaisia malleja käyttäen
- osaa tulkita yksinkertaisia reaktioyhtälöitä ja kirjoittaa esimerkiksi hiilen palamisreaktion yhtälön
- osaa tehdä päätelmiä aineen reaktioherkkyydestä atomin uloimman elektronikuoren rakenteen tai alkuaineen paikan perusteella jaksollisessa järjestelmässä

HISTORIA (hi)

Oppiaineen kuvaus

Historian opetus luo opiskelijoille edellytyksiä ymmärtää eri aikakausien luonnetta, oman aikansa ongelmia ja muutosprosesseja sekä auttaa hahmottamaan kansainvälistä maailmaa. Sen tehtävänä on ohjata opiskelijaa kehittymään vastuullisena toimijana, joka osaa käsitellä oman aikansa ja menneisyyden ilmiöitä kriittisesti. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään eri kulttuurit historiallisen kehitysprosessin tuloksena. Yhteiskuntaopin opetus antaa perustiedot ja -taidot yhteiskunnan rakenteesta ja toiminnasta sekä kansalaisen vaikutusmahdollisuuksista.

Opetuksen tavoitteet

Historian opetuksen tavoitteena on, että opiskelija oppii

- hankkimaan ja käyttämään historiallista tietoa
- käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun mielipiteensä niiden pohjalta
- ymmärtämään erilaisia tapoja jakaa historiaa aikakausiin ja käyttämään oikein käsitteitä esihistoria, historia, vanha aika, keskiaika ja uusi aika

- tunnistamaan esimerkkien avulla jatkuvuuden historiassa
- esittämään muutokselle syitä
- arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja käyttäen apuna historiallista muutosta koskevia tietoja

Valtakunnalliset aihekokonaisuudet

Historia laaja-alaisena, erilaisia inhimillisen elämän toimintoja tarkastelevana oppiaineena pitää sisällään kaikkien aihekokonaisuuksien teemoja, jotka sisältyvät jokaiseen kurssiin. Oppiaineen eri kurssien aihekokonaisuuksien painotukset on merkitty jäljempänä kunkin kurssin yhteyteen.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään opiskelijoiden kielitaidosta riippuen monipuolisia työskentelymenetelmiä, joista keskeisimpiä ovat luento, opetuskeskustelu, esseet, pari- ja ryhmätyöt. Lisäksi aiheita voidaan käsitellä vierailijoiden tai tutustumiskäyntien avulla.

Oppimateriaali

Historian kurssien tukena voidaan käyttää minkä tahansa kustantajan julkaisemaa oppikirjaa. Sen lisäksi voidaan käyttää opettajan tai oppilaiden valmistamaa materiaalia. Myös perinteiset ajankohtaisjulkaisut, mahdolliset audiovisuaaliset materiaalit voivat toimia opetuksen tukena.

Suoritustavat ja kurssien suoritusjärjestys

Kurssit suoritetaan osallistumalla aktiivisesti opetukseen, tekemällä vaaditut tehtävät ja suorittamalla kirjallinen loppukoe. Kurssit voidaan myös tenttiä, mikäli lähiopetusta ei järjestetä.

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Suositeltavaa on kuitenkin opiskella kurssit siten, että aiheet tulevat aikajärjestyksessä (h1, h2, h3).

Valinnaiset kurssit

hi1 Esihistoriasta Ranskan suureen vallankumoukseen
 hi2 Wienin kongressista ensimmäiseen maailmansotaan
 hi3 Versailles' sta nykypäivään

hi1 ESIHISTORIASTA RANSKAN SUUREEN VALLANKUMOUKSEEN

Kurssikuvaus

Kurssin tehtävänä on perehdyttää opiskelija menneisyyttä koskevan tiedon luonteeseen, tiedonhankintaprosessiin ja peruskäsitteisiin. Samalla opiskelija tutustuu eräisiin historian merkittäviksi muodostuneisiin tapahtumiin ja ilmiöihin.

Valtakunnallisista aihekokonaisuuksista kurssilla painottuu kulttuuri-identiteetin ja kulttuurien tuntemus sekä viestintä- ja mediaosaaminen.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii

- ymmärtämään, että historian tiedot ovat historiantutkijoiden tulkintoja, jotka saattavat muuttua uusien lähteiden tai tarkastelutapojen myötä
- ymmärtämään erilaisia tapoja jakaa historia aikakausiin ja käyttämään oikein käsitteitä esihistoria, historia, vanha aika, keskiaika ja uusi aika

- tunnistamaan keskeisiä muutoksia, joiden on katsottu vaikuttaneen oleellisesti ihmisten elämään, kuten maanviljelyksen käyttöönotto
- tunnistamaan esimerkkien avulla jatkuvuuden historiassa
- esittämään muutoksille syitä

Keskeiset sisällöt

Historian tiedon luonteeseen johdettava jakso

- menneisyyttä koskevan tiedon luonne
- erilaiset lähderyhmät ja niiden tulkinta
- historian peruskäsitteet, muutos ja jatkuvuus

Esihistoriallinen aika ja ensimmäiset korkeakulttuurit

- kivikauden ihmisten elinolot ja niissä tapahtuneet muutokset pronssin ja raudan keksimisen seurauksena
- maanviljelyn aloittamisen, valtioiden synnyn ja kirjoitustaidon keksimisen vaikutukset ihmisten elämään

Eurooppalaisen sivilisaation synty

- antiikin Kreikan ja Rooman yhteiskunta ja kulttuuri
- antiikin heijastuminen tähän päivään

Keskiaika

- uskontojen vaikutus ihmisten elämään ja ihmisten eriarvoinen yhteiskunnallinen asema
- Suomen liittäminen osaksi Ruotsia

Suomi Ruotsin valtakunnan osana

- elämää kuninkaan alamaisina ja suurvallan asukkaina
- suomalaisen kulttuurin muotoutuminen

Vapauden aate voittaa alaa

- Ranskan suuren vallankumouksen vaikutukset

Lisäksi yksi seuraavista teemoista, jota tarkastellaan esihistorialliselta ajalta 1800-luvulle saakka:

- a) jokin Euroopan ulkopuolinen korkeakulttuuri
- b) kaupankäynnin kehitys
- c) kulttuurin kehitys
- d) liikkumis- ja kuljetusvälineiden kehitys
- e) väestössä tapahtuneet muutokset

hi2 WIENIN KONGRESSISTA ENSIMMÄISEEN MAAILMANSOTAAN

Kurssikuvaus

Kurssi syventää opiskelijan käsitystä historiallisen tiedon luonteesta. Kurssi vahvistaa opiskelijan omaa identiteettiä ja perehdyttää häntä muihin kulttuureihin ja niiden vaikutuksiin. Valtakunnallisista aihekokonaisuuksista painottuu kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus sekä teknologia ja yhteiskunta.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii

- hankkimaan ja käyttämään historiallista tietoa
- käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun mielipiteensä niiden pohjalta

- ymmärtämään, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin
- selittämään ihmisen toiminnan tarkoituksia ja vaikutuksia
- arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja käyttäen apuna historiallista muutosta koskevaa tietoa

Keskeiset sisällöt

Elämää 1800-luvulla ja kansallisuusaate

- elämää 1800-luvun Suomessa
- 1800-luvun keskeiset valtiolliset muutokset ja kansallisuusaatteen vaikutukset Euroopassa
- kulttuuri kansallisuusaatteen heijastajana Suomessa

Teollinen vallankumous

- teollistuminen ja sen vaikutukset ihmisten elämään
- kaupungistuminen

Murrosten aika Suomessa

- sääty-yhteiskunnan mureneminen
- Suomen venäläistäminen ja sen vaikutus

Suurvaltojen kilpailusta ensimmäiseen maailmansotaan seurauksineen

- imperialismi ja sen vaikutukset Euroopan suurvalloille ja siirtomaille
- ensimmäinen maailmansota sekä sen syyt ja seuraukset
- Venäjän keisarikunnan luhistumisen syyt ja seuraukset
- Suomen itsenäistyminen ja sisällissota

hi3 VERSAILLES'STA NYKYPÄIVÄÄN

Kurssin tavoitteet ovat samat kuin kurssin 2.

Valtakunnallisista aihekokonaisuuksista painottuvat kestävä kehitys ja hyvinvointi sekä aktiivinen kansalaisuus.

Keskeiset sisällöt

Laman ja totalitarismin aika

- maailmantalouden romahtaminen sekä sen syyt ja seuraukset
- elämää demokratioissa ja diktatuureissa

Toisen maailmansodan aika

- toinen maailmansota sekä sen syyt ja seuraukset
- Suomi toisessa maailmansodassa ja sodasta selviäminen

Suomi 1950-luvulta nykypäivään

- elinkeinorakenteen muutos ja sen vaikutukset ihmisten elämään
- suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen

Idän ja lännen ristiriidoista etelän ja pohjoisen vastakkaisasetteluun

- kylmä sota
- maailman jakautuminen köyhiin ja rikkaisiin valtioihin ja siitä aiheutuvat ongelmat

Elämää 1900-luvun lopulla

- länsimaisen kulutusyhteiskunnan synty ja sen vaikutukset ihmisten elämään ja ympäristöön
- tiedonvälityksen kehitys

Lisäksi yksi seuraavista teemoista, jonka kehitystä tarkastellaan 1800-luvulta nykypäivään saakka:

- a) jokin Euroopan ulkopuolinen kulttuuri
- b) tasa-arvoisuuden kehitys
- c) teknologian kehitys, esimerkiksi liikkumis- ja kuljetusvälineiden kehitys
- d) Euroopan hajaannuksesta sen yhdistymiseen

Arviointi ja oppiaineen arvosanan määräytyminen

Arvioinnin perusteina ovat historialle ominaiset taidot ja ajattelutavat sekä oppimäärän keskeisten sisältöjen hallinta. Erytystä huomiota kiinnitetään opiskelijan valmiuteen rakentaa tiedoistaan jäsenyntyneitä kokonaisuuksia, erottaa olennainen epäolennaisesta, hallita aikasuhteita ja syy-yhteyksiä sekä arvioida historian ilmiöitä ja tiedonlähteitä kriittisesti.

Kurssien arviointi tapahtuu kirjallisten näyttöjen, esimerkiksi kokeet, kotiesseet, ryhmätyöt, ja suullisen näytön perusteella. Lähiopetuksessa kirjallisten suoritusten lisäksi painottuu myös suullinen osaaminen. Kurssien loppuarvosanaa annettaessa pitää ottaa huomioon opiskelijoitten eritasoinen suomen kielen taito.

Päätösarvioinnin kriteerit arvosanalle 8 (hi1, hi2, hi3)

Opiskelija

- osaa erotella selittävät tekijät vähemmän tärkeistä
- pystyy lukemaan erilaisia lähteitä ja tulkitsemaan niitä
- kykenee sijoittamaan opiskelemansa tapahtumat ajallisiin yhteyksiinsä ja niiden avulla aikajärjestykseen
- osaa selittää muutoksen ja jatkuvuuden osana historiallisia tapahtumia
- osaa esittää historiallisille tapahtumille syitä ja seurauksia
- pystyy vastaamaan menneisyyttä koskeviin kysymyksiin käyttämällä eri lähteistä, myös nykYTEknologian avulla, saamaansa informaatiota
- pystyy muodostamaan tapahtumista ja ilmiöistä omia perusteltuja käsityksiä ja arvioimaan niitä

YHTEISKUNTAOPPI (yh)

Tavoitteet

Yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteina on tukea opiskelijaa aktiivisena ja suvaitsevana ja demokraattisena kansalaisena ja antaa hänelle kokemuksia yhteiskunnallisesta toimimisesta ja demokraattisesta vaikuttamisesta. Opetus perustuu myönteisiin yhteiskuntaeettisiin arvoihin kuten sosiaaliseen vastuuntuntoon, ihmisoikeuksiin, työn ja yrittäjyyden arvostukseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen.

YHTEISKUNTAOPIN JA HISTORIAN VALMISTAVA OPETUS (yhv)

Yhteiskuntaopin valmistavien kurssien tavoitteena on yhteiskuntaan liittyvien peruskäsitteiden oppiminen ja yhteiskunnallisen tiedon lukutaito siten, että opiskelija saa valmiudet perusopintojen yhteiskuntaopin kurssien suorittamiseksi. Samalla yhteiskuntaopin opetus antaa opiskelijalle käytännön elämässä tarvittavia taitoja ja tietoja suomalaisesta yhteiskunnasta.

Yhteiskuntaopin opetus pyritään toteuttamaan lähtien opiskelijan arkielämästä ja yhteiskunnan eri toimintojen havaitsemisesta siinä. Havainnollisuus ja eri käsitteiden "kuvittaminen" on keskeistä, kun opiskelijoiden suomen kielen taito on vielä puutteellinen.

yhv 1 YHTEISKUNTAOPIN PERUSKÄSITTEITÄ

Yksilö ja suomalainen yhteiskunta

- perhe, yhteisö, yhteiskunta, valtio ja kansalainen, laki, oikeudet ja velvollisuudet, demokratia

Hyvinvointivaltioon liittyvät keskeiset käsitteet

- palvelut, sosiaaliturva, eläke, vähemmistöt, taloudenpito, verot

Demokraattinen yhteiskunta ja sen instituutiot

- eduskunta, vaalit, hallitus, presidentti, tuomiovalta ja oikeus

Taloudellinen toiminta

- pankki, yritys, tuotantolaitos, tuote, markkinat, vienti ja tuonti

Kunta ja vaikuttaminen

- kunta, kuntalainen, kaupunki, kunnallisvaalit, kunnan järjestämät palvelut

Yhteiskunnallisen tiedon lukeminen

- tilastot, graafinen esitys, palveluja koskevan tiedon etsiminen ja lukeminen netistä, asioiminen eri virastoissa

yhv 2 HISTORIAN PERUSKÄSITTEITÄ

Kulttuurit

- kulttuuri-identiteetti, oma aikakäsitys, eurooppalaisuus, maailman kansalaisuus

Mitä historia on

- aika, kronologia, esihistoria, historia, historiallinen tieto, lähteet, historiallisten ajanjaksojen ryhmittely

Esihistoriasta historiaan aikajanalla

- keräily- ja pyyntikulttuureista maanviljelyyn ja varhaisiin kaupunkikulttuureihin (jokilaaksojen kulttuurit), antiikin ja keskiajan historian yleisiä piirteitä

Suomen historian perusteita aikajanalla

- asukkaat, keräily- ja pyyntikulttuurista maanviljelyyn, "Suomi" osana Ruotsia ja Venäjää, yhteiskunnan rakentuminen vaiheittain

yhv 3 VÄLINEITÄ HISTORIAN JA YHTEISKUNTAOPIN OPISKELUUN

- yhteiskuntaopin verbejä ja niiden käyttöharjoituksia opiskeluista asioista
- historian tapahtumiin liittyviä verbejä ja niiden käyttöharjoituksia käsittekartoilla
- mitä lähteistä voi päätellä – käytännön harjoituksia esimerkein
- historiallinen tilanne: millaisia syy ja seuraussuhteita voi löytyä, millainen kokonaisuus historiallisesta tilanteesta muodostuu, mitkä asiat ohjaavat yksilöjen toimintaa – harjoituksia ja esimerkkejä
- tutustumista työelämän pelisääntöihin – nettisivuston avaamista ja käsittelyä.

Kurssilla käytetään sitä käsitteistöä, mitä edellisillä kursseilla on avattu ja selitetty yhdessä.

yh1 YHTEISKUNTATIEDON PERUSTEET 1

Kurssikuvaus

Kurssi perehdyttää Suomen valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään. Kurssi sivuaa kaikkia aihekokonaisuuksia.

Keskeiset sisällöt

Yksilö yhteisön jäsenenä ja hyvinvointi

- perhe, erityyppiset yhteisöt sekä vähemmistö- ja osakulttuurit

- yksilön mahdollisuudet toimia kotikunnan jäsenenä, kansalaisena, Pohjoismaissa ja Euroopan unionissa
- hyvinvointiyhteiskunnan eri ulottuvuudet

Vaikuttaminen ja päätöksenteko

- kansalaisten mahdollisuudet vaikuttaa
- demokratia, vaalit ja äänestäminen
- politiikan ja hallinnon toimijat kunnallisella, valtakunnallisella ja Euroopan unionin tasolla
- media ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Kansalaisten turvallisuus

- oikeusjärjestelmä, yksilön oikeudet ja velvollisuudet sekä oikeudellinen vastuu
- turvallisuuspolitiikka: ulkopoliittika, maanpuolustus

yh2 YHTEISKUNTATIEDON PERUSTEET 2

Kurssikuvaus

Kurssi perehdyttää Suomen valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään. Kurssi sivuaa kaikkia aihekokonaisuuksia.

Keskeiset sisällöt

Taloudenpito

- yksityisen taloudenpidon perusteet
- työnteko ja yrittäjyys

Kansantalous

- yksilö ja kotitaloudet kuluttajana ja talouden toimijana
- ulkomaankauppa ja globaalitalouden merkitys

Talouspolitiikka

- talouden suhdannevaihtelut
- työttömyys ja inflaatio sekä niiden vaikutukset yksityistalouksiin

Julkinen talous

- valtion ja kuntien rooli
- verotus

Arviointi ja oppiaineen arvosanan määräytyminen

Arvioinnin perusteina ovat historialle ominaiset taidot ja ajattelutavat sekä oppimäärän keskeisten sisältöjen hallinta. Erityistä huomiota kiinnitetään opiskelijan valmiuteen rakentaa tiedoistaan jäsenyntyitä kokonaisuuksia, erottaa olennainen epäolennaisesta, hallita aikasuhteita ja syy-yhteyksiä sekä arvioida historian ilmiöitä ja tiedonlähteitä kriittisesti.

Kurssien arviointi tapahtuu kirjallisten näyttöjen, esimerkiksi kokeet, kotiesseet, ryhmätyöt, ja suullisen näytön perusteella. Lähiopetuksessa kirjallisten suoritusten lisäksi painottuu myös suullinen osaaminen. Kurssien loppuarvosanaa annettaessa pitää ottaa huomioon opiskelijoitten eritasoinen suomen kielen taito.

Oppimateriaali

Opettajan oma materiaali ja tunnilla ilmoitettu oppikirja

Päätöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8 (yh1, yh2)

Opiskelija

- kykenee tulkitsemaan median välittämiä tietoja, tilastoja ja graafisia esityksiä
- pystyy perustelevaan käsityksiään yhteiskunnallisista asioista
- ymmärtää, että yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja taloudellisissa ratkaisuissa on olemassa useita vaihtoehtoja
- ymmärtää yhteiskunnallisen ja taloudellisen toiminnan eettisiä kysymyksiä

TIETOTEKNIikka (atk)

Oppiaineen kuvaus

Tietotekniikan perusteiden ymmärtäminen on kuin nykyisen informaatioyhteiskunnan uuslukutaito, jota tavoitellaan.

Oppilaan on pystyttävä itsenäisesti käyttämään tietokonetta sekä ymmärtämään yleisimpien toimisto-ohjelmien ja käyttöjärjestelmän merkitys ja osattava niiden peruskäyttö.

Internetin hallinta mahdollistaa koulun fyysisten rajojen ylittämisen. Kun opiskelija hallitsee Internetin peruskäytön, sitä voidaan käyttää tiedon haun, tiedon tuottamisen, yhteistoiminnallisuuden ja kommunikaation välineenä läpi opintojen kaikissa oppiaineissa.

Jos perusasteen opiskelija saa perusasteen atk1- tai atk2-kurssilta kiitettävän arvosanan, hän voi halutessaan suorittaa myös lukion tietotekniikan kursseja.

Tavoitteet

Perusasteen tietotekniikan suorittaneella on valmiudet tietotekniikan jatko-opiskeluun.

Opetus antaa perusvalmiudet käyttää toimisto-ohjelmia, käyttöjärjestelmää ja Internet-verkkoa työelämän tehtävissä, opiskelussa ja yksityisenä kansalaisena.

Aihekokonaisuudet

Toimisto-ohjelmien – aihekokonaisuuden päämääränä on auttaa oppilasta käyttämään toimisto-ohjelmia opiskelussa, työssä ja kotona.

Käyttöjärjestelmä – aihekokonaisuuden päämääränä on auttaa oppilasta käyttämään laaja-alaisesti tietokonettaan.

Internet – aihekokonaisuuden päämääränä on tarjota syventävää tietoa Internetistä ja sen vaikutuksista, opastaa järkeviin valintoihin.

Työskentelymenetelmät

Jokaisella opiskelijalla on oma tietokone käytössä oppitunnilla. Opiskelijalla on mahdollisuus edetä omien edellytysiensä mukaan. Kurssin lopussa on koe.

Tietotekniikan kurssit

Tietotekniikassa on kurssit atk0, atk1, atk2. Riittävät taidot omaava oppilas voi jättää atk0-kurssin väliin. Jos perusasteen opiskelija saa perusasteen atk1- tai atk2-kurssilta kiitettävän arvosanan, hän voi halutessaan suorittaa myös lukion tietotekniikan kursseja.

Arvosanan määräytyminen

Kursseista atk1 ja atk2 annetaan arvosanat 4-10. Kurssista atk0 tulee suoritusmerkintä. Arvosana määräytyy tuntiosaamisen ja loppukokeen perusteella.

Nelosen kriteerit

Muutaman tuntitehtävän teko tai jonkun perusasian osaaminen kokeessa.

Minimivaatimukset

Tuntitehtävien teko tai perusasioiden osoittaminen kokeessa.

Arvosana 8

Jokin keskeinen sisältö väärin, mutta muut kunnossa kokeessa.

Arvosanat 9-10

Kokeessa saa olla vain pieniä virheitä.

Oppikirja ja muu materiaali

Kursseilla käytetään opettajan materiaalia.

atk0 HITAASTI ETENEVÄ TIETOTEKNIIKAN ALKEISKURSSI

Kurssikuvaus

Kurssi on tarkoitettu opiskelijoille, joiden äidinkieli ei ole suomi. Riittävät taidot omaava opiskelija voi jättää atk0-kurssin väliin. Kurssilla opiskellaan tekstinkäsittelyn pääperiaatteita, sähköpostia ja tietotekniikan peruskäsitteitä.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tietää suomen kielen kirjoittamisen perussäännöt (esim. iso alkukirjain, pilkun ja pisteen jälkeen välilyönti)
- tietää tietokonelaitteiden ja –ohjelmien perusnimitykset (näyttö, keskusyksikkö, näppäimistö, tulostin, hiiri, näppäimien nimet ja Windows, Word, selain)
- osaa tekstinkäsittelyn pääperiaatteet (kirjoittaminen koneella, Enterin oikea käyttö, tallentaminen, tulostaminen)
- osaa lihavoida, kursivoida, alleviivata, muuttaa fontin ja sen koon, ja hakea kuvan tekstiin ja käsitellä kuvaa
- leikepöydän käyttö
- osaa kymmensormijärjestelmän perusteet
- kansion teko ja tiedostojen kopiointi
- osaa tutkia, mitä muistitikulle on tallennettu
- Internetin perusteet
- osaa käyttää sähköpostia
- osaa käyttää Wilmaa ja Opit-ympäristöä

Kurssin keskeisinä sisältöinä ovat

- tekstinkäsittelyn pääperiaatteet
- sähköposti
- tietokonelaitteiden ja –ohjelmien perusnimitykset

atk1 PERUSASTEEN TIETOTEKNIIKAN PERUSKURSSI

Kurssikuvaus

Suomenkieliset opiskelijat aloittavat tällä kurssilla ja muille kurssi on toinen atk-kurssi. Kurssilla opiskellaan Wordiä, Windowsia, Internetin käyttöä ja tietokoneen ja ohjelmien peruskäsitteistöä.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- osaa muotoilla tekstiä, käyttää leikepöytää, käsitellä kuvaa, käyttää suomalaista asiakirjastandardia
- osaa tehdä työpaikkahakemuksen
- osaa luoda kansioita, kopioida, siirtää, pakata ja purkaa tiedostoja
- osaa käyttää sähköpostia, tehdä liitetiedostoja, käyttää osoitekirjaa
- Internetissä toimiminen (esim. hakupalvelut, verkkokauppa, sosiaalinen media, tekijänoikeudet)
- osaa käyttää Wilmaa ja Opit-ympäristöä
- tuntee tietokonelaitteiden ja ohjelmien nimet
- tuntee tietokoneen rakenteen, toiminnan ja tietoturvan peruseriaatteet

Keskeiset sisällöt

Kurssin keskeisinä sisältöinä ovat

- tekstinkäsittelyn pääperiaatteet
- leikepöytä
- tiedostojen käsittely
- hakukoneiden käyttö
- sähköposti
- tietokoneen ja ohjelmien peruskäsitteistö

atk2 PERUSASTEEN TIETOTEKNIIKAN JATKOKURSSI

Kurssikuvaus

Kurssilla opiskellaan taulukkolaskentaa ja esitysgrafiikkaa tai kuvankäsittelyä.

Tavoitteet

- osaa käyttää Microsoft Excel –taulukkolaskentaohjelmaa (esim. taulukon täyttö ja muokkaus, kaavat, tilastojen kuvaajat, tulostuksen ulkoasu).
- osaa käyttää esitysgrafiikkaohjelmaa tai kuvankäsittelyohjelmaa

Keskeiset sisällöt

Kurssin keskeisinä sisältöinä ovat

- kaavat
- kuvaajat.
- esitysgrafiikkaohjelman tai kuvankäsittelyohjelman käyttö

LISÄOPETUKSEN (10-LUOKKA) RYHMÄNOHJAAJAN TUNNIT (kyk)

Oppiaineen kuvaus

Maahanmuuttajien lisäopetus (=kymppiluokka) on tarkoitettu sellaisille nuorille maahanmuuttajille, jotka ovat kotimaassaan tai muulla tavoin suorittaneet kokonaan tai lähes kokonaan suomalaista perusopetusta vastaavan oppimäärän, mutta joiden suomen kielen taito ei riitä opiskeluun toisen asteen oppilaitoksessa tai jotka tarvitsevat täydentäviä opintoja perusopetuksen oppiaineissa.

Lisäopetuksessa opiskelija yhdessä ryhmänohjaajan (=vastuopettaja) ja opinto-ohjaajan kanssa suunnittelee opiskelijan lukuvuoden opinnot. Opiskelija valitsee ohjelmaansa joko niitä perusasteen kursseja, jotka puuttuvat tai niitä, joiden arvosanaa hän haluaa parantaa. Edistyneempi opiskelija voi halutessaan valita myös lukion kursseja.

Lisäopetuksen ryhmänohjaajan tunneilla keskitytään erityisesti opiskelutaitojen kehittämiseen ja vuorovaikutuksen parantamiseen. Ryhmänohjaajan tunnint antavat tukea oppilaiden suomen kielen ja muiden aineiden opiskeluun.

Tavoitteet

Lisäopetuksen ryhmänohjaajan tuntien tehtävänä on tukea oppilaan henkilökohtaista kasvua ja kehitystä niin, että oppilaan itsetunto, oma-aloitteisuus ja opiskeluun sitoutuminen vahvistuvat, elämänhallinnan taidot paranevat ja yhteiskunnalliset valmiudet kehittyvät.

Opetuksen keskeinen tavoite on, että opiskelija

- parantaa jatkokoulutukseen pääsyn edellytyksiään
- kehittää opiskelu- ja uranvalintavalmiuksiaan
- laajentaa työelämän ja koulutusmahdollisuuksien tuntemustaan
- kehittyy tiedollisesti, taidollisesti ja sosiaalisesti
- kasvaa itsenäiseksi opiskelijaksi.

Työskentelymenetelmät

Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia työskentelymenetelmiä, keskeisimpinä oppilaskeskeiset ja toiminnalliset menetelmät. Kursseilla on paljon suullista ja kirjallista tuottamista. Työskentelymenetelminä käytetään mm. keskustelemaa ja kyselevää oppimista, yhteistoiminnallista oppimista, pari- ja ryhmätöitä sekä yksilöllisiä projekteja.

Suoritustavat

Kurssi suoritetaan osallistumalla aktiivisesti opetukseen, tekemällä vaaditut kurssi-tehtävät ja suorittamalla hyväksytysti kirjallisen loppukokeen. Opiskelija ei voi osallistua loppukokeeseen, mikäli hänellä on yli kolme poissaoloa, joista hän ei ole antanut hyväksyttävää selitystä. Kurssia ei voi tenttiä.

Arviointi ja oppiaineen arvosanan määräytyminen

Arvioinnissa käytetään numeroarviointia ja siinä noudatetaan yleisopetuksen arviointiperusteita. Kurssin arvosanan määräytymisperusteet kerrotaan kurssi-esitteessä. Kurssin suorittaminen edellyttää säännöllistä ja aktiivista tuntityöskentelyä, osallistumista ryhmä- ja paritöihin, annettujen tehtävien suorittamista sekä kurssikokeen hyväksytyä suorittamista. Lisäopetuksessa opiskelevat oppilaat ovat usein suomen kielen taidoiltaan eritasoisia, joten arvosanaa annettaessa otetaan huomioon, millainen on oppilaan suomen kielen taito. Lisäksi arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota lisäopetuksen aikana tapahtuvaan oppimisprosessiin.

Itsearviointi kehittää opiskelijan aktiivista roolia oppijana. Kunkin jakson päättyessä he tekevät kirjallisen arvion omasta työskentelystään kurssilla.

Oppiaineen kurssit

Lisäopetuksessa ryhmänohjaajan kursseja on yhteensä 5 – 7.

kyk1 RYHMÄYTYMINEN, TUTUSTUMINEN JA HENKILÖKOHTAINEN OPS

Kurssi orientoi opiskelijaa opiskelemaan lisäopetuksessa ja asettamaan selkeät tavoitteet omalle opiskelulle.

Tavoitteet

Opiskelijat ryhmäytyvät lisäopetusluokaksi. Kukin opiskelija asettaa realistiset tavoitteet omalle opiskelulle, sitoutuu koulunkäyntiin, aikatauluista ja sopimuksista kiinnittämiseen sekä laatii henkilökohtaisen opetussuunnitelman.

Sisällöt

Ryhmäytymis- ja tutustumisharjoituksia, omasta itsestä kertominen suullisesti ja kirjallisesti. Henkilökohtainen opetussuunnitelma.

kyk2 MONIKULTTUURISUUS JA KULTTUURIEN VÄLINEN VIESTINTÄ

Kurssi perehdyttää monikulttuurisuuteen ja kulttuurienväliseen viestintään hyödyntäen opiskelijoiden omia kokemuksia.

Tavoitteet

Opiskelija ymmärtää niitä prosesseja, joita tapahtuu kulttuurien kohdatessa ja tietää, mitkä ovat kulttuurienvälisen viestinnän edellytyksiä. Hän kykenee tarkastelemaan itseään ja asemaansa maahanmuuttajana. Hänen oma kulttuuri-identiteettinsä vahvistuu. Hän ymmärtää sanallisen ja sanattoman viestinnän eroja ja osaa analysoida kuvia.

Sisällöt

Monikulttuurisuus ja kulttuurien välisen viestinnän keskeiset käsitteet, vuorovaikutustaidot, sanallinen ja sanaton viestintä, kuva-analyysi.

kyk3 OPISKELUTEKNIKOITA, RENTOUTUMIS- JA KESKITTYMIS-HARJOITUKSIA

Kurssilla keskitytään opiskeluvalmiuksien parantamiseen.

Tavoitteet

Opiskelija tiedostaa omien opiskelutapojensa vahvuudet ja heikkoudet. Hän perehtyy keskeisiin opiskelutekniikoihin ja pystyy parantamaan omaa opiskeluaan: keskittymistään, muistiinpanotekniikkaansa, lukemistaan ja kokeisiin valmistautumistaan.

Sisällöt

Mind map, referaatti, esseevastaus, rentoutumis- ja keskittymisharjoituksia.

kyk4 MAAILMAN KIELET JA SUOMI

Kurssilla käsitellään kieltä ja sen merkitystä ja tehtäviä.

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu kielen olemukseen ja ymmärtää sen merkityksen ihmiselle.

Sisällöt

Maailman kielet ja suomi maailman kielten joukossa, lukutaito ja –taidottomuus.

kyk5 PUHUTTU JA KIRJOITETTU SUOMEN KIELI

Kurssilla perehdytään suomen kielen kehitysvaiheisiin ja kielimuotojen vaihteluun sekä jatkokoulutukseen.

Tavoitteet

Opiskelija tuntee suomen kielen kehitysvaiheet ja ymmärtää puhutun ja kirjoitetun kielen erilaisuuden. Hän osaa laatia esitelmän valitsemastaan suomenkielisestä kaunokirjallisesta teoksesta. Opiskelija perehtyy erilaisiin jatkokoulutusmahdollisuuksiin.

Sisällöt

Suomen kielen kehitysvaiheet, puhutun ja kirjoitetun kielen erot; murteet, slangi. Jatkokoulutusmahdollisuudet, ammatinvalintatestit, yhteisvalinta. Kirjallisuusesityelmä.

kyk6 TIEDONHAKU, KIRJASTO, TYÖ- JA OPISKELUPAIKAN HAKEMINEN

Kurssilla perehdytään tiedonhankintaan ja työpaikanhakuprosessiin.

Tavoitteet

Opiskelija pystyy etsimään tarvitsemaansa tietoa eri lähteistä ja osaa arvioida, valikoida ja soveltaa sitä. Hän osaa tehdä itsenäisesti projektityön valitsemastaan aiheesta. Hän tietää, miten työpaikkoja haetaan Suomessa ja osaa laatia työpaikkahakemuksen. Hän perehtyy siihen, miten työhaastattelussa ja oppilaitosten valintahaastatteluissa toimitaan.

Sisällöt

Tiedonhaku, projektityö, kirjastojen ja työvoimatoimiston palvelut, työpaikkahakemus, työpaikkahaastattelu ja oppilaitosten valintahaastattelu.

kyk7 ELÄMÄNKAARI, ELÄMÄNHALLINTA JA SELVIYTYMISTAITOT

Kurssilla keskitytään itseohjautuvuuteen kasvamiseen ja elämönhallinnan taitojen parantamiseen.

Tavoitteet

Opiskelija kykenee arvioimaan itseään, opiskeluaan ja tavoitteenasetteluaan, parantaa itsetuntemustaan, on perehtynyt erilaisiin selviytymistaitoihin ja pystyy suunnittelemaan tulevaisuuttaan realistisesti. Opiskelija lisää valmiuksiaan kohdata omaan elämäänsä liittyviä muutoksia ja oppii tietoisesti siirtymään muutoksen jälkeen uuteen tilanteeseen.

Sisällöt

Elämänkaari, itseohjautuvuus, elämönhallinta ja selviytymistaidot. Tutustuminen nuorten neuvontapalveluihin.

Taitotaso A1		Suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A1.1	Kielitaidon alkeiden hallinta	<p>* Ymmärtää erittäin rajallisen määrän tavallisimpia sanoja ja fraaseja (tervehdyksiä, nimiä, lukuja, kehotuksia) arkisissa yhteyksissä.</p> <p>* Ei edes ponnistellen ymmärrä kuin kaikkein alkeellisinta kieliaineesta.</p> <p>*Tarvitsee erittäin paljon apua: toistoa, osoittamista, käännoästä.</p>	<p>*Osaa vastata häntä koskeviin yksinkertaisiin kysymyksiin lyhyin lausein. Vuorovaikutus on puhekumppanin varassa, ja puhuja turvautuu ehkä äidinkieleen tai eleisiin.</p> <p>* Puheessa voi olla paljon pitkiä taukoja, toistoja ja katkoksia.</p> <p>* Ääntäminen voi aiheuttaa suuria ymmärtämisongelmia.</p> <p>* Osaa hyvin suppean perussanaston ja joitakin opeteltuja vakioilmaisuja.</p> <p>* Puhuja ei kykene vapaaseen tuotokseen, mutta hänen hallitsemansa harvat kaavamaiset ilmaisut voivat olla melko virheettömiä.</p>	<p>*Tuntee kirjainjärjestelmän, mutta ymmärtää tekstistä vain hyvin vähän.</p> <p>*Tunnistaa vähäisen määrän tuttuja sanoja ja lyhyitä fraaseja ja osaa yhdistää niitä kuviin.</p> <p>* Kyky ymmärtää entuudestaan tuntematon sana edes hyvin ennakoitavassa yhteydessä on erittäin rajallinen.</p>	<p>*Osaa viestiä välittömiä tarpeita hyvin lyhyin ilmaisuin.</p> <p>*Osaa kirjoittaa kielen kirjaimet ja numerot kirjaimin, merkitä muistiin henkilökohtaiset perustietonsa ja kirjoittaa joitakin tuttuja sanoja ja fraaseja.</p> <p>*Osaa joukon erillisiä sanoja ja sanontoja.</p> <p>* Ei kykene vapaaseen tuotokseen, mutta kirjoittaa oikein muutamia sanoja ja ilmauksia.</p>
A1.2	Kehittyvä alkeiskieli-taito	<p>*Ymmärtää rajallisen määrän sanoja, lyhyitä lauseita, kysymyksiä ja kehotuksia, jotka liittyvät henkilökohtaisiin asioihin tai välittömään tilanteeseen.</p> <p>* Joutuu ponnistelemaan ymmärtääkseen yksinkertaisiakin lausumia ilman selviä tilannevihjeitä.</p> <p>*Tarvitsee paljon apua: puheen hidastamista, toistoa, näyttämistä ja käännoästä.</p>	<p>*Osaa viestiä suppeasti joitakin välittömiä tarpeita ja kysyä ja vastata henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä vuoropuheluissa. Tarvitsee usein puhekumppanin apua.</p> <p>*Puheessa on taukoja ja muita katkoksia.</p> <p>*Ääntäminen voi aiheuttaa usein ymmärtämisongelmia.</p> <p>* Osaa hyvin suppean perussanaston, joitakin tilannesidonnaisia ilmaisuja ja</p> <p>* Alkeellisessakin vapaassa puheessa esiintyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä.</p>	<p>*Ymmärtää nimiä, kylttejä ja muita hyvin lyhyitä ja yksinkertaisia tekstejä, jotka liittyvät välittömiin tarpeisiin.</p> <p>* Tunnistaa yksinkertaisesta tekstistä yksittäisen tiedon, jos voi lukea tarvittaessa uudelleen</p> <p>* Kyky ymmärtää entuudestaan tuntematon sana edes hyvin ennustettavassa yhteydessä on rajallinen.</p>	<p>*Osaa viestiä välittömiä tarpeita lyhyin lausein.</p> <p>*Osaa kirjoittaa muutamia lauseita ja fraaseja itsestään ja lähipiiristään (esim. vastauksia kysymyksiin tai muistilappuja).</p> <p>* Osaa joitakin perussanoja ja sanontoja ja pystyy kirjoittamaan hyvin yksinkertaisia päälauseita.</p> <p>* Ulkoa opetellut fraasit voivat olla oikein kirjoitettuja, mutta alkeellisimmassakin vapaassa tuotoksessa esiintyy hyvin paljon kaikenlaisia virheitä.</p>

Taitotaso A1		Suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A1.3	Toimiva alkeiskielitaito	<p>* Ymmärtää yksinkertaisia lausumia (henkilökohtaisia kysymyksiä ja jokapäiväisiä ohjeita, pyyntöjä ja kielloja) rutiinimaisissa keskusteluissa tilanneyhteyden tukemana.</p> <p>* Pystyy seuraamaan yksinkertaisia, välittömiin tilanteisiin tai omaan kokemukseensa liittyviä keskusteluja.</p> <p>* Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää normaalia hitaampaa ja kuulijalle kohdennettua yleiskielistä puhetta.</p>	<p>*Osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään. Selviytyy kaikkein yksinkertaisimmista vuoropuheluista ja palvelutilanteista. Tarvitsee joskus puhekumppanin apua.</p> <p>* Kaikkein tutuimmat jaksot sujuvat, muualla tauot ja katkokset ovat hyvin ilmeisiä.</p> <p>*Ääntäminen voi joskus tuottaa ymmärtämisiongelmiä.</p> <p>*Osaa rajallisen joukon lyhyitä, ulkoa opeteltuja ilmauksia, keskeisintä sanastoa ja perustason lauserakenteita.</p> <p>* Alkeellisessäkin puheessa esiintyy paljon peruskielioppivirheitä.</p>	<p>* Pystyy lukemaan tuttuja ja joitakin tuntemattomia sanoja. Ymmärtää hyvin lyhyitä viestejä, joissa käsitellään arkielämää ja rutiinitapahtumia tai annetaan yksinkertaisia ohjeita.</p> <p>* Pystyy löytämään tarvitsemansa yksittäisen tiedon lyhyestä tekstistä (postikortit, säätiedotukset).</p> <p>* Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hyvin hidasta.</p>	<p>*Selviytyy kirjoittamalla kaikkein tutuimmissa, helposti ennakoitavissa arkisiin tarpeisiin ja kokemuksiin liittyvissä tilanteissa.</p> <p>*Osaa kirjoittaa yksinkertaisia viestejä (yksinkertaisen postikortin, henkilötiedot, yksinkertainen sanelu).</p> <p>* Osaa kaikkein tavallisimpia sanoja ja ilmauksia, jotka liittyvät omaan elämään tai konkreetteihin tarpeisiin. Osaa kirjoittaa muutamia yksilauseisia virkkeitä.</p> <p>* Alkeellisessäkin vapaassa tuotoksessa esiintyy monenlaisia virheitä.</p>

Taitotaso A2		Välittömän sosiaalisen kanssakäymisen perustarpeet ja lyhyt kerronta			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A2.1	Peruskieli -taidon alkuvaihe	<p>* Pystyy ymmärtämään yksinkertaista puhetta tai seuraamaan keskustelua aiheista, jotka ovat hänelle välittömän tärkeitä.</p> <p>* Pystyy ymmärtämään lyhyiden, yksinkertaisten, itseään kiinnostavien keskustelujen ja viestien (ohjeet, kuulutukset) ydinsisällön sekä havaitsemaan aihepiirin vaihdokset tv-uutisissa.</p> <p>* Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää normaalilla nopeudella ja selkeästi puhuttua yleiskielistä puhetta, joka usein täytyy lisäksi toistaa.</p>	<p>* Osaa kuvata lähipiiriään muutamien lyhyin lausein. Selviytyy yksinkertaisista sosiaalisista kohtaamisista ja tavallisimmista palvelutilanteista. Osaa aloittaa ja lopettaa lyhyen vuoropuhelun, mutta kykenee harvoin ylläpitämään pitempää keskustelua.</p> <p>*Tuottaa sujuvasti joitakin tuttuja jaksoja, mutta puheessa on paljon hyvin ilmeisiä taukoja ja vääriä aloituksia.</p> <p>* Ääntäminen on ymmärrettävää, vaikka vieras korostus on hyvin ilmeistä ja ääntämisvirheistä voi koitua satunnaisia ymmärtämisiongelmiä.</p> <p>*Osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keskeisimpiä rakenteita (kuten menneen ajan muotoja ja konjunktioita).</p> <p>* Hallitsee kaikkein yksinkertaisimman kieliopin alkeellisessa vapaassa puheessa, mutta virheitä esiintyy yhä paljon perusrakenteissakin.</p>	<p>*Ymmärtää yksinkertaisia ja kaikkein tavanomaisinta sanastoa sisältäviä tekstejä (yksityiskirjeitä, pikku-uutisia, arkisimpia käyttöohjeita).</p> <p>* Ymmärtää tekstin pääajatuksen ja joitakin yksityiskohtia parin kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa paikantaa ja verrata yksittäisiä tietoja ja pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn kontekstin avulla.</p> <p>* Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hidasta.</p>	<p>* Selviytyy kirjoittamalla kaikkein rutiininomaisimmista arkitilanteista.</p> <p>* Osaa kirjoittaa lyhyitä, yksinkertaisia viestejä (henkilökohtaiset kirjeet, lappuset), jotka liittyvät arkisiin tarpeisiin sekä yksinkertaisia, luettelomaisia kuvauksia hyvin tutuista aiheista (todellisista tai kuvitteellisista henkilöistä, tapahtumista, omista ja perheen suunnitelmista).</p> <p>*Osaa käyttää perustarpeisiin liittyvää konkreettista sanastoa ja perusaikamuotoja sekä yksinkertaisin sidossanoin (ja, mutta) liitetyjä rinnasteisia lauseita.</p> <p>*Kirjoittaa kaikkein yksinkertaisimmat sanat ja rakenteet melko oikein, mutta tekee toistuvasti virheitä perusasioissa (aikamuodot, taivutus) ja tuottaa paljon kömpelöitä ilmaisuja vapaassa tuotoksessa.</p>

Taitotaso A2		Välittömän sosiaalisen kanssakäymisen perustarpeet ja lyhyt kerronta			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
A2.2	Kehittyvä peruskieli -taito	<p>* Ymmärtää tarpeeksi kyetäkseen tyydyttämään konkreetit tarpeensa. Pystyy seuraamaan hyvin summittaisesti selväpiirteisen asiapuheen pääkohtia.</p> <p>*Pystyy yleensä tunnistamaan ympärillään käytävän keskustelun aiheen. Ymmärtää tavallista sanastoa ja hyvin rajallisen joukon idiomeja tuttuja aiheita tai yleistietoa käsittelevässä tilannesidonnaisessa puheessa.</p> <p>* Yksinkertaisenkin viestin ymmärtäminen edellyttää yleispuhekieltä, joka äännetään hitaasti ja selvästi. Toistoa tarvitaan melko usein.</p>	<p>* Osaa esittää pienen, luettelomaisen kuvauksen lähipiiristään ja sen jokapäiväisistä puolista. Pystyy osallistumaan rutiininomaisiin keskusteluihin omista tai itselleen tärkeistä asioista. Voi tarvita apua keskustelussa ja vältellä joitakin aihepiirejä.</p> <p>*Puhe on välillä sujuvaa, mutta erilaiset katkokset ovat hyvin ilmeisiä.</p> <p>*Ääntäminen on ymmärrettävää, vaikka vieras korostus on ilmeistä ja ääntämisvirheitä esiintyy.</p> <p>*Osaa kohtalaisen hyvin tavallisen, jokapäiväisen sanaston ja jonkin verran idiomaattisia ilmaisuja. Osaa useita yksinkertaisia ja myös joitakin vaativampia rakenteita.</p> <p>* Laajemmassa vapaassa puheessa esiintyy paljon virheitä perusasioissa (esim. verbien aikamuodoissa) ja ne voivat joskus haitata ymmärrettävyyttä.</p>	<p>*Ymmärtää pääasiat ja joitakin yksityiskohtia muutaman kappaleen pituisista viesteistä jonkin verran vaativissa arkisissa yhteyksissä (mainokset, kirjeet, ruokalistas, aikataulut) sekä faktatekstejä (käyttöohjeet, pikku-uutiset).</p> <p>* Pystyy hankkimaan helposti ennakoitavaa uutta tietoa tutuista aiheista selkeästi jäsennellystä muutaman kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa päätellä tuntemattomien sanojen merkityksiä niiden kieliasusta ja kontekstista.</p> <p>* Tarvitsee usein uudelleen lukemista ja apuvälineitä tekstikappaleen ymmärtämiseksi.</p>	<p>* Selviytyy kirjoittamalla tavanomaisissa arkitilanteissa.</p> <p>*Osaa kirjoittaa hyvin lyhyen, yksinkertaisen kuvauksen tapahtumista, menneistä toimista ja henkilökohtaisista kokemuksista tai elinympäristönsä arkipäiväisistä puolista (lyhyet kirjeet, muistilaput, hakemukset, puhelinviestit).</p> <p>*Osaa arkisen perussanaston, rakenteet ja tavallisimmat sidoskeinot.</p> <p>* Kirjoittaa yksinkertaiset sanat ja rakenteet oikein, mutta tekee virheitä harvinaisemmissa rakenteissa ja muodoissa ja tuottaa kömpelöitä ilmaisuja.</p>

Taitotaso B1		Selviytyminen arkielämässä			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
B1.1	Toimiva peruskieli -taito	<p>*Ymmärtää pääajatukset ja keskeisiä yksityiskohtia puheesta, joka käsittelee koulussa, työssä tai vapaa-aikana säännöllisesti toistuvia teemoja mukaan lukien lyhyt kerronta. Tavoittaa radiouutisten, elokuvien, tv-ohjelmien ja selkeiden puhelinviestien pääkohdat.</p> <p>* Pystyy seuraamaan yhteiseen kokemukseen tai yleistietoon perustuvaa puhetta. Ymmärtää tavallista sanastoa ja rajallisen joukon idiomeja.</p> <p>* Pitemmän viestin ymmärtäminen edellyttää normaalia hitaampaa ja selkeämpää yleiskielistä puhetta. Toistoa tarvitaan silloin tällöin.</p>	<p>*Osaa kertoa tutuista asioista myös joitakin yksityiskohtia. Selviytyy kielialueella tavallisimmista arkitilanteista ja epävirallisista keskusteluista. Osaa viestiä itselleen tärkeistä asioista myös hieman vaativammissa tilanteissa. Pitkäkestoinen esitys tai käsitteelliset aiheet tuottavat ilmeisiä vaikeuksia.</p> <p>*Pitää yllä ymmärrettävää puhetta, vaikka pitemmissä puhejaksoissa esiintyy taukoja ja epäröintiä.</p> <p>*Ääntäminen on selvästi ymmärrettävää, vaikka vieras korostus on joskus ilmeistä ja ääntämisvirheitä esiintyy jonkin verran.</p> <p>*Osaa käyttää melko laajaa jokapäiväistä sanastoa ja joitakin yleisiä fraaseja ja idiomeja. Käyttää useita erilaisia rakenteita.</p> <p>* Laajemmassa vapaassa puheessa kielioppivirheet ovat tavallisia (esim. artikkeleita ja päätteitä puuttuu), mutta ne haittaavat harvoin ymmärrettävyyttä.</p>	<p>*Pystyy lukemaan monenlaisia, muutaman sivun pituisia tekstejä (taulukot, kalenterit, kurssiohjelmat, keittokirjat) tutuista aiheista ja seuraamaan tekstin pääajatuksia, avainsanoja ja tärkeitä yksityiskohtia myös valmistautumatta.</p> <p>* Pystyy seuraamaan tuttua aihetta käsittelevän parisivuisen tekstin pääajatuksia, avainsanoja ja tärkeitä yksityiskohtia.</p> <p>* Arkikokemuksesta poikkeavien aiheiden ja tekstin yksityiskohtien ymmärtäminen voi olla puutteellista.</p>	<p>* Pystyy kirjoittamaan ymmärrettävän, jonkin verran yksityiskohtaistakin arkitietoa välittävän tekstin tutuista, itseään kiinnostavista todellisista tai kuvitelluista aiheista.</p> <p>*Osaa kirjoittaa selväpiirteisen sidosteisen tekstin liittämällä erilliset ilmaukset peräkkäin jaksoiksi (kirjeet, kuvaukset, tarinat, puhelinviestit). Pystyy välittämään tehokkaasti tuttua tietoa tavallisimmissa kirjallisen viestinnän muodoissa.</p> <p>*Osaa useimpien tutuissa tilanteissa tarvittavien tekstien laadintaan riittävän sanaston ja rakenteet, vaikka teksteissä esiintyy interferenssiä ja ilmeisiä kiertoilmaisuja.</p> <p>* Rutiininomainen kieliaines ja perusrakenteet ovat jo suhteellisen virheettömiä, mutta jotkut vaativammat rakenteet ja sanaliitot tuottavat ongelmia.</p>

Taitotaso B1		Selviytyminen arkielämässä			
		Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
B1.2	Sujuva peruskieli -taito	<p>* Ymmärtää selväpiirteistä asiantietoa, joka liittyy tuttuihin ja melko yleisiin aiheisiin jonkin verran vaativissa yhteyksissä (epäsuora tiedustelu, työkeskustelut, ennakoitavissa olevat puhelinviestit).</p> <p>* Ymmärtää pääkohdat ja tärkeimmät yksityiskohdat ympärillään käytävästä laajemmasta muodollisesta ja epämuodollisesta keskustelusta.</p> <p>* Ymmärtäminen edellyttää yleiskieltä tai melko tuttua aksenttia sekä satunnaisia toistoja ja uudelleenmuotoiluja. Nopea syntyperäisten välinen keskustelu ja vieraiden aiheiden tuntemattomat yksityiskohdat tuottavat vaikeuksia.</p>	<p>*Osaa kertoa tavallisista, konkreeteista aiheista kuvaillen, eritellen ja vertaillen ja selostaa myös muita aiheita, kuten elokuvia, kirjoja tai musiikkia. Osaa viestiä varmasti useimmissa tavallisissa tilanteissa. Kielellinen ilmaisu ei ehkä ole kovin tarkkaa.</p> <p>*Osaa ilmaista itseään suhteellisen vaivattomasti. Vaikka taukoja ja katkoksia esiintyy, puhe jatkuu ja viesti välittyy.</p> <p>*Ääntäminen on hyvin ymmärrettävää, vaikka intonaatio ja painotus eivät ole aivan kohdekielen mukaisia.</p> <p>*Osaa käyttää kohtalaisen laajaa sanastoa ja tavallisia idiomeja. Käyttää myös monenlaisia rakenteita ja mutkikkaitakin lauseita.</p> <p>* Kielioppivirheitä esiintyy jonkin verran, mutta ne haittaavat harvoin laajempaakaan viestintää.</p>	<p>* Pystyy lukemaan muutaman kappaleen pituisia tekstejä monenlaisista aiheista (lehtiartikkelit, esitteet, käyttöohjeet, yksinkertainen kaunokirjallisuus) ja selviää myös jonkin verran päättelyä vaativista teksteistä käytännönläheisissä ja itselleen tärkeissä tilanteissa.</p> <p>* Pystyy etsimään ja yhdistelemään tietoja useammasta muutaman sivun pituisesta tekstistä suorittaakseen jonkin tehtävän.</p> <p>* Pitkien tekstien jotkin yksityiskohdat ja sävyt saattavat jäädä epäselviksi.</p>	<p>*Osaa kirjoittaa henkilökohtaisia ja julkisempiakin viestejä, kertoa niissä uutisia ja ilmaista ajatuksiaan tutuista abstrakteista ja kulttuuriaiheista, kuten musiikista tai elokuvista.</p> <p>* Osaa kirjoittaa muutaman kappaleen pituisen jäsentyneen tekstin (muistiinpanoja, lyhyitä yhteenvetoja ja selostuksia selväpiirteisen keskustelun tai esityksen pohjalta).</p> <p>Osaa esittää jonkin verran tukitietoa pääajatuksille ja ottaa lukijan huomioon.</p> <p>* Hallitsee melko monenlaiseen kirjoittamiseen tarvittavaa sanastoa ja lauserakenteita. Osaa ilmaista rinnasteisuutta ja alisteisuutta.</p> <p>*Pystyy kirjoittamaan ymmärrettävää ja kohtuullisen virheetöntä kieltä, vaikka virheitä esiintyy vaativissa rakenteissa, tekstin jäsentelyssä ja tyyliässä ja vaikka äidinkielen tai jonkin muun kielen vaikutus on ilmeinen.</p>

Toimisto puh. 4542 270, faksi 4542 2720
toimisto@eiraedu.com
etunimi.sukunimi@eiraedu.com

Mauri Ronimus 4542 2723
Rehtori 050 567 6203

Sari Liski 4542 2741
Apulaisrehtori 041 501 1316
(perusaste ja maahanmuuttajaopetus)

Salme Sulander 4542 2722
Apulaisrehtori 0400 793 292
(verkko-opetus)

Tukitoimien koordinaattori
Tuija Pesämaa 4542 2724

Opinto-ohjaajat
Aila Haapaniemi 4542 2726
Minna Dallyn 4542 2735

17.6.2010